

RAPORT ANUAL

2023

Aeroportul Internațional
Avram Iancu Cluj

Poarta aeriană a Transilvaniei!

Str. Traian Vuia, Nr. 149-151,
Cluj-Napoca, România

office@airportcluj.ro

www.airportcluj.ro

CUPRINS

PARTEA 1: DATE DE IDENTIFICARE ALE REGIEI	5
PARTEA A 2-A: DATE GENERALE	6
PARTEA A 3- A: MISIUNE, VIZIUNE ȘI OBIECTIVE	7
Misiunea Aeroportului Internațional <i>Avram Iancu</i> Cluj	7
Viziune	7
Valori organizaționale	7
Obiectivele principale	7
PARTEA A 4-A: DATE DE TRAFIC	8
4.1 Operatori aerieni și destinații operate	8
4.2 Evoluția traficului aerian pe Aeroportul Internațional <i>Avram Iancu</i> Cluj în anul 2023	10
4.2.1 Evoluția traficului aerian total de pasageri pe aeroport	10
4.2.2 Recuperarea traficului aerian pre-pandemic clujean vs. datele de trafic european în anul 2023	11
4.2.3 Record de pasageri pe Aeroportul Internațional <i>Avram Iancu</i> Cluj în anul 2023	12
4.2.4 Evoluția și distribuția traficului aerian total de pasageri pe aeroport în anul 2023	13
4.2.5 Evoluția și distribuția mișcărilor aeronavelor transportate pe aeroport în anul 2023	14
4.2.6 Evoluția traficului aerian de pasageri pe zborurile charter-turistice pe aeroport în anul 2023	15
4.2.7 Evoluția traficului aerian de marfă și poștă pe aeroport în anul 2023	15
4.3 Perspectivele activității economice și geopolitice asupra traficului aerian	17
PARTEA 5-a: REȚEAUA DE DESTINAȚII	18
5.1 Destinații regulate / regulat-sezoniere	20
5.2 Destinații charter turistice	21
5.3 Acțiuni de marketing pentru promovarea rutelor existente, dezvoltarea rețelei de destinații, atragerea de noi operatori aerieni și anunțarea destinațiilor noi	22
5.3.1. Promovare prin intermediul rețelelor de social media și mass media locală sau națională	22
5.3.2. Acțiuni care vizează creșterea competitivității manifestate față de aeroporturile din aria de acoperire	40
PARTEA A 6-A: SCHIMBĂRI SEMNIFICATIVE ÎN SITUAȚIA AFACERILOR	42
PARTEA A 7-A: INDICATORII DE PERFORMANȚĂ PRELIMINAȚI AI MEMBRILOR CONSILIULUI DE ADMINISTRAȚIE AL AEROPORTULUI INTERNAȚIONAL <i>AVRAM IANCU</i> CLUJ	44
PARTEA A 8-A: PROIECTE DEMARATE ȘI LUCRĂRI DE MENTENENANȚĂ A INFRASTRUCTURII AEROPORTUARE ÎN ANUL 2023	47
8.1 Cale de rulare paralelă cu pista	47
8.2 Platformă de staționare aeronave	47
8.3 Clădire remiză PSI, dotată și utilată	47
8.4 Hangar pentru mentenanță aeronave și suprafețe de mișcare aferente	48
8.5 Extindere și reamenajare Aerogara Veche - Zona DHL	48
8.6. Sistem integrat de detecție și alarmare incendiu	48
8.7. Echipamente necesare desfășurării în condiții de siguranță a activității aeroportuare	49
8.8 Amenajare parcare auto	49
8.9 Reparații Capitale / Reabilitarea drumului de acces la depozitul de carburanți	50
8.10 Extindere Terminal Pasageri Plecări pe Latura de Nord	50
8.11 Conformare sistem de balizaj și de iluminare cu specificațiile de certificare din Regulamentul UE nr. 139 / 2014	50
8.12 Alimentare stație încărcare echipamente electrice pentru handling	50
8.13 Parc fotovoltaic	51
8.14 Extindere Terminal Pasageri Sosiri	51
8.15 Lucrări de mentenanță a infrastructurii aeroportuare și urmărirea comportării în timp a construcțiilor din cadrul Aeroportului Internațional <i>Avram Iancu</i> Cluj	51
8.16 Sisteme și lucrări pentru supravegherea perimetrală, controlul accesului precum și implementarea gardului inteligent cu fonduri europene nerambursabile	52

8.17 Sistem TVCI (Televiziune cu Circuit Închis) integrat cu sistem de control acces pentru protecția aviației civile	53
8.18 Echipamente și sisteme de control securitate pentru pasageri, bagaje și marfă	53
8.20 Echipamente aeroportuare pentru dezăpezirea / degivrarea / antigivrarea suprafețelor de mișcare și determinarea gradului de frânare	54
8.21 Asigurare condiții de operare CAT. III la pista de decolare aterizare 07-25	55
PARTEA A 9-A: PROTECȚIA MEDIULUI	55
PARTEA A 10-A: EVENIMENTE ÎN ANUL 2023	56
10.1 Debutul operării zborurilor spre Tel Aviv de către compania aeriană HiSky	56
10.2 Creșterea siguranței și securității pasagerilor pe Aeroportul Internațional <i>Avram Iancu</i> Cluj	56
10.3 Participarea Directorului General al Aeroportului Internațional Cluj, la cea de-a 134-a ședință a Boardului ACI Europe, la data de 26 ianuarie 2023	57
10.4 Aeroportul Internațional <i>Avram Iancu</i> Cluj, anunță semnarea contractului de proiectare și execuție pentru obiectivul de investiții "Extindere terminal pasageri plecări pe latura de Nord"	58
10.5 Compania aeriană Ryanair a lansat 3 noi rute pentru programul de operare aferent sezonului de vară 2023 de pe Aeroportul Internațional Cluj	58
10.6 Finanțarea din fonduri europene nerambursabile a noului proiect al aeroportului: "Clădire remiză PSI, dotată și utilată"	59
10.7 Directorul General al Aeroportului Internațional <i>Avram Iancu</i> Cluj a participat la cea de-a 67-a ședință de Board ACI World	59
10.8 Aeroportul Internațional Cluj a fost gazda celei de-a 2-a ediții a conferinței internaționale de aviație Aviation-Event CLJ, în data de 24 martie 2023	60
10.9 Debutul zborurilor operate în premieră de compania aeriană Air Connect de pe Aeroportul Internațional <i>Avram Iancu</i> Cluj	63
10.10 Compania aeriană HiSky a sărbătorit pasagerul său cu numărul 1 milion la Aeroportul Internațional <i>Avram Iancu</i> Cluj	65
10.11 Aniversarea a 15 ani de la deschiderea bazei din Cluj-Napoca de către operatorul aerian Wizz Air	65
10.12 Aeroportul Internațional <i>Avram Iancu</i> Cluj a sărbătorit pasagerul cu numărul 1 milion pentru a 12-a oară în istoria sa	66
10.13 Eveniment comemorativ la 10 ani de când Aeroportul Internațional Cluj poartă numele marelui erou național <i>Avram Iancu</i>	67
10.14 Schimb de experiență a delegației Aeroportului Internațional Chișinău la Aeroportul Internațional <i>Avram Iancu</i> Cluj	68
10.15 Premierea pompierilor Aeroportului Internațional <i>Avram Iancu</i> Cluj	69
10.16 Aeroportul Internațional <i>Avram Iancu</i> Cluj a fost premiat la <i>Gala The Voices of Business Awards 2023</i> organizată de Transilvania Business	70
10.17 Organizarea Conferinței și Adunării Generale a A.A.R., Ediția 2023	71
10.18 Demararea lucrărilor de execuție la extinderea Terminalului de Pasageri Plecări al aeroportului, pe latura de Nord	71
10.19 Ședința Consiliului de conducere al Airport Council International Europe de la Barcelona din 26 iunie 2023	72
10.20 Wizz Air aniversează 17 milioane de pasageri la Aeroportul Internațional <i>Avram Iancu</i> Cluj	73
10.21 Aeroportul Internațional <i>Avram Iancu</i> Cluj a sărbătorit pasagerul 2 milioane în anul 2023 pentru a 5 a oară în istoria sa	74
10.22 O companie aeriană nouă va opera în premieră zboruri spre Zurich de pe Aeroportul Internațional <i>Avram Iancu</i> Cluj	75
10.23 Compania aeriană Wizz Air a transportat 80 milioane de pasageri în România	76
10.24 O nouă ediție Regional Air Transport Conference a fost organizată la Aeroportul Internațional <i>Avram Iancu</i> Cluj, în perioada 17-18 septembrie 2023	77
10.25 Aeroportul Internațional <i>Avram Iancu</i> Cluj a fost primul aeroport care a achiziționat autobuze electrice pentru transportul pasagerilor la aeronave	78
10.26 Aeroportul Internațional Cluj a fost gazda celei de-a doua ediții a conferinței Regional Air Transport Conference, organizată în data de 18 septembrie 2023	78
10.27 Realegerea Directorului General al Aeroportului Internațional Cluj, domnul David Ciceo, ca Președintele Asociației Aeroporturilor din România (AAR)	79
10.28 Participarea la ședința Comitetului de Conducere al Consiliului Internațional al Aeroporturilor – regiunea Europa (ACI Europe)	80
10.29 Participarea la Conferința "North America / Central Europe Airport Issues"	81

10.30	Organizarea Conferinței de presă „Cale de rulare paralela cu pista”. Proiect cofinanțat prin Fondul European de Dezvoltare Regională prin Programul Operațional Infrastructură Mare 2014—2020	81
10.31	Exercițiu de antrenament la Aeroportul Internațional <i>Avram Iancu</i> Cluj R.A.	82
10.32	Organizarea unor tururi de vizitare la aeroport pentru copii și studenți	83
10.33	Aeroportul Internațional Cluj a sărbătorit în premieră absolută pasagerul cu numărul 3.000.000 în anul 2023 și a devenit primul aeroport regional din România care a depășit acest prag semnificativ de pasageri	84
10.34	Moș Crăciun la Aeroportul Internațional Cluj și concertul de colinde în anul 2023	86
PARTEA A 11- A: CONCLUZII		86

PARTEA 1: DATE DE IDENTIFICARE ALE REGIEI

Ordonator Principal: **Consiliul Județean Cluj**

Numele unității: **R.A. Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj**

Adresa: **Str. Traian Vuia, Nr. 149, Cluj-Napoca, România**

Cod unic de înregistrare: **RO2882425**

Telefon: **+40.264.416.702**

Fax: **+40.264.416.712**

SITA: **CLJAPXH**

AFTN: **LRCLRAYD**

E-mail: office@airportcluj.ro

Website: www.airportcluj.ro

Foto credit: @nicu.cherciu

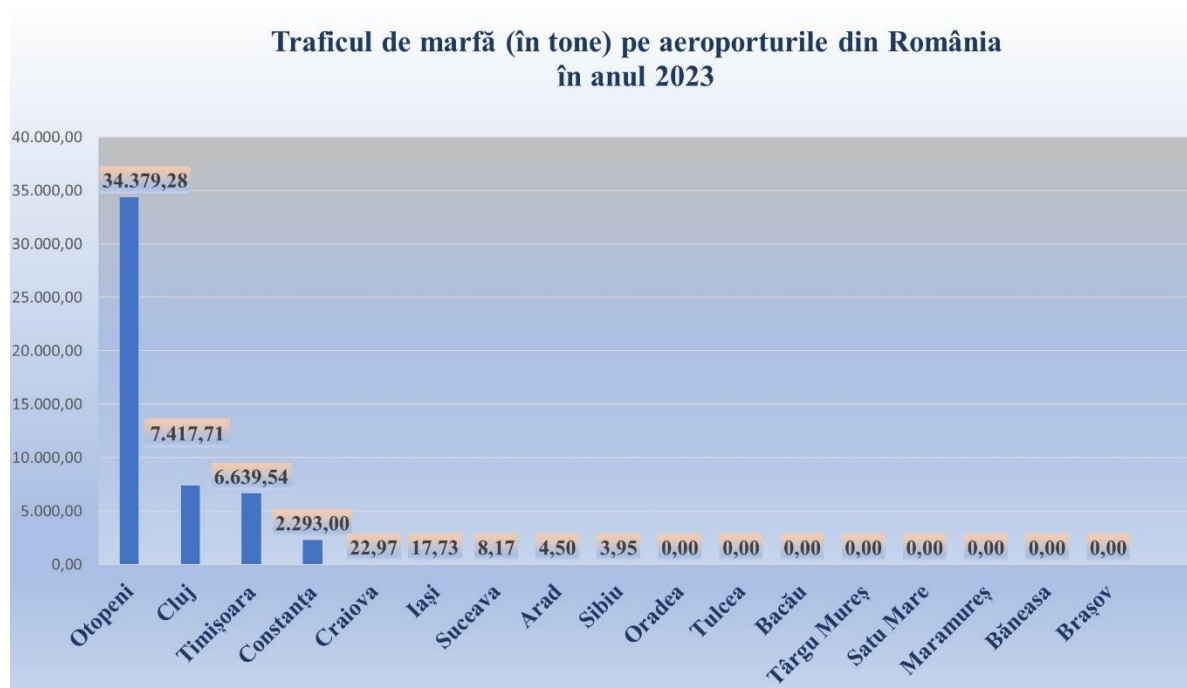
PARTEA a 2-a: DATE GENERALE

Regia Autonomă Aeroportul Internațional *Avram Iancu* Cluj este regie autonomă cu specific deosebit, de interes local, sub autoritatea Consiliului Județean Cluj, care funcționează pe bază de gestiune economică și autonomie financiară.

Luând în considerare numărul total de pasageri înregistrați în perioada **01.01.2023 – 31.12.2023**, respectiv **3.240.750 pasageri**, Aeroportul Internațional *Avram Iancu* Cluj ocupă **locul 1** între aeroporturile regionale din România, respectiv locul 2 în topul aeroporturilor din România, după Compania Națională Aeroporturi București.

Ținând cont de cantitatea de marfă transportată în perioada 01.01.2023–31.12.2023, respectiv aproximativ **7.418 tone**, Aeroportul Internațional *Avram Iancu* Cluj R.A. ocupă **locul 2 între aeroporturile regionale din România**.

PARTEA a 3- a: MISIUNE, VIZIUNE ȘI OBIECTIVE

Misiunea Aeroportului Internațional Avram Iancu Cluj

Asumarea unei dezvoltări susținute a aeroportului care să aducă valoare pe termen lung prin promovarea unui echilibru între nevoile clienților, pasagerilor, personalului aeroportuar și nevoile comunității locale, în condiții de siguranță și securitate.

Viziune

De a ne menține statutul de cel mai important aeroport regional al țării cu servicii la standarde ridicate, precum și de a asigura dezvoltarea aeroportului în beneficiul Clujului, a Transilvaniei și a întregii României.

Valori organizaționale

- Siguranță și securitate: asigurarea celui mai înalt nivel de siguranță și securitate
- Profesionalism și cooperare între membrii organizației: stimularea unui mediu de muncă contributiv și participativ care pune în valoare diversitatea
- Angajament: relaționarea constantă cu partenerii pentru atingerea eficientă a obiectivelor de business
- Sustenabilitate: dezvoltare durabilă prin asigurarea unui echilibru între nevoile comunității, ale mediului înconjurător și obiectivele organizaționale
- Excelență: depunerea tuturor eforturilor pentru asigurarea unei experiențe de aeroport remarcabile printr-o eficiență operațională, servicii superioare pentru clienți și inovare.

Obiectivele principale

1. Recuperarea totală sau chiar depășirea traficului aerian de pasageri pre-pandemic;
2. Conlucrarea cu operatorii aerieni pentru operarea zborurilor spre cât mai multe destinații din Europa și nu numai, în vederea diversificării opțiunilor de călătorie de pe aeroport;
3. Gestionarea eficientă a activității regiei în perioada post-pandemică, inclusiv în sensul creșterii rezilienței aeroportului în situația apariției unor noi crize;
4. Îmbunătățirea calității serviciilor aeroportuare furnizate companiilor aeriene;
5. Creșterea gradului de satisfacție al pasagerilor și al clienților aeroportului, inclusiv prin digitalizarea unor procese sau activități;
6. Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii;
7. Dezvoltarea și întărirea rolului coordonator al Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj R.A. în perimetrul aeroportului în conformitate cu reglementările și standardele naționale și internaționale din aviația civilă;
8. Dezvoltarea colaborării cu organismele naționale și internaționale din transportul aerian: OACI, IATA, ACI Europe, EASA, ROMATSA, MTI, AACR, Asociația Aeroporturilor din România (AAR) și alte instituții, organisme și asociații din domeniul de activitate aeroportuar.

PARTEA a 4-a: DATE DE TRAFIC

4.1 Operatori aerieni și destinații operate

În anul 2023 pe Aeroportului Internațional Avram Iancu Cluj au operat următoarele companii aeriene:

- Tarom, Lufthansa, Wizz Air, Turkish Airlines, Lot Polish Airlines, Ryanair, HiSky, Aeroexpress Regional, Air Connect și Animawings – **10 companii aeriene pentru zboruri regulate operate tot timpul anului și sezoniere**
- Swiftair Hellas pentru operatorul logistic TNT, Swift Air pentru operatorul logistic DHL, Cargo Air, Airster pentru operatorul logistic UPS – **4 companii aeriene pentru zborurile regulate de marfă și poștă**
- Aegean Airlines, Corendon Airlines, Fly Lili, Fly Egypt, Freebird, HiSky, Red Sea, Sky Express, SkyUp Airlines, Southwind Airlines, Tarom, Tailwind Airlines, Turkish Airlines – **13 companii aeriene pentru zborurile charter turistice.**

De asemenea, în anul 2023, au fost operate un număr de 26.869 mișcări comerciale, respectiv un număr de aproximativ 595 mișcări aferente zborurilor umanitare, militare și aviație generală, rezultând un **total general 27.464 mișcări.**

Pe segmentul zborurilor regulate, cel mai important transportator aerian din punct de vedere al cotei de piață pentru anul 2023, îl reprezintă compania aeriană **Wizz Air (63,15%)**, urmată de **Ryanair (9,1%)**, **Tarom (6,78%)**, Lufthansa (6,19%), HiSky (3,7%), Turkish Airlines (2,47%), Lot Polish Airlines (1,06%), Animawings (0,72%), Aeroexpress Regional (0,24%) și Air Connect (0,09%). Pe lângă zborurile regulate operate de companiile aeriene menționate anterior, în distribuția traficului total aerian, sunt incluse și alte companii aeriene ce au operat pe Aeroportul Internațional Cluj și anume **zboruri charter (6,49%)** respectiv alte **zboruri neregulate (0,01%)**.

În graficul de mai jos este prezentată **cota de piață a operatorilor aerieni** menționați pentru zborurile acestora din anul 2023:

În anul 2023, au fost operate zboruri regulate de pasageri pe destinații interne, dar și destinații externe din Europa și Orientul Mijlociu, după cum urmează:

- Compania **Tarom** a operat zboruri regulate spre destinația *București Otopeni* cu aeronave de tip ATR 72-600, Airbus A 318, Boeing 737-300, Boeing 737-700 și Boeing 737-800
- Compania aeriană **Wizz Air** a efectuat zboruri regulate și sezonier-regulate spre cele **41 de destinații regulate**, respectiv: *Alicante, Abu Dhabi, Barcelona, Bari, Basel-Mulhouse-Freiburg, Berlin Brandenburg, Birmingham, Billund, Bruxelles Charleroi, Bologna, Catania-Sicilia, Corfu, Cologne, Creta-Chania, Dortmund, Eindhoven, Frankfurt Hahn, Larnaca, Leeds, Liverpool, Londra-Luton, Lyon, Madrid, Málaga, Malta, Malmö, Memmingen, Milano-Bergamo, Napoli, Nisa, Nürnberg, Palma de Mallorca, Paris-Beauvais, Perugia, Roma-Ciampino / Fiumicino, Tel Aviv, Valencia, Veneția-Treviso, Viena, Zaragoza și Zakynthos*, cu aeronave de tip Airbus A 320 și Airbus A 321
- Compania aeriană **Lufthansa** a efectuat zboruri regulate spre destinațiile *Frankfurt Main* cu aeronave de tip Embraer E 190, E 195, CRJ 9 și Airbus A 319, iar pentru destinația *Munchen*, cu aeronave de tip Embraer E195
- Compania aeriană **Turkish Airlines** a efectuat zboruri regulate spre destinația *Istanbul*, cu aeronave de tip Boeing B 737-800 și B 737-900, respectiv cu aeronave de tip Airbus A 319, A 320 și A 321
- Compania aeriană **Lot Polish Airlines** a efectuat zboruri regulate spre *Varșovia* cu aeronave de tip Embraer 170, Embraer 175, Embraer 190 și Embraer 195
- Compania aeriană **Ryanair** a efectuat zboruri regulate spre *Londra Stansted* cu aeronave de tipul Boeing B 737-800 și Airbus A 320 și spre destinațiile *Bruxelles Charleroi, Dublin, Milano Bergamo și Paris-Beauvais* cu aeronave de tipul Boeing B 737-800.
- Compania aeriană **HiSky** a efectuat zboruri regulate spre destinația internă *București Otopeni* cu aeronave de tip Airbus A 319, A 320 și A 321 și spre destinațiile internaționale *Dublin și Tel Aviv*, cu aeronave de tipul Airbus A320 și A 321.
- Compania aeriană **Aeroexpress Regional** a efectuat zboruri regulate spre destinația regulată *Budapesta*, cu aeronave de tipul Embraer E 120
- Compania aeriană **Air Connect** a efectuat zboruri regulate spre destinația sezonieră *Budapesta* cu aeronave de tipul SF 34 și ATR 72-600, respectiv spre *Constanța*, cu aeronave de tipul ATR 72-600
- Compania aeriană **Animawings** a efectuat zboruri regulate spre destinațiile de vacanță după cum urmează: *Antalya, Hurghada, Rhodos, Skiathos și Zakynthos*, cu aeronave de tipul Airbus A320.

Dintre companiile aeriene menționate, operatorul aerian, **Wizz Air** a marcat celebrarea celei **de-a 15-a aniversare a bazei sale din Cluj-Napoca**, la data de *15 mai 2023*, precum și atingerea unui prag semnificativ de pasageri, **cei 17 milioane de pasageri care au călătorit către și dinspre Aeroportul Internațional Cluj**, la data de *5 iulie 2023*. De asemenea, la doi ani după ce operatorul aerian **HiSky** și-a deschis prima bază operațională din România, la Cluj-Napoca, compania aeriană și-a aniversat pe aeroportul clujean, împlinirea **primul milion de pasageri** transportați pe toate cursele operate de la debutul acestei companii aeriene și până la data de *11 aprilie 2023*.

În anul 2023 , un număr de aproximativ 178 operatori aerieni (inclusiv pentru zboruri de aviație generală, zboruri umanitare, militare, etc.) au folosit infrastructura și facilitățile

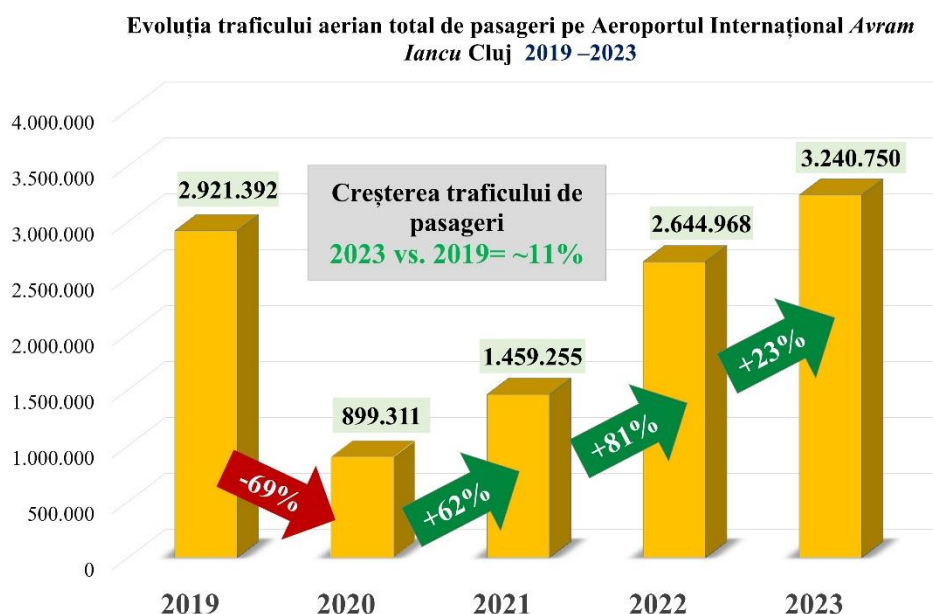
aeroportului, asigurând servicii de transport aerian pentru cei **3.240.750 pasageri înregistrați în anul 2023**.

4.2 Evoluția traficului aerian pe Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj în anul 2023

4.2.1 Evoluția traficului aerian total de pasageri pe aeroport

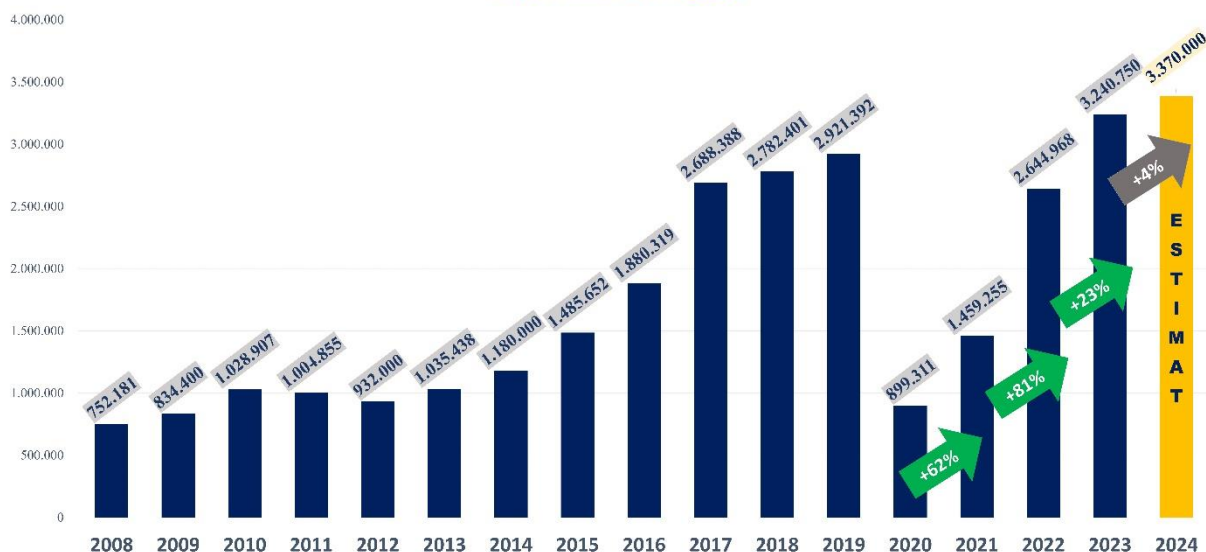
La nivelul anului 2023, Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj și-a **păstrat prima poziție în clasamentul aeroporturilor regionale** din România și a înregistrat pe lângă o **recuperare totală a traficului de pasageri pre-pandemic**, aferent anului 2019, o **creștere a traficului de pasageri pierdut în pandemie cu aproximativ 11%**, înregistrându-se astfel **peste 3,2 milioane de pasageri** la nivelul întregului an.

În procesul de recuperare a traficului aerian de pasageri, la nivelul anului 2023, Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj a înregistrat o **creștere de aproximativ 23%** comparativ cu valorile de trafic ale anului anterior 2022, respectiv o **recuperare totală**, în sensul unei **creșteri de aproximativ 11%** față de **traficul pre-pandemic** (aferent anului 2019), conform reprezentării grafice de mai jos, după cum urmează:

Făcând o retrospectivă a ultimilor 15 ani din istoricul aeroportului clujean, la nivelul anului 2023, **traficul aerian de pasageri** la Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj a **crescut de aproximativ 4,3 ori, prin comparație cu traficul înregistrat în anul 2008**. Excepțiile progresiei de trafic o fac anii 2020 și 2021, când s-au înregistrat scăderi semnificative ale traficului aerian, în contextul pandemiei cu noul Coronavirus SARS-CoV-2.

Evoluția traficului total de pasageri pe Aeroportul Internațional Cluj în perioada 2008-2024

Astfel, **anul 2023 a reprezentat cel mai bun an din istoria regiiei** din punct de vedere al traficului de pasageri înregistrat, iar această realizare marchează nu doar o creștere semnificativă a volumelor de pasageri, ci și o **consolidare a poziției** Aeroportului Internațional Cluj în rândul aeroporturilor concurente din regiunea Transilvaniei, reflectând astfel angajamentul aeroportului de a furnia servicii de înaltă calitate și de a oferi o experiență plăcută pasagerilor săi.

Datele de trafic aerian de pasageri din ultimii ani, precum și cifrele impresionante ale anului 2023 subliniază faptul că **aeroportul clujean a devenit de-a lungul timpului, din ce în ce mai atractiv pentru pasageri**, iar parteneriatele strategice cu diverși operatori aerieni au avut un rol deosebit de important în acest succes.

4.2.2 Recuperarea traficului aerian pre-pandemic clujean vs. datele de trafic european în anul 2023

Conform **celor mai recente date de trafic înregistrate la nivel european** efectuate de către ACI Europe¹ (Airports Council International Europe), la data de 31 ianuarie 2024, s-a publicat un raport privind evoluția traficului de pasageri pentru rețeaua aeroportuară europeană, conform căruia, volumul de pasageri înregistrat în anul 2023 a înregistrat o **creștere cu aproximativ 18,4% mai mare, comparativ cu anul 2022, respectiv o scădere de aproximativ -5,8% versus valorile pre-pandemice 2019**.

De asemenea, previziunile de trafic² de pasageri estimate pentru rețeaua aeroporturilor europene, indică faptul că redresarea totală a traficului de pasageri se va realiza la nivelul anului 2024, când **traficul de pasageri va depăși nivelurile înregistrate înainte de pandemie, cu aproximativ +1,4% vs. 2019**. Aceste estimări evidențiază faptul că volatilitatea ridicată a traficului de pasageri prognozat se datorează, printre altele, expunerii la diverse riscuri geopolitice și la efectele vizibile ale contextului economic instabil, precum și la o creștere semnificativă a concurenței aeroportuare.

¹ ACI EUROPE Airport Traffic Report - December, Q4, H2, FY 2023

² <https://www.aci-europe.org/economic-forecasts.html>

Datele de trafic înregistrate de Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj la nivelul anului 2023 s-au dovedit a fi **superioare valorilor europene înregistrate**, conform cărora, la nivelul anului 2023, traficul de pasageri aerian în rețeaua europeană de aeroporturi s-a poziționat sub nivelul traficului înregistrat în anul 2019.

În timp ce în primul trimestru al anului 2023, traficul total de pasageri a înregistrat valori de recuperare ale traficului mai scăzute, de aproximativ 107%, comparativ cu aceeași perioadă similară a anului 2019, valorile traficului înregistrat în trimestrul al III-lea, indicau o creștere mai mare a cererii de călătorii aeriene (peste 112%). Astfel, doar la nivelul trimestrului al III-lea 2023, s-au înregistrat **peste 1 milion de pasageri**, ceea ce reprezintă o creștere de aproximativ 12%, comparativ cu lunile de vară aferente anului 2019.

Ca și o **concluzie generală**, în ciuda semnalelor pozitive care nu au încetat să apară la nivelul traficului înregistrat în anul 2023, la nivel mondial și european, instabilitatea contextelor economic și geopolitic, rămâne o condiționare pentru revenirea completă a aeroporturilor, companiilor aeriene și partenerilor comerciali la parametri pre-pandemici, iar aviația are încă nevoie de sprijin și de decizii politice rezonabile din partea guvernelor pentru a se realiza o redresare uniformă și susținută.

4.2.3 Record de pasageri pe Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj în anul 2023

Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj s-a bucurat pentru **prima dată în istoria sa**, de un **record absolut de pasageri** înregistrați pe aeroport **la nivelul unui singur an calendaristic**, respectiv a fost atins pragul de **3 milioane de pasageri**, la data de 24 noiembrie 2023. Comparativ cu anul 1996, când aeroportul înregistra aproximativ 32.000 pasageri anual, în anul 2023, **traficul a crescut de 100 de ori**, ceea ce reprezintă un **record unic și absolut** atins pe aeroport.

Pe parcursul aceluiași an, Aeroportul Internațional Cluj, s-a bucurat, de asemenea, de un **record absolut de pasageri înregistrați într-o singură lună** pe aeroport, când a fost depășit pragul de **350.000 de pasageri, în luna august 2023**. Mai mult decât atât, la nivelul lunii august 2023, **s-a depășit și recordul zilnic de pasageri pe aeroport, în data de 7 august 2023, cu 13.454 pasageri** transportați pe aeroport. Astfel, traficul total de pasageri din aceeași lună calendaristică (~356.000 pasageri) a înregistrat o creștere cu un procent de aproximativ 5% față de aceeași lună a anului 2022 (~338.000 pasageri).

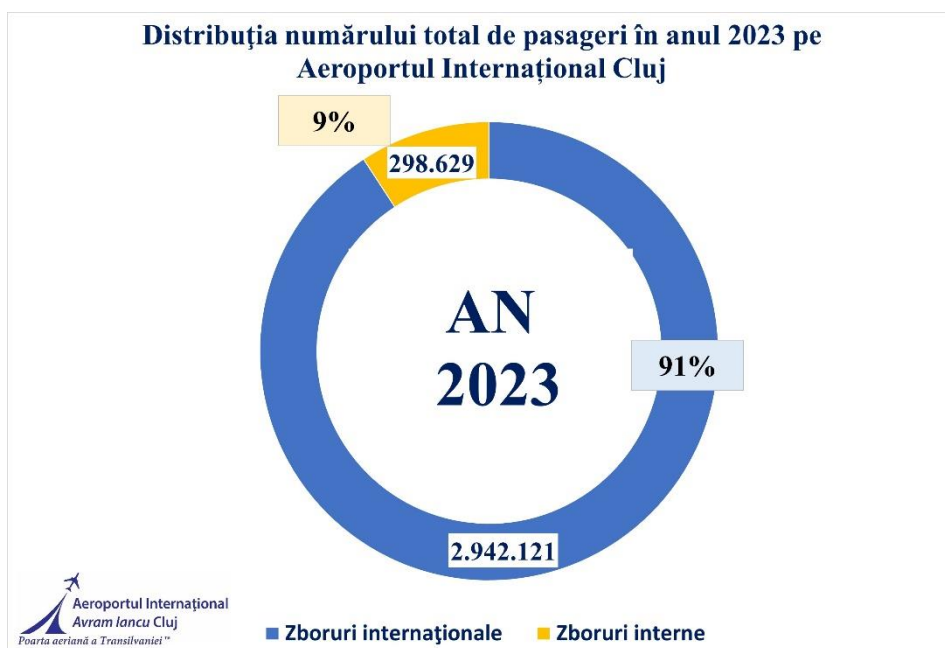
Prin comparație cu nivelurile lunilor similare din perioada 2019-2022, la nivelul lunii august 2023, s-a înregistrat un **record lunar al traficului de pasageri și mișcări aeronave** dar și **cea mai bună performanță lunară din istoria Aeroportului Internațional Avram Iancu Cluj**, conform *reprezentării tabelare* de mai jos:

Date de trafic RECORD pe Aeroport Cluj – AUGUST 2023 (%)		Comparații vs. lună similară – AUGUST 2022 (%)		Comparații vs. lună similară – AUGUST 2021 (%)		Comparații vs. lună similară – AUGUST 2019 (%)	
Trafic Pasageri	Mișcări aeronave	Trafic Pasageri	Mișcări aeronave	Trafic Pasageri	Mișcări aeronave	Trafic Pasageri	Mișcări aeronave
356.078	2.827	338.127	2.729	249.545	2.252	312.098	2.467
		+5%	+3,5%	+43%	+26%	+14%	+15%
AUG 2023 vs. AUG 2022		AUG 2023 vs. AUG 2021		AUG 2023 vs. AUG 2019			

Această realizare extrem de importantă în contextul post-pandemic, prin raportare la traficul aerian de pasageri relativ scăzut din ultimii 3 ani afectați de pandemia Covid-19, marchează nu doar o creștere semnificativă a traficului aerian, ci și **consolidarea poziției aeroportului pe piața aviatică din România și Europa**, reflectând astfel eforturile de management ale regiei de a-și diversifica în mod constant rețeaua de destinații și de a a-și îmbunătăți permanent calitatea serviciilor, facilitățile și experiența de călătorie a pasagerilor care aleg Aeroportul Cluj ca aeroport de destinație din inima Transilvaniei.

4.2.4 Evoluția și distribuția traficului aerian total de pasageri pe aeroport în anul 2023

Din totalul numărului de pasageri înregistrați la nivelul anului 2023, un procent de aproximativ **91% a fost reprezentat de pasagerii pe zborurile internaționale**, iar restul de aproximativ **9% fiind pasageri pe zboruri interne**.

În **perioada 2014-2019**, Aeroportul Internațional Cluj raporta un **trend ascendent**, de la un an la altul, din punct de vedere al numărului de pasageri înregistrați pe zborurile externe și interne, fapt constatat și la nivelul anului 2021, când traficul aerian a înregistrat procente de creștere importante comparativ cu anul pandemic 2020.

La nivelul anului 2022, traficul aerian de pasageri a obținut primele semnale de recuperare reală a traficului total aferent anului 2019, prin cei 2.644.968 de pasageri înregistrați, adică aproximativ 91% din traficul pre-pandemic anual.

Cele mai bune performanțe, din punct de vedere al traficului de pasageri înregistrat, s-au obținut însă, la nivelul anului 2023, fiind raportat ca cel mai bun an din istoria aeroportului clujean.

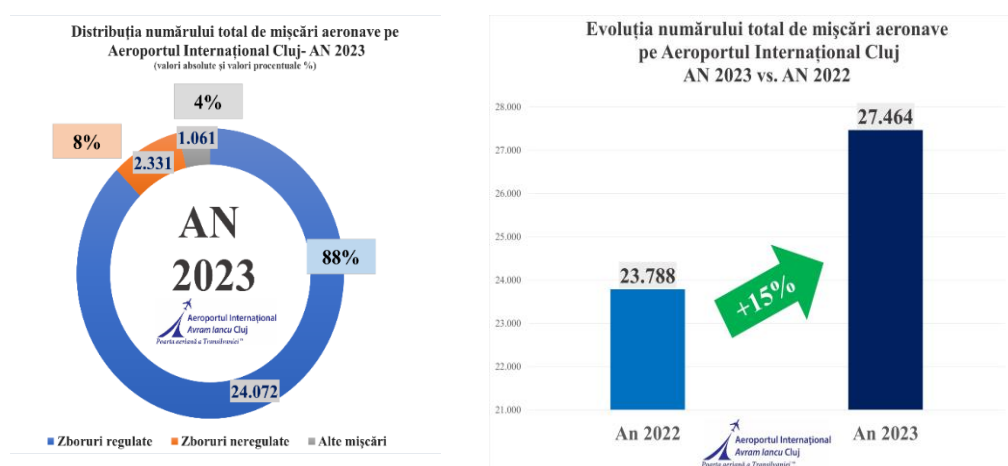
Creșterea cererii pentru călătorii manifestată la nivelul anului 2023, raportat la diversitatea rețelei de destinații oferită de aeroportul clujean, au permis **traficului de pasageri extern, o recuperare mult mai avansată față de traficul de pasageri intern, în anul 2023 față de anul 2022**, după cum se poate vedea și în reprezentarea grafică de mai jos:

4.2.5 Evoluția și distribuția mișcărilor aeronavelor transportate pe aeroport în anul 2023

Totodată, pe Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj au fost înregistrate un număr total de **27.464 de mișcări aeronave la nivelul anului 2023**, în creștere cu aproximativ **15% față de anul 2022**.

Totodată, **media zilnică a numărului de mișcări aeronave în anul 2023 a fost de aproximativ 75 mișcări**, comparativ cu media zilnică a numărului de mișcări înregistrate în anul 2022, de aproximativ 65 de mișcări. Distribuția valorică și procentuală a acestora la nivelul anului 2023, respectiv evoluția pozitivă a numărului total de mișcări aeronave pe aeroport comparativ cu anul anterior 2022, sunt reprezentate în graficele de mai jos:

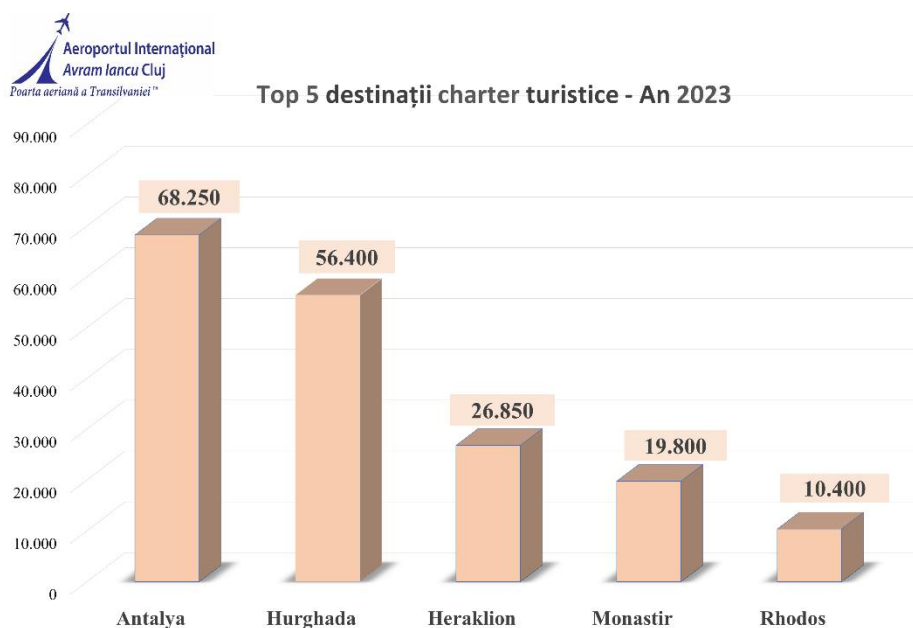
4.2.6 Evoluția traficului aerian de pasageri pe zborurile charter-turistice pe aeroport în anul 2023

În ultimii ani, traficul aerian înregistrat pe **zborurile charter turistice** a înregistrat de cele mai multe ori un **trend ascendent**, dar cele mai semnificative creșteri pe acest segment a fost marcate la nivelul anilor 2021 și 2023.

Rezultate de trafic favorabile au fost înregistrate și în **segmentul zborurilor turistice de vacanță** operate de pe Aeroportul Internațional Cluj, la nivelul anului 2023 (peste 210.000 de pasageri), **în creștere cu aproximativ 49%** comparativ cu valorile de trafic înregistrate în anul 2022 (~141.000 pasageri). La nivelul anului 2023, ofertele de călătorie pentru acest segment au fost foarte diversificate, întrucât pe parcursul anului au fost operate **10 destinații charter turistice** ofertante, precum: *Antalya, Creta Chania, Creta Heraklion, Hurghada, Larnaca, Monastir, Rhodos, Skiathos, Sharm el Sheikh și Zakynthos*, dar și **zboruri sezoniere** spre destinații de vacanță precum: *Constanța, Malta, Corfu, Abu Dhabi, Palma de Mallorca*, etc

În **topul destinațiilor charter turistice**, destinația turistică cea mai căutată de publicul călător care a ales să călătorească de pe Aeroportul Internațional Cluj, a fost **Antalya-Turcia** (~68.000 de pasageri), care a fost operată în perioada de vârf a sezonului turistic cu până la **12 frecvențe pe săptămână**. Ocupanta locul 2 în topul destinațiilor charter turistice ale publicului călător din Transilvania a fost **Hurghada-Egipt** (~56.000 de pasageri), destinație de vacanță care a fost și **singura disponibilă** publicului larg călător pe tot parcursul anului 2023.

Topul celor mai populare 5 destinații de vacanță charter turistice, cu plecare de pe aeroportul clujean, în anul 2023 sunt evidențiate conform graficului de mai jos, astfel:

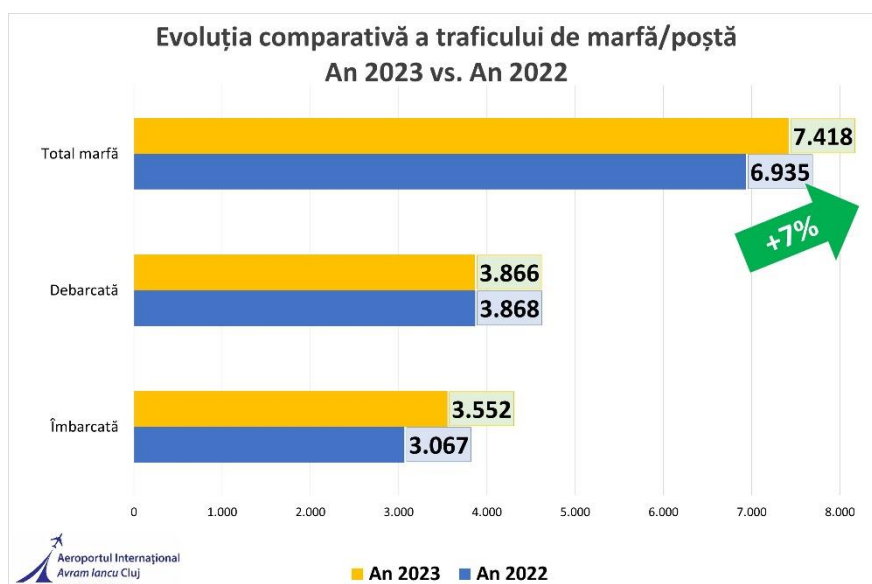

4.2.7 Evoluția traficului aerian de marfă și poștă pe aeroport în anul 2023

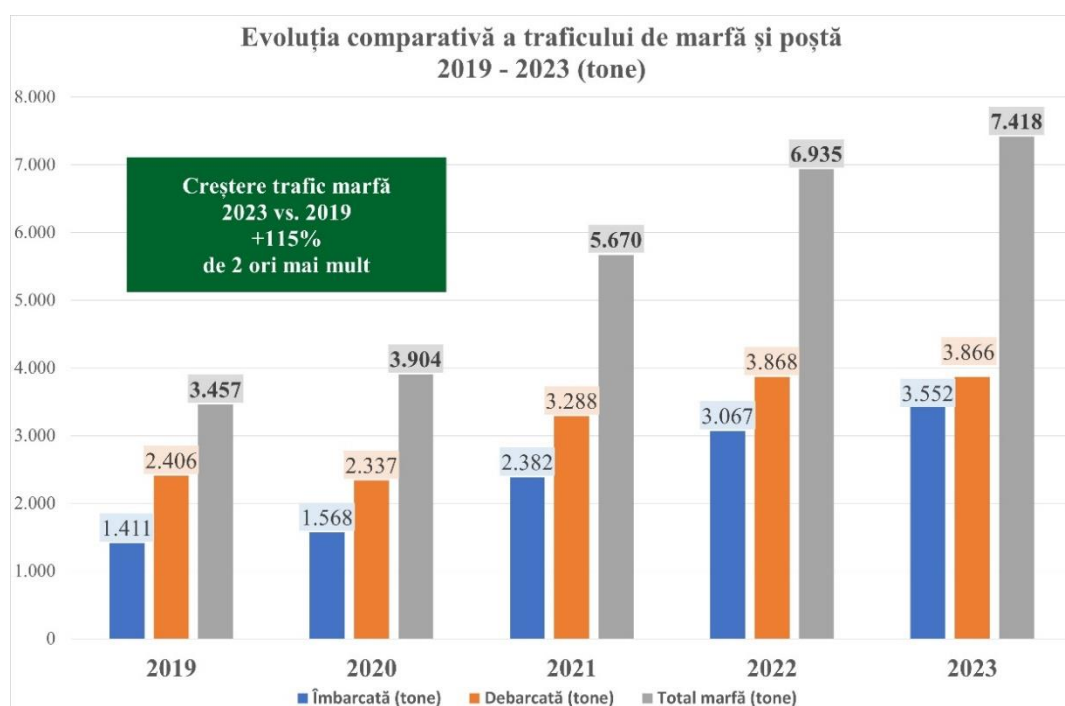
O altă realizare importantă privind datele de trafic realizate de Aeroportul Internațional Cluj, la nivelul anului 2023, o reprezintă **creșterea volumului de mărfuri** transportate pe aeroport.

În anul 2023, traficul aerian de marfă și poștă de pe Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj a **crescut cu aproximativ +7% față de anul 2022**, de la un trafic de marfă și poștă de

aproximativ 6.935 tone, transportate în anul 2022, la un **trafic de mărfuri de aproximativ 7.418 tone înregistrate în anul 2023**, conform reprezentării grafice de mai jos:

Din analiza traficului de marfă și poștă, pentru **perioada 2019-2023**, se poate observa o **dublare a volumelor de trafic de marfă** a acestui segment de trafic aerian, de la aproximativ 3.457 tone în 2019, la circa **7.418 tone în anul 2023**, după cum se poate constata în graficul de mai jos:

Proгноza cargo a aeroportului pentru un orizont de timp mediu și lung, respectiv **2024-2040**, estimează o **creștere cel puțin similară a traficului aerian de marfă și poștă**, precum cea înregistrată la nivelul anului 2023. Cererea tot mai mare de pe piața transportului cargo înregistrată în regiune, determină expansiunea și eficientizarea rețelelor operatorilor logistici de marfă, cu implicații directe asupra dezvoltării proiectelor de infrastructură aeroportuară, pentru a susține activitatea acestor operatori și implicit dezvoltarea economică a județului Cluj. Prognozele arată faptul că orientarea companiilor aeriene asupra dezvoltării

traficului de marfă va fi segment de rezistență în viitorul apropiat, reprezentând o pondere mult mai mare din veniturile companiilor aeriene pentru anii următori.

În **concluzie**, pe piața de transport aerian de mărfuri și mărfuri se anticipează **păstrarea unui trend ascendent al volumelor cargo transportate**, justificat de o cerere tot mai mare de mărfuri transportate aerian, în economiile emergente și de adoptarea tot mai mare a comerțului electronic.

4.3 Perspectivile activității economice și geopolitice asupra traficului aerian

Conform celor mai recente raportări de trafic aerian ACI Europe³, **traficul de pasageri înregistrat în rețeaua europeană de aeroporturi a crescut cu aproximativ 18,4%, comparativ cu aceeași perioadă a anului 2022**, creștere determinată, în principal, de traficul internațional de pasageri (+21,1%), întrucât traficul intern de pasageri (+11,5%) a înregistrat un ritm mai lent decât cel extern.

Datele de trafic centralizate conform raportărilor ACI Europe, arată faptul că la nivelul anului 2023, s-a înregistrat o recuperare de 94,7% a traficului total aerian pre-pandemic de pasageri (aeroporturi europene și non-europene). Spre deosebire de traficul de pasageri european aflat în creștere semnificativă față de anul 2022, *evoluția traficului de marfă pe aeroporturile europene, a înregistrat o scădere de aproximativ -5% comparativ cu anul 2022, ceea ce echivalează cu o păstrare relativă a volumelor de trafic cargo aferente anului pre-pandemic 2019 (+0,1% vs. 2019).*

În ceea ce privește performanța pasagerilor pe categorii de trafic de pasageri, s-a remarcat faptul că **aeroporturile internaționale cu un trafic anual cuprins între 1-5 milioane de pasageri**, cum este și cazul Aeroportului Internațional Cluj, la nivelul anului 2023, au obținut o **recuperare mai mare a traficului pre-pandemic** (+2,2% vs. 2019), **comparativ cu marile hub-uri ale lumii**, cu trafic de pasageri anual care depășește 25 milioane de pasageri (-7.6% vs. 2019).

În anul 2023, tendințele traficului aerian de pasageri de pe aeroportul clujean au înregistrat valori superioare mediilor de recuperare sau creștere ale aeroporturilor din categorii similare ca număr de pasageri înregistrați (11 % vs. 2019). Mai mult decât atât, vârful sezonului de vară (iulie-septembrie 2023), a condus aeroportul la înregistrarea unor praguri absolute de pasageri (până la 3 milioane de pasageri), cererea mare de călătorie sfidând în mare măsură presiunile inflaționiste, tarifele aeriene mai mari și tensiunile geopolitice actuale.

După datele de trafic înregistrate la nivelul anului 2023, **topul celor mai performante 5 aeroporturi internaționale**, din punct de vedere al volumelor de pasageri transportați, a fost următorul: *Aeroportul Internațional Londra Heathrow, Aeroportul Internațional Istanbul, Aeroportul Internațional Charles de Gaulle, Aeroportul Internațional Amsterdam Schiphol și Aeroportul Internațional Madrid. Aeroportul Internațional Londra-Heathrow (cu peste 79 milioane pasageri) - cel mai aglomerat aeroport din Europa după volumul de pasageri și la nivelul anului 2023 - nu a reușit să-și atingă performanța de trafic din 2019 în totalitate, înregistrând astfel o recuperare a volumelor de trafic de pasageri aferente anului pre-pandemic 2019, în proporție de 97,9%.*

Important de remarcat este faptul că, atât înregistrările de trafic de dată recentă, aferente anului 2023, cât și prognozele organizațiilor internaționale, arată faptul că, recuperarea sau chiar

³ ACI EUROPE Airport Traffic Report – 31 January, 2024

depășirea nivelelor de trafic aerian de pasageri de la nivelul anului 2019, este legată, în principal, de zborurile de agrement, prin creșterea în ultimele decenii a companiilor aeriene low-cost, care deservesc tot mai multe destinații europene, la prețuri competitive.

Cu toate acestea, potrivit grupului de experți al *The United Nations World Tourism Organization*⁴ (UNWTO), situația economică rămâne principalul factor care va influența, în continuare redresarea efectivă a turismului internațional, printr-un indice al inflației ridicat și o creștere a prețului petrolului, care vor influența direct proporțional costurile de transport și cazare. Incertitudinea derivată din agresiunea Rusiei împotriva Ucrainei și din alte tensiuni geopolitice în creștere, continuă să reprezinte, de asemenea, riscuri negative asupra segmentului turistic și asupra aviației globale.

Potrivit unor analize asupra pieței aeriene globale, realizate de compania internațională ForwardKeys⁵, s-a observat faptul că cel mai recent conflict militar Israel-Hamas a avut un impact negativ, nu numai asupra zborurilor către și dinspre Orientul Mijlociu, ci a provocat și o încetinire globală a industriei aviației. Potrivit analizei lor, rezervările la nivel global, au scăzut cu 5% în cele trei săptămâni de după atacul Hamas asupra Israelului, din 7 octombrie 2023, în comparație cu nivelurile pre-pandemice înregistrate în anul 2019.

La nivelul trimestrului IV al anului 2023, pe Aeroportul Internațional Cluj, din total trafic trimestrial estimat pentru destinația regulată Tel Aviv, s-a înregistrat doar un procent de trafic de aproximativ 13%, pondere justificată de suspendarea zborurilor, începând cu luna octombrie 2023.

Ca și o **concluzie generală**, se poate estima faptul că tensiunile geopolitice, războaiele din Ucraina și Israel, precum și contextul economic incert, reprezintă factori perturbatori care vor continua să afecteze tot mai multe piețe aviatice internaționale.

PARTEA 5-a: REȚEAUA DE DESTINAȚII

Pe parcursul anului 2023, de pe Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj au fost operate **peste 50 destinații** interne și internaționale, asigurându-se astfel conexiuni directe cu **23 de țări de destinație (inclusiv România)**, din Europa, Orientul Mijlociu și Africa de Nord.

Harta rețelei de destinații prezentată în continuare descrie cel mai bine diversitatea opțiunilor de călătorie, disponibile de pe Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj, la nivelul **anului 2023**.

⁴ https://webunwto.s3.eu-west-1.amazonaws.com/s3fs-public/2023-05/230509-unwto-barometer-en.pdf?VersionId=qnXbkRI9aKghFCaBed_QKciTe68XKsGQ

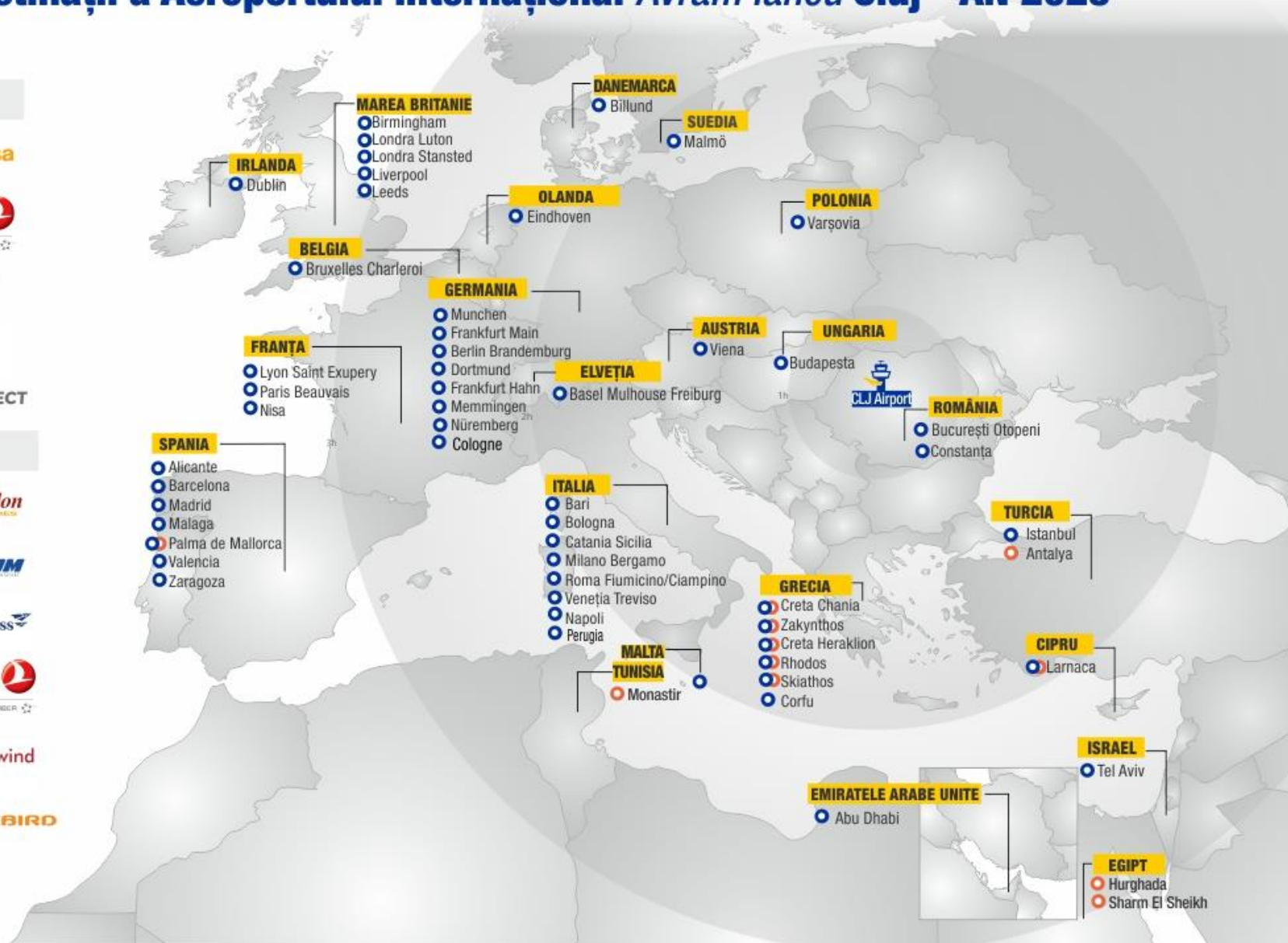
⁵ <https://forwardkeys.com/israel-hamas-conflict-slows-the-recovery-of-air-travel-worldwide/>

Rețeaua de destinații a Aeroportului Internațional Avram Iancu Cluj - AN 2023

Zboruri regulate

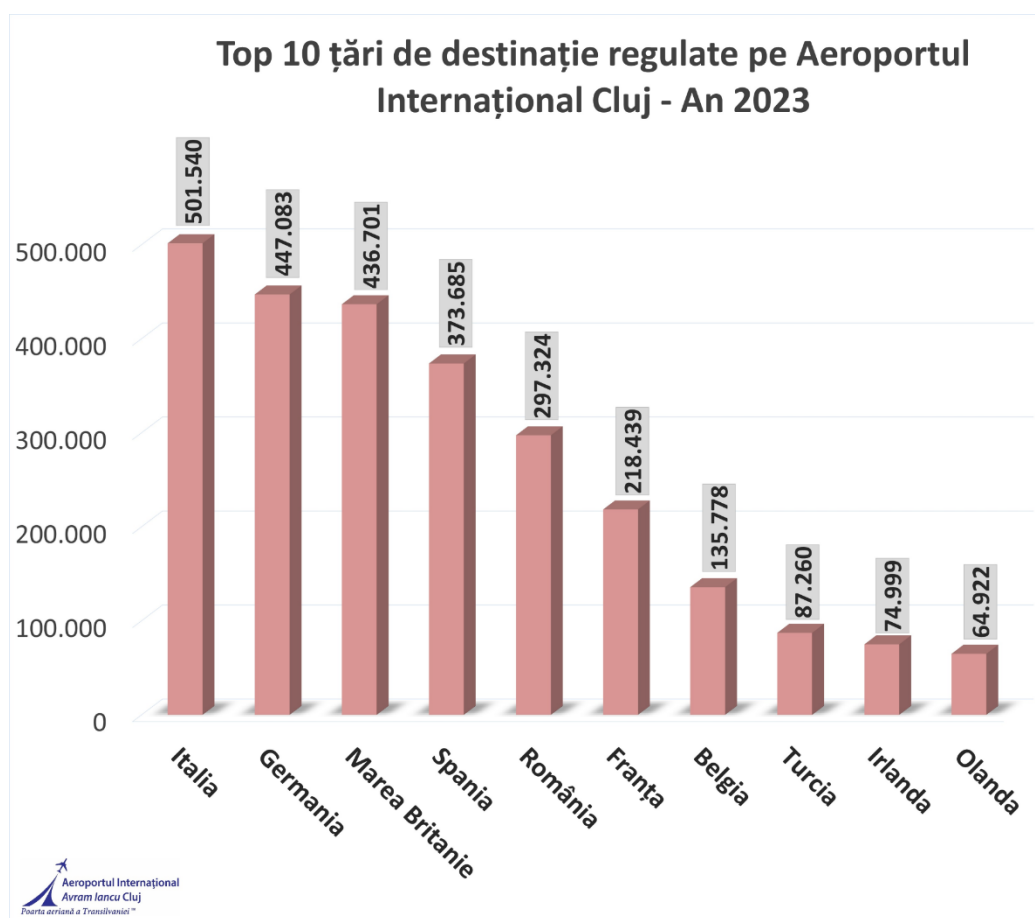

Zboruri Charter

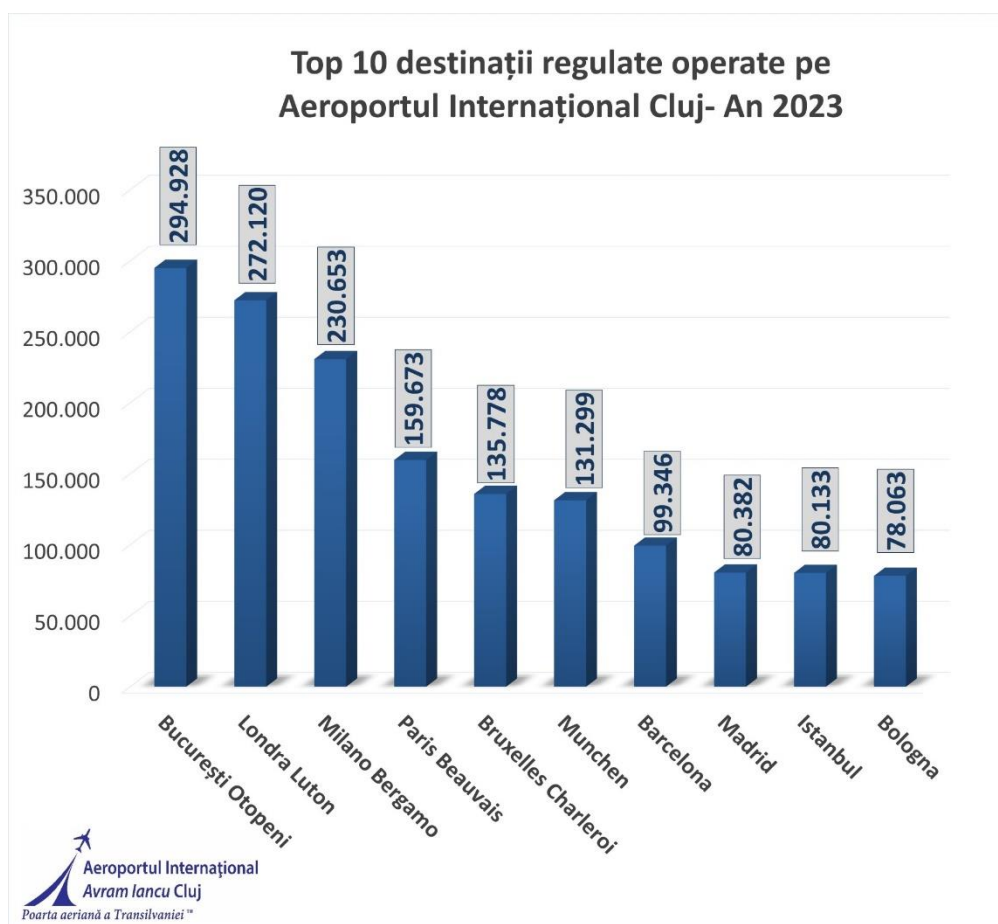

5.1 Destinații regulate / regulat-sezoniere

Pe **primul loc în topul țărilor destinațiilor regulate** deservite de pe Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj, la nivelul anului 2023, se situează **Italia** cu un **număr total de 501.540 pasageri** înregistrați, cumulativ pe toate cele 7 *destinații regulate* (Bari, Bologna, Catania-Sicilia, Milano Bergamo, Napoli, Perugia, Roma Ciampino/Fiumicino și Veneția-Treviso), urmată de **Germania**, cu un total de **447.083 pasageri** înregistrați pe toate cele 7 *destinații regulate* (Cologne, Berlin, Dortmund, Frankfurt Main, Frankfurt Hahn, Munchen, Memmingen și Nuremberg) și de **Marea Britanie**, cu un număr total de **436.701 pasageri** înregistrați pe toate cele 5 *destinații unice regulate* operate la nivelul anului 2023 (Birmingham, Liverpool, Leeds, Londra Luton și Londra Stansted). În topul **celor mai bine cotate țări de destinație**, din punct de vedere al numărului de pasageri înregistrați pe aeroport, amintim următoarele: **Spania** (Alicante, Barcelona, Madrid, Málaga, Palma de Mallorca, Valencia și Zaragoza), **România** (București Otopeni și Constanța), **Franța** (Lyon, Nisa și Paris Beauvais), **Belgia** (Bruxelles Charleroi), **Turcia** (Antalya și Istanbul), **Irlanda** (Dublin) și **Olanda** (Eindhoven).

Pe **primul loc în topul destinațiilor regulate** deservite de pe Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj pe parcursul anului 2023, se situează destinația internă **București Otopeni**, urmată de următoarele destinații regulate: *Londra Luton, Milano Bergamo, Paris Beauvais, Bruxelles Charleroi, Munchen, Barcelona, Madrid, Istanbul și Bologna*).

5.2 Destinații charter turistice

La nivelul anului 2023, au fost operate **10 destinații charter turistice**: *Antalya, Creta Chania, Creta Heraklion, Hurghada, Larnaca, Monastir, Rhodos, Skiathos, Sharm el Sheikh și Zakynthos*, de către **13 companii aeriene**, după cum urmează: *Aegean Airlines, Corendon Airlines, Fly Lili, Fly Egipt, Freebird, HiSky, Red Sea, Sky Express, SkyUp Airlines, Southwind Airlines, Tarom, Tailwind Airlines, Turkish Airlines*.

Pe segmentul zborurilor charter turistice, la nivelul anului 2023, comparativ cu anul anterior, se observă o **creștere semnificativă a zborurilor pe destinațiile turistice, de aproximativ 49%**, de la aproximativ 171.000 de pasageri înregistrați în anul 2022, la peste 210.000 de pasageri înregistrați pe zborurilor charter în anul 2023.

Conform unor **studii de piață făcute de agenția de turism online, vola.ro⁶**, pentru **vacanța de vară 2023**, s-a observat o schimbare a comportamentului de consum și pentru prima dată în ultimii 10 ani, **românii au ales în proporție de peste 88% să călătorească cu avionul**, în detrimentul deplasării cu mașina personală. Această schimbare în comportamentul turiștilor se datorează faptului că aceștia au ajuns la destinație foarte repede, indiferent de insula din țara de destinație (ex. Grecia, Bulgaria, Muntenegru, Italia, etc.), unde au ales să-și petreacă zilele libere, pentru că existau alternative ieftine de transport local, dar și pentru faptul că aveau costuri mult mai mici cu deplasarea. Aceste detalii denotă faptul că *bugetul și confortul au rămas factorii cei mai importanți atunci când românii au decis petrecerea concediului în anul 2023*.

⁶ <https://blog.vola.ro/ce-prefera-romanii-cand-vine-vorba-de-concediul-de-vara/>

Destinațiile de vacanță preferate ale românilor au fost accesibile și în 2023 de pe Aeroportul Internațional Cluj. Zborurile charter au fost calea rapidă și comodă către destinațiile de vacanță însoțite ale Egiptului, Ciprului, Greciei, Spaniei, Turciei sau Tunisiei. Cu un program bine structurat de zboruri charter, pasagerii din Transilvania au avut șansa de a călători spre destinații estivale atractive fără a mai fi nevoiți să facă escală în alte aeroporturi aglomerate.

Aproximativ **210.000 de pasageri a reprezentat numărul total de călători care au ales zborurile charter turistice**, oferite de Aeroportul Internațional Cluj și agențiile de turism partenere. Similar anului 2022, **principala atracție turistică a fost Antalya**, către care au zburat aproximativ 68.000 de pasageri (vs. 62.000 pasageri înregistrați în anul 2022). Cu aceste zboruri, publicul călător de pe segmentul zborurilor charter din Cluj-Napoca și din întreaga regiune a Transilvaniei a avut șansa de a descoperi locuri noi și de a transforma fiecare vacanță într-o aventură memorabilă, încă din aeroport.

Luna de vârf a anului 2023 care a înregistrat cei mai mulți pasageri care au plecat în afara țării prin zboruri de tip charter turistice, a fost **luna august**, cu un număr de **peste 47.000 de pasageri** care au călătorit de pe Aeroportul Internațional Cluj, urmată de **luna iulie** a aceluiași an, cu aproximativ **45.000 de călători înregistrați pe aeroportul clujean**. O altă caracteristică similară segmentelor zborurilor charter turistic aferent anilor 2021-2023, este aceea a faptului au fost operate zboruri charter de vacanță pe tot parcursul anului, înspre și dinspre țări de destinație, precum Egipt, spre exemplu, pentru care s-au vândut pachete de vacanță spre **destinația turistică Hurghada**.

Totodată, au fost operate zboruri regulat-sezoniere de către companiile aeriene Animawings, Wizz Air și Air Connect către **destinații sezoniere** precum: *Abu Dhabi, Antalya, Constanța, Corfu, Creta Chania, Catania-Sicilia, Creta Heraklion, Hurghada, Malta, Larnaca, Palma de Mallorca, Rhodos și Zakynthos*.

5.3 Acțiuni de marketing pentru promovarea rutelor existente, dezvoltarea rețelei de destinații, atragerea de noi operatori aerieni și anunțarea destinațiilor noi

La nivelul anului 2023, au fost continuate acțiunile de marketing pentru promovarea serviciilor existente și pentru informarea publicului interesat cu privire la începerea operării sau creșterea frecvenței zborurilor de pe Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj.

Aeroportul s-a angajat într-o colaborare activă și la nivelul acestui an, cu companiile aeriene, pentru a susține și dezvolta traficul aerian și pentru a răspunde gradului ridicat de concurență la nivelul pieței pe care activează.

Astfel, au fost întreprinse următoarele acțiuni de marketing:

5.3.1. Promovare prin intermediul rețelelor de social media și mass media locală sau națională

A. Promovarea în parteneriat cu operatorii aerieni pe canalele de social media, respectiv Facebook, Instagram și LinkedIn, a destinațiilor din rețeaua de destinații disponibile de pe aeroport și a programului de zboruri aferent acestora, în acord cu informările transmise de companiile aeriene partenere, cu scopul creșterii gradului de informare și conștientizare a publicului călător în ceea ce privește posibilitățile de călătorie cu plecare de pe Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj.

Cu titlu de exemplu, se prezintă în cele ce urmează câteva **campanii reprezentative de marketing aferente anului 2023**, cu scopul mediatizării noutăților de călătorie, în atenția tuturor pasagerilor care au ales să călătorească de pe Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj.

a) Campanii de promovare a rețelei de destinații a aeroportului, mediatizare realizată astfel:

✓ **Prin promovarea individuală a zborurilor directe disponibile de pe aeroport, operate de un anumit operator aerian.** Cu titlu exemplificativ, amintim zborurile spre destinația **Istanbul**, operate de compania aeriană *Turkish Airlines*, zborurile spre destinația **Varșovia**, operate de compania aeriană *Lot Polish Airlines*, călătoriile spre **Budapesta**, operată de companiile aeriene *Aeroexpress Regional* și *Air Connect* sau **București Otopeni**, destinația internă operată de companiile aeriene *Tarom* și *HiSky*; De asemenea, la nivelul anului 2023, s-au promovat și zborurile interne sezoniere spre **Constanța**, operate pentru prima dată de pe aeroport, de compania aeriană *Air Connect*, dar și zborurile spre destinațiile: **Nisa, Malaga** sau **Napoli**, operate de compania aeriană *Wizz Air*.

De asemenea, prin diverse mediatizări pe canalele social media ale aeroportului, s-au adus în atenția publicului larg călător și posibilitățile de călătorie spre destinații precum: **Dublin** și **Tel Aviv**, operate de compania aeriană *HiSky*; zborurile spre destinațiile: **Bruxelles Charleroi, Dublin, Paris Beauvais, Londra Stansted** și **Milano Bergamo**, operate de compania aeriană *Ryanair*, **destinațiile regulate ale Spaniei** (postare realizată cu ocazia Zilei Naționale a Spaniei din 12 octombrie 2023), sau chiar postări generale, în care au fost incluse toate destinațiile rețelei de rute disponibilă pe aeroport, de interes major pentru publicul larg călător.

✓ **Prin postări de promovare ale zborurilor charter, cu plecare de pe Aeroportul Internațional Cluj.** Cu titlul exemplificativ, s-au amintit zborurile disponibile de pe aeroport spre următoarele destinații de vacanță: *Antalya, Creta-Chania, Creta-Heraklion, Rhodos, Skiathos, Zakynthos, Hurghada, Larnaca, Palma de Mallorca și Monastir*;

✓ **Prin video-uri de promovare ale destinațiilor / evenimentelor aniversare / proiectelor de dezvoltare ale aeroportului** (ex: destinațiile *Munchen și Frankfurt Main-Lufthansa*, prin postarea din data de 18 iulie 2023, destinațiile *Dublin, București Otopeni și Tel Aviv – HiSky*, prin postarea din data 26 iulie 2023, video de promovare a noilor zboruri anunțate spre *Zurich – propuse de compania aeriană Swiss International Air Lines*, prin postarea din 27 septembrie 2023; video de promovare a zborurilor spre destinațiile *Franței* – 19 octombrie 2023, sau spre destinațiile *Spaniei* - 12 octombrie 2023, promovarea destinațiilor *charter turistice* aferente anului 2023 - 28 iulie /26 septembrie 2023, precum și video-uri de promovare ale evenimentelor dedicate unor praguri semnificative de pasageri pe aeroport (2 milioane de pasageri / 3 milioane de pasageri înregistrați pe aeroport în anul 2023);

În preajma sărbătorilor de iarnă s-au promovat inclusiv oportunitățile de zbor spre destinația *Cluj-Napoca*, prin prisma organizării Târgului de Crăciun în inima Transilvaniei, ca o invitație adresată turiștilor străini, dar și românilor aflați în restul orașelor țării.

Totodată, cu ocazia Zilei Naționale a României (1 decembrie 2023), aeroportul a venit în întâmpinarea comunității cu un mesaj unic de mulțumire adresat partenerilor și pasagerilor săi, printr-un video de promovare privind stadiul lucrărilor de dezvoltare a Terminalului de Pasageri Plecări, pe latura de nord-est a aeroportului.

✓ **Prin trimiterea în cadrul postărilor de pe pagina oficială de Facebook a aeroportului la comunicatele de presă postate pe website-ul aeroportului** (ex: la nivelul anului 2023 au fost postate și transmise tuturor partenerilor mass-media, un număr de **42 comunicate de presă** având ca tematică, informarea, anunțarea și comunicarea unor informații relevante despre evoluția rețelei de destinație a aeroportului / atingerea unor praguri importante de pasageri pe aeroport / evoluția și stadiul de implementare a proiectelor de dezvoltare privind infrastructura regiei, dar și informații importante cu privire la organizarea unor conferințe internaționale de aviație la aeroport / sau participarea managementului la diverse întâlniri internaționale de profil aviatice);

✓ **Prin realizarea unor transmisiuni live pe Facebook-ul aeroportului**, în cadrul unor evenimente importante marcate de regie, cu ar fi desfășurarea conferinței regionale de aviație *Regional Air Transport Conference 2023*, respectiv marcarea pragurilor aniversare de pasageri sau marcarea privind realizarea unor proiecte de dezvoltare a infrastructurii aeroportuare;

✓ **Prin propuneri de topuri ale celor mai căutate destinații în anul 2023**, ca urmare a datelor de trafic înregistrate pe aeroport.

b) Campania de promovare privind debutul unor destinații regulate / regulat-sezoniere noi, propuse la nivelul anului 2023 sau **reluarea unor zboruri sezoniere**, astfel:

- **Debutul destinației regulate Tel Aviv**, de către compania aeriană HiSky, cu dată de lansare a zborurilor, *12 ianuarie 2023*;
- Anunțul **debutului** privind operarea **zborurilor regulate** de către compania aeriană Ryanair, spre următoarele destinații regulate: **Paris Beauvais, Milano Bergamo și Bruxelles Charleroi**, începând cu data de *26 martie 2023*;
- **Debutul destinațiilor sezoniere Budapesta și Constanța**, anunțate de către compania aeriană Air Connect, cu data de debut pentru *Budapesta - 28 martie 2023, respectiv 22 iunie 2023, pentru Constanța*;
- **Reluarea zborurilor** sezoniere de pe aeroport spre destinațiile de vacanță, precum: *Corfu, Creta-Chania, Palma de Mallorca și Zakynthos*, anunțate de către compania aeriană Wizz Air, cu data de debut pentru *Corfu - 18 mai 2023, Creta-Chania - 13 iunie 2023, Palma de Mallorca - 14 iunie 2023, respectiv Zakynthos - 15 iunie 2023*;
- Anunțul făcut la data de *12 septembrie 2023*, privind **debutul destinației regulate Zurich** (Elveția), programată a se opera pe aeroport, **în premieră**, de către compania aeriană **Swiss International Air Lines**, începând cu data de *28 martie 2024*;
- **Debutul zborurilor charter** spre destinația de vacanță **Sharm El-Sheikh** (Egipt) operate de către o **nouă companie aeriană**, SkyUp Airlines, care a decis operarea zborurilor de pe aeroportul clujean, începând cu data de *24 septembrie 2023*.

c) Campanii de promovare în parteneriat cu operatorii aerieni, precum Tarom, Ryanair, Wizz Air, Lot Polish Airlines, Lufthansa, Turkish Airlines, HiSky, Air Connect, Aeroexpress Regional, pe canalele de social media, privind ofertele promoționale ale prețurilor biletelor de avion | suplimentarea frecvențelor de operare pe destinațiile disponibile și cele programate spre operare | programul de zboruri pentru destinațiile cu plecare de pe Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj.

B) Promovarea la nivel regional, național, european și internațional a imaginii Aeroportului Internațional Avram Iancu Cluj, prin asocierea brandului cu platforme de aviație internaționale de renume, ca urmare a organizării unor importante conferințe regionale și internaționale, în vederea asigurării unei dinamici și orientări pro-europene și internaționale, cu scopul de a asigura cele mai bune servicii și standarde în domeniul transporturilor aeriene, pentru pasagerii și colaboratorii săi.

Promovarea imaginii Aeroportului Internațional Cluj, **la nivel regional, național, european și internațional a fost** a avut un impact favorabil și eficient asupra publicului larg călător, datorită **acțiunilor de promovare** utilizate la nivelul anului 2023, după cum urmează:

➤ **Realizarea la nivelul anului 2023 a 7 campanii mass-media locale/regionale/ naționale importante**, prin care s-au promovat timp de până la 30 zile, zborurile directe spre diverse destinații disponibile în rețeaua de rute a aeroportului, de la nivelul anului 2023, conform **machetelor de promovare** evidențiate în cele ce urmează:

Campanie mass-media
martie 2023

Campanie mass-media
aprilie-mai 2023

Campanie mass-media
iunie-iulie 2023

Campanie mass-media
august-septembrie 2023

Campanie mass-media
septembrie-octombrie 2023

Campanie mass-media
noiembrie 2023

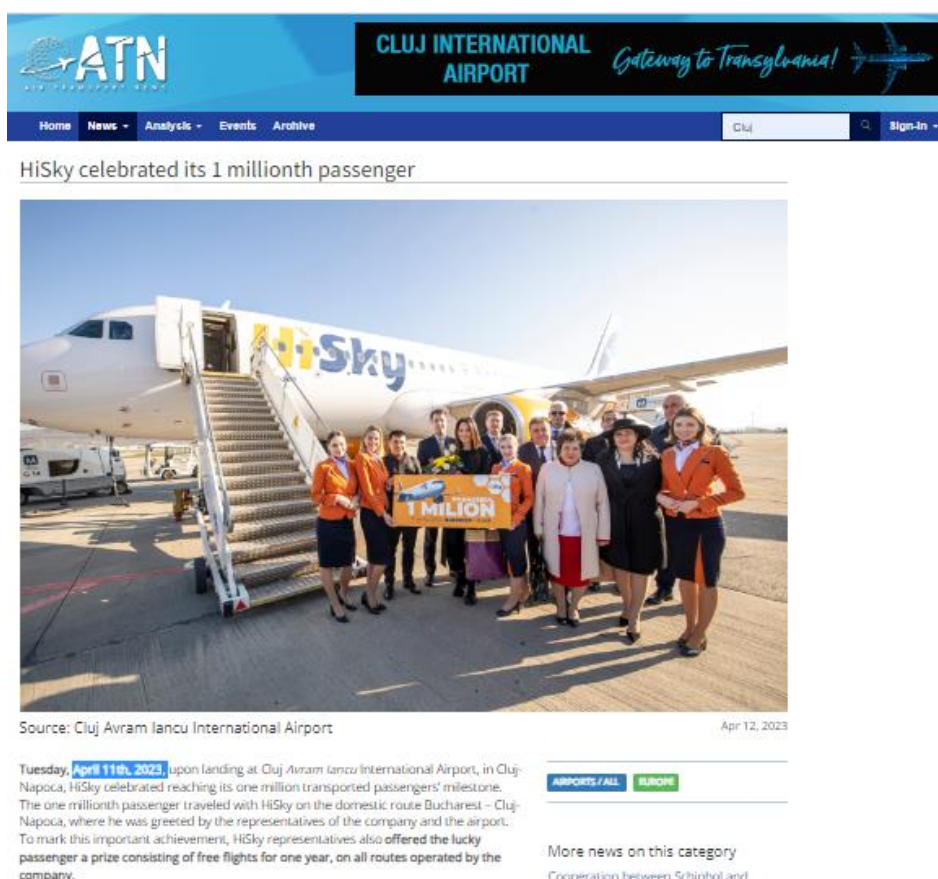
Campanie mass-media
decembrie 2023

Aceste machete și bannere online au fost promovate în mass-media, atât în presa scrisă, cât și prin intermediul platformelor și canalelor media online, de la nivel local/regional/național, în perioada *martie-decembrie 2023*, cu rol important privind **asigurarea unei bune mediatizări**, atât a imaginii Aeroportului Internațional Cluj, ca cel de-al doilea aeroport regional al României, cât și din punct de vedere al serviciilor și facilităților aeroportului puse la dispoziția călătorilor.

➤ **Marcarea la aeroport, la nivelul anului 2023, a mai multor evenimente aniversare, fie că au fost atinse praguri semnificative de pasageri ale aeroportului clujean, fie că au fost evenimente aniversare ale unor companii aeriene partener.** În acest sens, amintim cele mai memorabile momente de celebrare pe aeroportul clujean, astfel:

○ Celebrarea **primului milion de pasageri al companiei aeriene HiSky**, eveniment aniversat în premieră la Aeroportul Internațional Cluj, care s-a bucurat de o expunere editorială de succes, prin intermediul unei platforme online de aviație internațională, *ATN News (Air Transport News)*, articolul fiind disponibil începând cu *data de 11 aprilie 2023*, conform link-ului atașat: <https://www.atn.aero/#/article.html?id=86635>. Acest eveniment realizat în parteneriat cu operatorul aerian a reprezentat o modalitate importantă de promovare a imaginii Aeroportului Internațional Cluj, la nivel internațional.

Acest eveniment s-a bucurat de o vizibilitate în mass-media foarte bună, atât în mediul online din România, prin intermediul unor diverse trusturi media locale și naționale, dar mai ales prin apariția în publicații media internaționale, aducând un plus-valoare aeroportului clujean.

ATN
CLUJ INTERNATIONAL AIRPORT
Gateway to Transylvania!

Home News Analysis Events Archive

HiSky celebrated its 1 millionth passenger

Source: Cluj Avram Iancu International Airport

Apr 12, 2023

Tuesday, April 11th, 2023, upon landing at Cluj Avram Iancu International Airport, in Cluj-Napoca, HiSky celebrated reaching its one million transported passengers' milestone. The one millionth passenger traveled with HiSky on the domestic route Bucharest - Cluj-Napoca, where he was greeted by the representatives of the company and the airport. To mark this important achievement, HiSky representatives also offered the lucky passenger a prize consisting of free flights for one year, on all routes operated by the company.

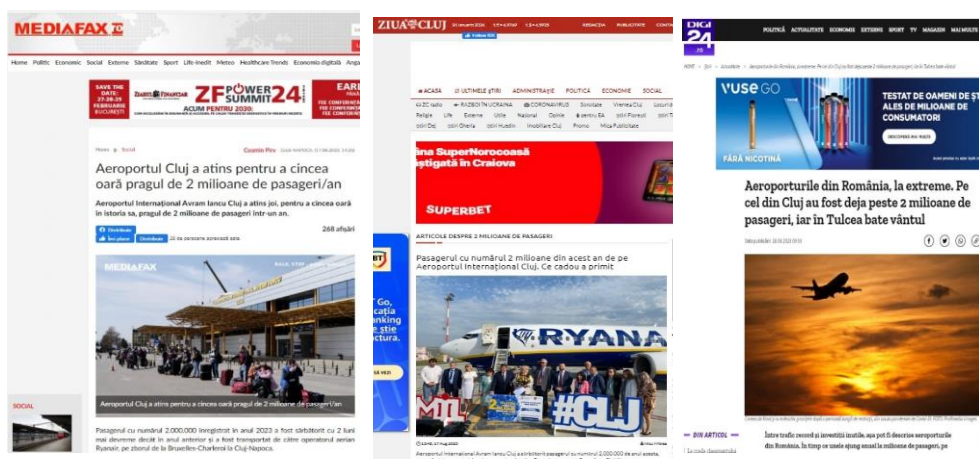
AIRPORTS / ALL EUROPE

More news on this category
Cooperation between Schiphol and

- Aniversarea primului prag important de pasageri pentru aeroport – **1 milion de pasageri înregistrați pe Aeroportul Internațional Cluj** – marcat la data de **17 mai 2023**, un eveniment sărbătorit, prin tradiție, pe aeroport în fiecare an și promovat în canalele media **locale și regionale**, prin diverse postări de mediatizare online, inclusiv suport social-media, respectiv raportări editoriale din presa scrisă, ale unor publicații media de interes locale, regionale și naționale, care ulterior au fost preluate și de alte publicații din străinătate și care toate împreună s-au bucurat de un impact media semnificativ.

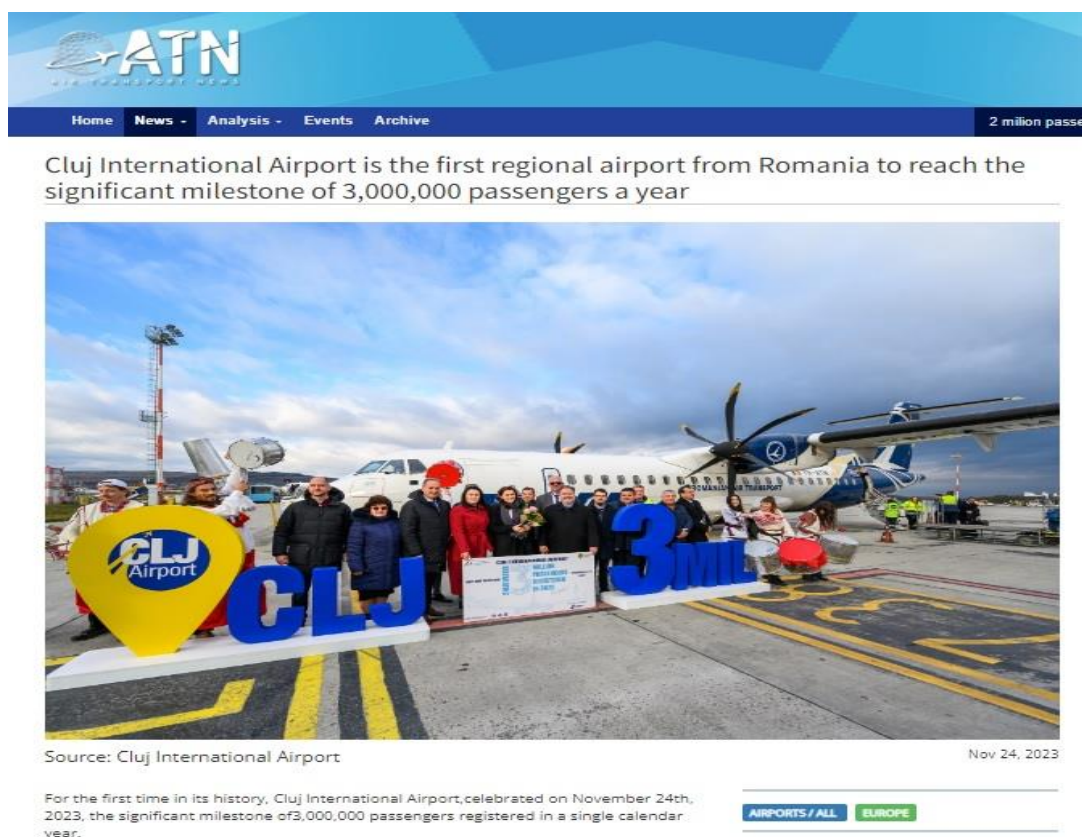
- **Celebrarea companiei aeriene Wizz Air a pragului spectaculos de 17 milioane de pasageri înregistrați pe Aeroportul Internațional Cluj** la data de **5 iulie 2023** – acest eveniment a fost promovat pe rețele social media oficiale ale aeroportului (Facebook, Instagram) și print-un comunicat de presă transmis tuturor canalelor mass-media locale, regionale și naționale, în vederea diseminării realizărilor de trafic ale operatorului aerian.
- Aniversarea celui de-al doilea prag important de pasageri pentru aeroport – **2 milioane de pasageri înregistrați pe Aeroportul Internațional Cluj** - înregistrați la data de **17 august 2023**, a fost un eveniment sărbătorit prin tradiție, pentru a cincea oară în istoria aeroportului și promovat în canalele media **locale, regionale și internaționale**, prin diverse postări și rapoarte de mediatizare online, inclusiv suport social-media, respectiv raportări editoriale din presa scrisă, ale unor publicații media de interes din Transilvania, care ulterior au fost preluate și de alte publicații din străinătate și care toate împreună s-au bucurat de un impact media semnificativ.

- **Aniversarea pragului de 80 milioane de pasageri în România**, atins de compania aeriană **Wizz Air**, eveniment marcat pe Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj, la data 14 septembrie 2023

La data de 14 septembrie 2023, compania aeriană Wizz Air, a celebrat pe aeroportul clujean, un prag semnificativ pentru istoria companiei, prin sărbătorirea a **80 de milioane de pasageri transportați în România**. Evenimentul a fost marcat pe aeroportul clujean, printr-o ședință foto memorabilă la aeronavă, unde pasagerul cu numărul 80 milioane, care a aterizat de pe zborul de Palma de Mallorca, a fost celebrat de către reprezentanții Aeroportului Internațional Cluj și echipajul Wizz Air. Poze reprezentative din cadrul momentului aniversar, precum și un comunicat de presă au fost transmise tuturor canalelor media locale și regionale, în vederea promovării acestei realizări a companiei aeriene.

- **Celebrarea în premieră absolută a pasagerului cu numărul 3 milioane** înregistrat pe Aeroportul Internațional Cluj, la data de 24 noiembrie 2023, s-a bucurat de o expunere editorială de succes, prin intermediul unei platforme online de aviație internațională, *ATN News (Air Transport News)*, articolul fiind disponibil începând cu data de 24 noiembrie 2023, conform link-ului atașat: <https://www.atn.aero/#/article.html?id=88751>.

Acest eveniment realizat în parteneriat cu operatorul aerian Tarom a reprezentat o modalitate importantă de promovare a imaginii Aeroportului Cluj, la nivel internațional. Acest eveniment s-a bucurat de o vizibilitate în mass-media foarte bună, atât în mediul online din România, prin intermediul unor diverse trusturi media locale și naționale, dar mai ales prin apariția în publicații media internaționale, aducând un plus-valoare aeroportului clujean.

Pe **plan internațional**, promovarea imaginii aeroportului prin intermediul unor astfel de platforme prestigioase de aviație, cum sunt *Aviation-Event*, care a publicat pe blog la data de 26 decembrie

2023 articolul prin care s-a anunțat faptul că Aeroportul Internațional Cluj va fi gazda celei de-a treia ediții a Conferinței Internaționale Aviation-Event 2024 CLJ, programată pentru data de 15 martie 2024, sau *Air Transport News*, au reprezentat modalități eficiente de conectare a serviciilor oferite de către aeroport, cu principalii actori ai aviației la nivel european și internațional.

Blog

CLUJ INTERNATIONAL AIRPORT WILL BE THE HOST OF THE INTERNATIONAL AVIATION CONFERENCE: AVIATION-EVENT 2024 CLJ

by Anna Jordy | 8 | Allgemen | 20. December 2023

Cluj-Napoca, 26 December 2023

Cluj „Avram Iancu” International Airport along with Aviation-Event is proud to announce once again the much-anticipated Aviation-Event 2024 CLJ conference, scheduled for 15 March 2024, in Cluj, Romania. This year's conference will spotlight the theme „Navigating the Green Skies: Integrating Sustainable Aviation and Digital Transformation in Airport Operations.”

Ca și o **concluzie generală**, se poate remarca faptul că, la nivelul anului 2023, Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj a organizat evenimente de aviație internațională, care au reunit la aeroport și în Cluj-Napoca mai mulți factori decidenți din industria aviației civile și mai mult decât atât, au fost extrem de apreciate de o **audiență locală, regională, europeană și internațională**, prin calitatea prezentărilor și subiectelor de discuție, prin dezbaterile moderate interactive și diversitatea soluțiilor propuse în funcție de tematica pannel-urile dezbătute în cadrul conferinței, etc.

➤ **Mediatizarea unor importante parteneriate mass-media la nivel internațional, prin intermediul unor platforme cu profil de aviație internațional de renume, precum Aviation-Event, sau Air Transport News (ATN).**

La nivelul anului 2023, pe Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj au fost marcate diverse conferințe și evenimente internaționale, care au fost promovate la nivel local, regional și internațional și care s-au bucurat de un impact media semnificativ, printre care amintim următoarele:

- **Aviation-Event CLJ 2023**, conferință organizată la Cluj-Napoca, la data de 24 martie 2023, considerată ca fiind cea mai relevantă modalitate de promovare a imaginii Aeroportului Internațional Cluj, prin intermediul căreia regia s-a bucurat de o expunere editorială online substanțială, prin intermediul platformei de aviație internațională, Aviation-Event⁷,

Promovarea imaginii aeroportului prin asocierea cu importante personalități din aviația civilă internațională și profesioniști din domeniul aviației civile de la nivel internațional, reprezentanți ai autorităților naționale relevante și directori de companii aeriene și aeroporturi din Europa și din România,

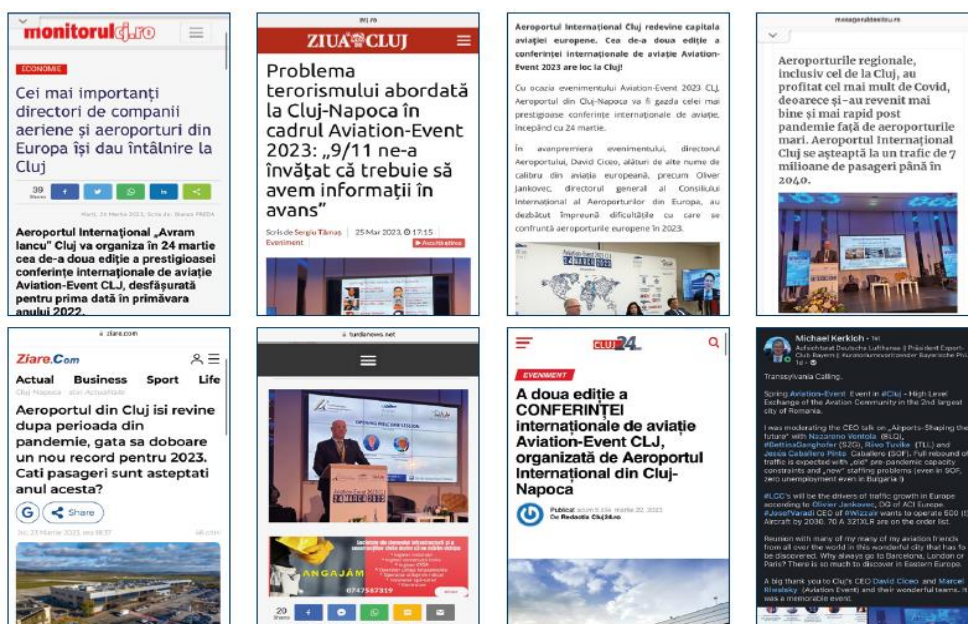
⁷(<https://www.aviation-event.de/cluj-international-airport-will-be-the-host-of-the-international-aviation-conference-aviation-event-in-cluj/>).

constituie un prilej deosebit de a conecta serviciile oferite de către aeroport cu principalii actori ai aviației la nivel european și internațional.

Acest eveniment s-a bucurat de o vizibilitate în mass-media foarte bună, atât în mediul online din România, prin intermediul unor diverse trusturi media locale și naționale, dar mai ales prin prezența unor publicații media internaționale, care au înregistrat **un impact de peste 80 milioane de vizualizări**.

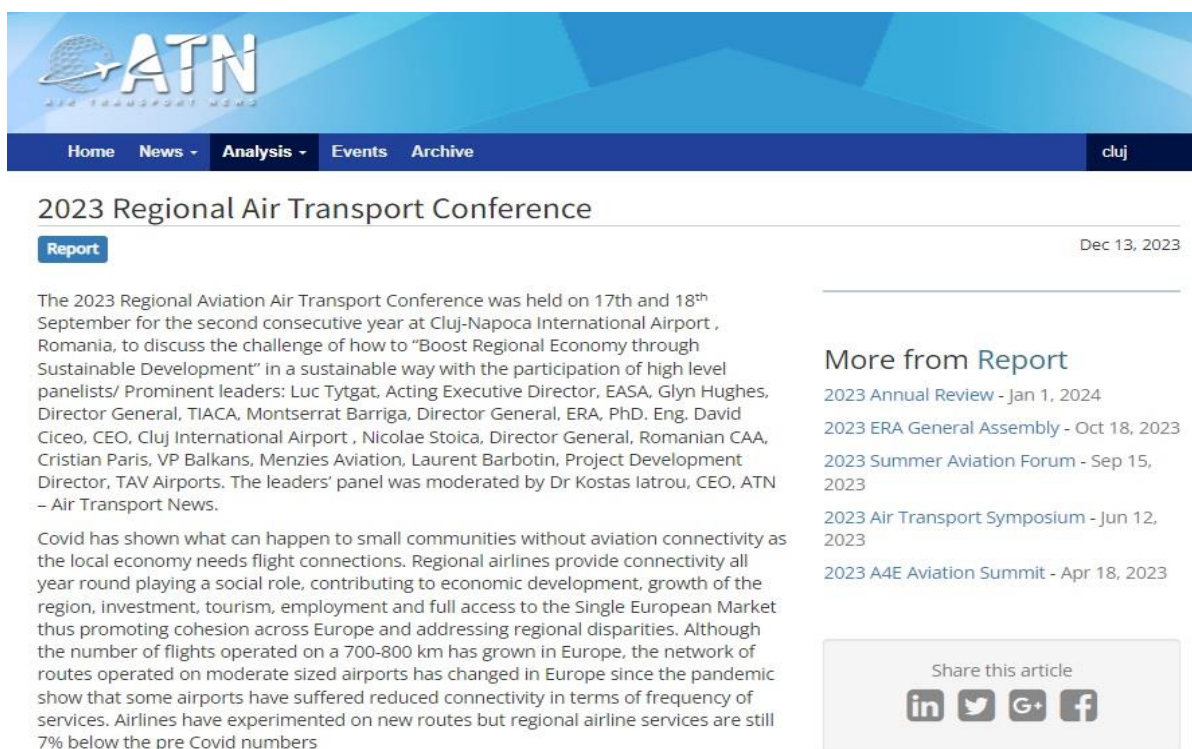
Pe **plan intern**, ediția a 2-a a evenimentului Aviation-Event organizată la Cluj-Napoca, a fost marcat prin diverse postări de tipul unor raportări editoriale din presa scrisă sau online, ale unor publicații media de interes locale, regionale și naționale, care ulterior au fost preluate și de alte publicații din străinătate și care toate împreună s-au bucurat un suport și impact media semnificativ.

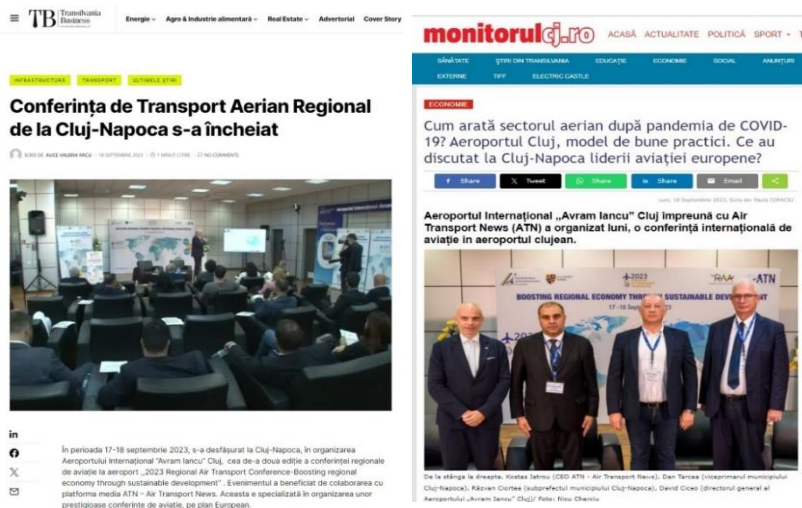
Pe **plan internațional**, evenimentul Aviation-Event desfășurat la Cluj-Napoca, a fost marcat, atât prin postări de tipul unor raportări editoriale ale unor publicații media de interes din diverse țări ale Europei, precum Germania, Belgia, Grecia, Italia, cât și prin implicarea directă, prin intermediul unor postări pe conturile sale pe rețeaua LinkedIn ale unor speakeri, precum: *Nazareno Ventola* – CEO-ul Aeroportului Internațional Bologna, *Alexander Schroll* – Director de Dezvoltare a Afacerilor Aeroportul Internațional Lübeck, *Ana Claudia Țapardel* – Membru al Parlamentului European, a unor membri ai echipei Aviation-Event și jurnaliști de talie internațională.

○ Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj împreună cu platforma de aviație internațională *Air Transport News (ATN)* a organizat în perioada 17-18 septembrie 2023, la aeroport, cea de-a doua ediție a conferinței internaționale de aviație „**2023 Regional Air Transport Conference-Boosting regional economy through sustainable development 2023**”. Conferința a fost considerată ca fiind cea mai relevantă modalitate de promovare a imaginii Aeroportului Internațional Cluj, prin intermediul căreia regia s-a bucurat de o expunere editorială online substanțială, prin intermediul platformei de aviație, accesat prin link-ul atașat: <https://www.atn.aero/#/analysis.html?id=2206> .

Acest eveniment s-a bucurat de o vizibilitate în mass-media foarte bună, atât în mediul online din România, prin intermediul unor diverse trusturi media locale și naționale, dar și prin prezența unor publicații media internaționale (spre exemplu: platforma de aviație internațională ATN News).

Promovarea imaginii aeroportului prin asocierea cu importante personalități din aviația civilă internațională și profesioniști din domeniul aviației civile de la nivel internațional, reprezentanți ai autorităților naționale relevante și directori de companii aeriene și aeroporturi din Europa și din România, care au fost prezente în cadrul aceleiași conferinței regionale de aviație. Acest eveniment organizat la aeroport, a avut parte pe lângă o expunere internațională și o promovare regională și locală, prin intermediul unor raportări editoriale și presa scrisă sau online, de interes local și regional.

Ca și o **concluzie generală**, se poate remarca faptul că, la nivelul anului 2023, Aeroportul Internațional Cluj a organizat evenimente de aviație internațională, care au reunit la Cluj-Napoca mai mulți factori decidenți din industria aviației civile și mai mult decât atât, au fost extrem de apreciate de o **audiență locală, regională, europeană și internațională**, prin calitatea prezentărilor și subiectelor de discuție, prin debaterile moderate interactive și diversitatea soluțiilor propuse în funcție de tematica pannel-urile dezbătute în cadrul conferinței, etc.

➤ **Realizarea unui raport retrospectiv al anului 2023, în care au fost menționate cele mai importante realizări ale Aeroportului Internațional Avram Iancu Cluj**, a fost publicat la finalul anului 2023, pe site-ul www.atn.aero și a fost distribuit tuturor abonaților platformei, sub forma unui newsletter aniversar.

Prin intermediul raportului menționat anterior, brandul regiei a fost promovat pe fiecare pagină a acestei retrospective, iar cele mai importante evenimente reprezentative pentru aeroport, au fost reamintite punctual și cronologic, conform desfășurării acestora.

Cu titlu exemplificativ, s-au extras câteva evenimente relevante din activitatea aeroportului clujean care au fost evidențiate în cadrul raportului retrospectiv 2023.

- **Mediatizarea imaginii Aeroportului Internațional Avram Iancu Cluj, prin participarea reprezentanților regiei la diverse târguri și forum-uri de dezvoltare rute internaționale, la nivelul anului 2023**

La nivelul anului 2023, reprezentanții aeroporturilor au participat la 3 importante târguri de dezvoltare rute, evidențiate după cum urmează:

- ❖ **22-24 februarie 2023: participarea la Târgul de Dezvoltare Rute, Connect 2023, organizat în Tanger, Maroc.**

Forumul internațional de rute **Connect** este un eveniment anual de dezvoltare a rutelor aeriene care reunește aeroporturi, companii aeriene, furnizori și profesioniști din industria turistică cu un interes activ pe piața mondială a aviației. Connect 2024 a fost un eveniment obligatoriu de bifat în calendarul aviației internaționale pentru aeroportul clujean care este într-o permanentă căutare de noi parteneriate și oportunități. În acest sens, târgul de rute Connect oferă contextul perfect pentru reunirea companiilor aeriene și a aeroporturilor din întreaga lume pentru câteva zile de întâlniri de afaceri. Evenimentul este conceput pentru a maximiza oportunitățile de creare de rețele și pentru a sprijini dezvoltarea serviciilor aeriene la nivel global.

Aeroportul Internațional Cluj a reușit să participe la trei ediții ale forumului de dezvoltare rute, Connect, primul în anul 2017 cel de-al doilea în anul 2020, iar cel de-al treilea an în 2023.

- **09-11 mai 2023: participarea la cea de-a 16-a ediție a Târgului de Dezvoltare Rute, Routes Europe 2023, organizată în Łódź, Polonia**

Având în vedere faptul că *Routes Europe* reprezintă unul dintre cele mai ofertante și atractive forumuri internaționale de dezvoltare de rute, Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj a participat cu succes la acest eveniment dedicat întâlnirilor dintre reprezentanții aeroporturilor, companiilor aeriene, autorităților de turism, furnizorilor specializați din industria aviatică și specialiștilor din diverse domenii

conexe aviației. În cadrul acestui eveniment, au avut loc mai mult de 30 de întâlniri de afaceri, cu diverși parteneri din ecosistemul aviației civile.

➤ **15-17 octombrie 2023: participarea Aeroportului Internațional Avram Iancu Cluj, la târgul de rute Routes World 2023, desfășurat la Istanbul, Turcia**

Acest eveniment rafinat din industria aviației, oferă în fiecare an oportunități de întâlniri fructuoase cu companii aeriene, aeroporturi și alți furnizori de turism și călătorii, precum și cu reprezentanți de seamă ai industriei aviatice, care au participat anul acesta și la evenimente organizate de către Aeroportul Internațional Cluj, precum **Domnul Olivier Jankovec - Directorul General al ACI Europe**, **doamna Ioanna Papadopoulou, Director de Comunicare și Marketing al Aeroportului Atena** sau **domnul Kostas Iatrou, Directorul General al ATN News**.

Participarea la cele 3 târguri de dezvoltare rute, pe parcursul anului 2023, a permis reprezentanților aeroportului clujean să păstreze o legătură solidă cu piața de transport aerian, să creeze noi oportunități de business pentru regie și chiar să încheie negocieri cu operatorii aerieni, pentru dezvoltarea traficului aerian de pe principalul aeroport din Transilvania.

C) Promovarea proiectelor de dezvoltare a infrastructurii aeroportuare

La nivelul anului 2023, Aeroportul Internațional Cluj a informat prin diverse materiale de promovare și prin intermediul unor mijloace diverse de comunicare (site-ul, www.airportcluj.ro și rețelele oficiale de socializare ale aeroportului), noutăți de interes, legate de planurile de dezvoltare și extindere ale regiei și a organizat mai multe conferințe de presă, cu aceeași tematică.

La nivelul **anului 2023**, Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj și Ministerul Transporturilor și Infrastructurii România au semnat **7 contracte de finanțare pentru realizarea proiectelor**, după cum urmează: "**Creșterea siguranței și securității pasagerilor pe Aeroportul internațional Avram Iancu Cluj – Asigurarea securității pasagerilor pe Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj**", "**Clădire remiză PSI, dotată și utilată**", "**Extindere Terminal Pasageri Plecări pe Latura de Nord**", "**Conformare sistem de balizaj și de iluminare cu specificațiile de certificare din Regulamentul 139/2014**", "**Sistem detecție Fod pentru pista de decolare aterizare**", "**Asigurare condiții de operare CAT. III la pista de decolare aterizare 07-25**" și "**Autospecială electrică de degivrare/antigivrare aeronave**".

În acest sens, amintim următoarele **promovări** ale celor mai importante **proiectelor de dezvoltare a infrastructurii aeroportuare**, marcate în anul 2023, de către Aeroportul Internațional Cluj, astfel:

- În data de *19 ianuarie 2023* a fost semnat un nou proiect din fonduri europene: Creșterea siguranței și securității pasagerilor pe Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj – Asigurarea securității pasagerilor pe aeroport cu o finanțare neramburabilă în procent de 98%
- La data de *9 februarie 2023*, Aeroportul Internațional Cluj a anunțat **lansarea unui proiect** de o deosebită însemnătate pentru activitatea acestuia, respectiv semnarea contractului de proiectare și execuție pentru obiectivul de investiții "Extindere Terminal de Pasageri Plecări pe latura de Nord". De asemenea, în cadrul aceluiași proiect se va urmări dotarea cu aparate de securitate de ultimă generație de tip standard C3 și realizarea a două porți de îmbarcare, pentru zborurile externe și o poartă de îmbarcare pentru zborurile interne. Implementarea noului proiect presupune *extinderea Terminalului de Plecări Pasageri cu aproximativ 7.200 de metri pătrați și a platformei de staționare aeronave cu aproximativ 9.000 de metri pătrați*, va duce la creșterea capacității de procesare a pasagerilor, cu efect direct proporțional asupra creșterii gradului de confort al acestora.
- La data de *6 martie 2023* a fost semnat un nou proiect din fonduri europene: Clădire remiză PSI dotată și utilată
- La data de *30 mai 2023* a fost semnat un nou proiect din fonduri europene: Sistem detecție Fod pentru pista de decolare aterizare
- La data de *6 iunie 2023*, Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj, regie autonomă aflată în subordinea Consiliului Județean Cluj, în calitate de beneficiar al fondurilor-nerambursabile prin Programul Operațional Infrastructură Mare 2014-2020 și Ministerul Transporturilor și Infrastructurii, în calitate de Organism Intermediar pentru Transport, a semnat în data de 6 Aprilie 2023, Contractul de Finanțare Nr.219/06.04.2023 pentru realizarea proiectului „*Extindere terminal pasageri plecări pe latura de Nord*”.

- În data de 9 iunie 2023, Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj și Ministerul Transporturilor și Infrastructurii din România au semnat 2 contracte de finanțare pentru realizarea proiectelor "Conformare sistem de balizaj și de iluminare cu specificațiile de certificare din Regulamentul 139/2014" și "Autospecială electrică de degivrare/antigivrare aeronave".
- În data de 6 octombrie 2023, Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj, a anunțat finalizarea proiectului din fonduri nerambursabile „Sistem integrat de detecție și alarmare la incendiu”, în baza Contractului de Finanțare încheiat cu Ministerul Transporturilor și Infrastructurii.
- În data de 27 octombrie 2023, Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj, a anunțat finalizarea proiectului din fonduri nerambursabile „Cale de rulare paralelă cu pista”, în baza Contractului de Finanțare încheiat cu Ministerul Transporturilor și Infrastructurii
- În data de 13 noiembrie 2023, Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj, a anunțat finalizarea proiectului din fonduri nerambursabile „Dotare cu echipamente PSI și urgențe medicale”, în baza Contractului de Finanțare încheiat cu Ministerul Transporturilor și Infrastructurii
- În data de 15 noiembrie 2023, Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj, a anunțat finalizarea proiectului din fonduri nerambursabile „Echipamente aeroportuare pentru dezapezirea/degivrarea/antigivrarea suprafețelor de mișcare și determinarea gradului de frânare”, în baza Contractului de Finanțare încheiat cu Ministerul Transporturilor și Infrastructurii
- În data de 24 noiembrie 2023, Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj, a anunțat finalizarea proiectului din fonduri nerambursabile „Echipamente și sisteme de control securitate pentru pasageri bagaje și marfă”, în baza Contractului de Finanțare încheiat cu Ministerul Transporturilor și Infrastructurii
- În data de 29 decembrie 2023, Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj, a anunțat finalizarea proiectului din fonduri nerambursabile „Creșterea siguranței și securității pasagerilor pe Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj R.A ”, în baza Contractului de Finanțare încheiat cu Ministerul Transporturilor și Infrastructurii
- În data de 29 decembrie 2023, Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj, a anunțat finalizarea proiectului din fonduri nerambursabile „Platformă de staționare aeronave ”, în baza Contractului de Finanțare încheiat cu Ministerul Transporturilor și Infrastructurii

Obiectivul proiectului "*Conformare sistem de balizaj și de iluminare cu specificațiile de certificare din Regulamentul 139/2014*" a constat în modernizarea sistemelor luminoase de balizaj ale suprafeței de mișcare, prin înlocuirea și instalarea suplimentară de noi echipamente de iluminat și ghidare aeronave. Noul sistem contribuie la creșterea nivelului de siguranță în activitățile operaționale desfășurate pe suprafața de mișcare aeroportuară, pentru operatorii aerieni și pentru pasagerii Aeroportului Internațional Avram Iancu Cluj, în acord cu reglementările europene și naționale din domeniul aviației civile.

Obiectivul proiectului "*Autospecială electrică de degivrare/antigivrare aeronave*" a constat în achiziționarea a 2 autospeciale electrice de degivrare/antigivrare, care au fost necesare operațiunilor de îndepărtare a stratului de zăpadă și gheață de pe aeronave. Noile echipamente electrice au asigurat reducerea timpilor de efectuare a activităților de degivrare/antigivrare ale aeronavelor pe durata sezonului de iarnă și au determinat creșterea gradului de siguranță a operațiunilor de zbor. Autospecialele electrice de degivrare/antigivrare aeronave au contribuit la reducerea emisiilor de carbon, în acord cu standardele internaționale, referitoare la protejarea mediului înconjurător.

La data de 20 iunie 2023, Aeroportul Internațional Cluj a anunțat în cadrul unei conferințe de presă organizată la aeroport și transmisă live pe rețelele de socializare ale regiei, faptul că, au fost demarate lucrările de execuție la extinderea Terminalului de Pasageri Plecări, pe latura de Nord. Acest proiect a avut o deosebită însemnătate pentru activitatea aeroportului, respectiv obiectivul de investiții "Extindere Terminal de Pasageri Plecări pe latura de Nord".

Toate proiectele de dezvoltare ale Aeroportului Internațional Cluj, finanțate din fonduri europene, reprezintă realizări importante pentru regie, cu atât mai mult cu cât estimatele de trafic aerian sunt favorabile pentru termen mediu și lung.

D) Promovarea activității economice și administrative pe rețelele de socializare, respectiv **promovarea organizării unor proceduri de licitație publică** pentru spațiile comerciale existente în aeroport, în vederea asigurării unui pachet complet de servicii venite în întâmpinarea nevoilor pasagerilor și a aparținătorilor acestora.

În prima jumătate a anului 2023, cu **titlu exemplificativ** amintim câteva **modalități de promovare în aeroport**, privind organizarea unor proceduri de licitații cu diverse obiecte de licitație (ex: amplasarea unui *automat de tip vending* - 26 ianuarie 2023 | *spațiu comercial destinat desfășurării activității de comercializare produse în regim de Travel Retail* -9 mai 2023 | *amplasarea a două fotolii de masaj și relaxare* – 7 iunie 2023 | *închirierea unor spații publicitare destinate desfășurării activității de reclamă și publicitate* 30 iunie 2023).

În cea de-a jumătate a anului 2023, s-au făcut demersuri în ceea ce privește promovarea organizării unor proceduri de licitații, cu obiecte diferite, cum ar fi: *spațiu comercial destinat desfășurării activității de comercializare produse în regim de Travel Retail* - 4 august 2023 | *închirierea unei suprafețe de teren destinată desfășurării activității de curierat și logistică specifică utilizatorilor unui aeroport internațional* - 27 noiembrie 2023 | *spațiu cu destinație de depozit/magazie pentru desfășurarea de activități și servicii specifice utilizatorilor unui aeroport internațional* - 28 noiembrie 2023 | *spațiu comercial destinat desfășurării de activități bancare și de schimb valutar* - 29 noiembrie 2023 | *spațiu comercial destinat desfășurării activității de rent-a-car* 11 decembrie 2023.

Pe lângă acestea, au mai fost propuse spre închiriere diverse spații publicitare de promovare în aeroport, facilitați prin intermediul cărora business-urile locale și nu numai, pot beneficia de o vizibilitate foarte bună în aeroport, având în vedere creșterea numărului mediu de pasageri înregistrat pe aeroport, de la o lună la alta.

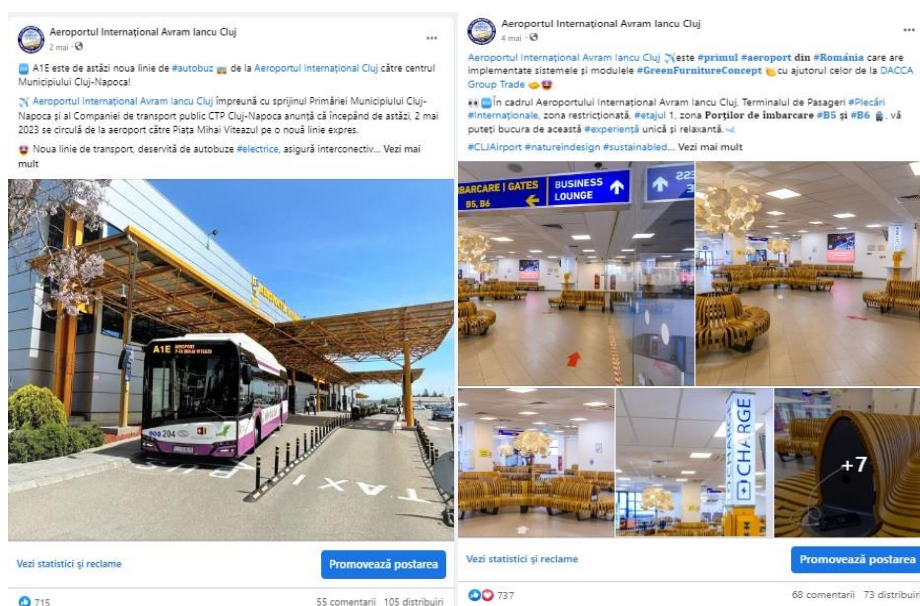
De asemenea, la data de 2 noiembrie 2023, la Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj a avut loc o **consultare publică și transparentă**, adresată tuturor **antreprenorilor interesați de identificarea unor noi oportunități de business**, în raport de noile spații comerciale din zona restricționată a aeroportului, ca urmare a proiectului de extindere al Terminalului de Plecări al Aeroportului Internațional Avram Iancu Cluj.

E) Acțiuni și inițiative de promovare privind îmbunătățirea experienței pasagerilor pe Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj în anul 2023

La nivelul anului 2023, s-au implementat următoarele inițiative și acțiuni de îmbunătățire a experienței pasagerilor care au ales să călătorească de pe aeroport, după cum urmează:

✓ **Disponibilitatea serviciilor de transport public**, asigurate de o **linie expres de transport public (A1E)**, începând cu data de 2 mai 2023, care oferă interconectivitate directă și rapidă între Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj și centrul Municipiului Cluj-Napoca, reprezentând o opțiune rapidă și convenabilă atât pentru pasagerii aeroportului, cât și pentru turiști.

✓ Implementarea de către Aeroportul Cluj a unui **nou concept de amenajare a zonelor de așteptare a pasagerilor**, prin intermediul unui mobilier modular de tip *Green Furniture Concept*, începând cu luna mai 2023, devenind astfel **primul aeroport din România** care a adoptat un mobilier nou și modern. Acesta a fost amplasat în zona restricționată de la etaj, în zona porților de îmbarcare B5 și B6, iar conceptul implementat va asigura pasagerilor o experiență de călătorie îmbunătățită pe aeroport.

✓ **Servicii și facilități de parcare auto oferite de aeroport** și disponibile pasagerilor săi, în perimetrul aeroportuar în partea de Est și Vest a Terminalelor Sosiri și Plecări. Noutatea privind accesibilitatea acestor servicii, o face modalitatea de plată realizată prin aplicația mobilă GoPark pentru utilizatorii parcarii 2 Aeroport – Est, oferită pe lângă modalitățile actuale de plată a parcarii regiei. Investiții importante făcute de regie la nivelul lunii septembrie 2023, privind **achiziția primului autobuz electric**, în valoare de aproximativ 4.400.000 lei. Prin această achiziție, aeroportul dorește să **optimizeze confortul pasagerilor transportați la aeronave**, iar această achiziție va contribui în mod cert la sporirea eficienței energetice precum și la reducerea poluării datorită emisiilor scăzute de vibrații și de zgomot. Astfel, Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj **devine printre primele aeroporturi din țară care va dispune de un autobuz electric** destinat transportului pasagerilor între terminale și platformele de staționare aeronave. Estimarea livrării și punerii în funcțiune a acestuia este în toamna anului 2024.

✓ Continuarea **acțiunilor necesare îmbunătățirii permanente a calității serviciilor aeroportuare** oferite comunității pe care aeroportul o deservește, prin implementarea **proiectului Airport Service Quality (ASQ)** și la nivelul anului 2023. Acest **instrument de monitorizare** face parte din programul de acreditare privind calitatea serviciilor aeroportuare (ASQ) al **ACI (Consiliul Internațional al Aeroporturilor)**, stabilit la nivel mondial, care se bucură de un real succes în rândul aeroporturilor internaționale renumite ale lumii. Proiectul ACI-ASQ este dedicat menținerii unui nivel ridicat al serviciului de suport pasageri și a fost adoptat astfel încât să ajute Aeroportul Internațional Cluj să-și îmbunătățească acțiunile cu un impact pozitiv direct asupra satisfacției clientului.

✓ **Acțiuni privind renovarea și modernizarea unor spații comune destinate pasagerilor** aflate în incinta Aeroportului Internațional Cluj, din *Terminalele de Pasageri Sosiri și Plecări, Intern și Internațional, zona publică și zona restricționată*, realizări menite să asigure publicului larg călător și celorlalți clienți ai regiei, condiții de călătorie / muncă optime pe aeroport, similare aeroporturilor internaționale de referință.

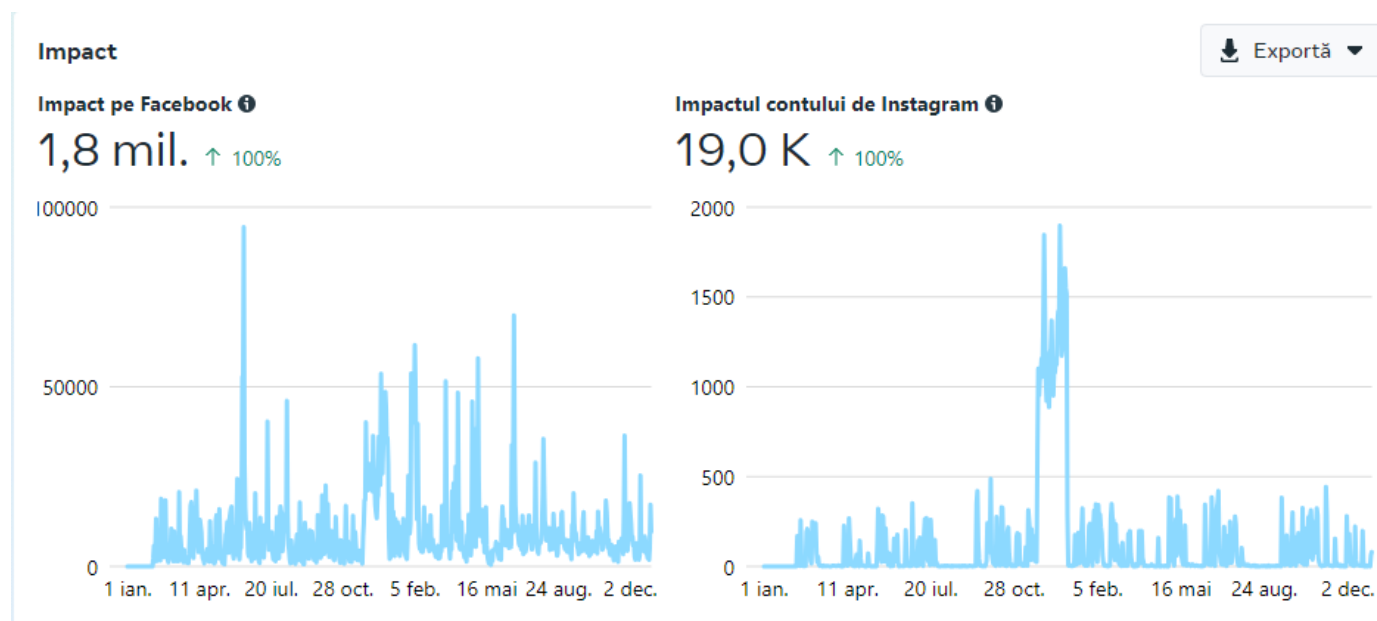
Serviciile și facilitățile puse la dispoziția pasagerilor se află într-o permanentă monitorizare și sunt supuse îmbunătățirilor, pentru a corespunde cerințelor de sănătate, siguranță, securitate și confort.

F) Indicatori de impact ai activității social media a aeroportului în anul 2023

Raportat la **activitatea de social media a aeroportului de la nivelul anului 2023**, s-a înregistrat o **creștere de 100% a impactului paginii oficiale de Facebook și Instagram a regiei**, prin comparație cu anul 2022, ceea ce reprezintă un feed-back pozitiv obținut din partea urmărilor acestei rețele de socializare.

Aceste performanțe pozitive care au fost înregistrate în anul 2023, au reprezentat **rezultate reale, organice**, care **nu au făcut obiectul unor campanii sponsorizate plătite** și care au evidențiat exclusiv eforturile de promovare a paginii de Facebook, în vederea menținerii acestor rezultate la un nivel ridicat, pe plan local și regional.

Acest indicator pozitiv de monitorizare a feed-back-ului următorilor rețelei de socializare a aeroportului, este reprezentat conform următoarei reprezentări grafice, după cum urmează:

5.3.2. Acțiuni care vizează creșterea competitivității manifestate față de aeroporturile din aria de acoperire

Concurența acerbă pentru creșterea numărului pasageri de pe piața aviației europene și naționale are tot mai multe implicații pentru aeroporturi, atât pornind de la contextul post-pandemic, cât și de la situația declanșată de inflație și întreg contextul geopolitic.

Evoluția traficului de pasageri la nivelul aeroporturilor din România, a înregistrat la nivelul anului 2023, **o recuperare totală a traficului aerian pre-pandemic din anul 2019** (24.593.281 pasageri înregistrați în anul 2023 vs. 23.234.580 trafic de pasageri înregistrat în anul 2019, **creștere de 6%**), odată cu creșterea cererii pentru călătorii ca urmare a eliminării restricțiilor de călătorie de altădată. Comparativ cu perioada similară a anului 2022, la nivelul anului 2023, s-a înregistrat o creștere a traficului total de pasageri, cu aproximativ 17%, iar ponderea traficului intern a fost de aproximativ 7%.

La nivelul anului 2023, Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj a fost în concurență directă cu mai multe aeroporturi din aria de cuprindere, respectiv: Aeroportul Transilvania Târgu Mureș, Aeroportul Internațional Oradea, Aeroportul Internațional Brașov, Aeroportul Internațional Maramureș, Aeroportul Internațional Satu Mare, Aeroportul Internațional Arad, Aeroportul Internațional Traian Vuia Timișoara și Sibiu.

Eforturile de promovare a rețelei de destinații disponibilă de pe Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj, realizate și la nivelul acestui an, au sprijinit evoluția pozitivă a cererii de călătorie cu avionul și au conturat un **grad de recuperare a traficului de pasageri superior mediei europene**, însă doar prin continuarea acestor demersuri de promovare se putea consolida traficul record obținut în anul 2023 (peste 3,2 milioane de pasageri).

În ciuda unui grad ridicat de concurență manifestată de aeroporturile din aria de acoperire, Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj și-a păstrat **prima poziție în clasamentul aeroporturilor regionale din România și a ocupat locul al 2-lea în topul aeroporturilor din România**, după Aeroportul Internațional Henri Coandă București, din punct de vedere al **traficului total de pasageri, al numărului de mișcări al aeronavelor și al volumelor de marfă înregistrate pe aeroport**.

5.4.3. Menținerea unui nivel ridicat al serviciului de suport clienți

Având în vedere necesitatea îmbunătățirii permanente a calității serviciilor oferite comunității pe care o deservește, Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj a continuat demersurile în ceea ce privește implementarea **proiectului Airport Service Quality (ASQ)** și la nivelul anului 2023. Proiectul ACI ASQ este considerat un **instrument unic de monitorizare a calității serviciilor aeroportuare și a experienței pasagerilor în cadrul terminalelor aeroportului**, prin lansarea unor chestionare care au rolul de a colecta informații și detalii relevante cu privire la nevoile și așteptările consumatorilor de servicii de transport aerian.

Proiectul Airport Service Quality (ASQ) este dedicat menținerii unui nivel ridicat al serviciului de suport pasageri și este gândit astfel încât să ajute Aeroportul Internațional Cluj să-și îmbunătățească practicile pentru a promova un impact pozitiv direct asupra satisfacției clientului. Acest **instrument de monitorizare** face parte din programul de acreditare privind calitatea serviciilor aeroportuare (ASQ) al **ACI (Consiliul Internațional al Aeroporturilor)**, stabilit la nivel mondial, care se bucură de un real succes în rândul aeroporturilor internaționale renumite ale lumii.

La nivelul anului 2023, au fost aplicate aproximativ **1.500 chestionare în cadrul programului ACI-ASQ 2023 Departures Plus** și s-au analizat aspecte relevante pentru Aeroportul Internațional Cluj, precum:

- experiențele generale și stările emoționale ale pasagerilor;
- gradul de satisfacție raportat la călătorie;

- obiceiurile comportamentale și demografice ale pasagerilor.

Analiza chestionarelor a fost transmisă Aeroportului Internațional Cluj printr-un **raport detaliat al calității serviciilor**, oferit din perspectiva pasagerilor chestionați, iar cele mai importante aspecte fac referire la următoarele: *performanța aeroportului, profilul pasagerului la Aeroportul Internațional Cluj, comparația punctajelor obținute în de la trimestru la altul, poziționarea Aeroportului Internațional Cluj prin comparație cu alte aeroporturi de referință*, etc.

Cu titlu exemplificativ, în Semestrul II 2023, **peste 330 de aeroporturi** au participat în cadrul programului ASQ Departures Plus, din **Africa, Asia, America de Nord, America de Sud, Europa și Orientul Mijlociu**. În funcție de punctajele obținute, Aeroportul Internațional Cluj a fost comparat cu alte aeroporturi de referință participante în cadrul programului de analiză a satisfacției pasagerilor, clasificate după cum urmează:

- ✓ Aeroporturi de la nivel global (peste 330 aeroporturi)
- ✓ Aeroporturi din Europa (peste 113 aeroporturi)
- ✓ Aeroporturi din categoria 2-5 milioane pasageri (peste 65 aeroporturi)
- ✓ Aeroporturi grup de referință selecție ACI - Airports Council International (14 aeroporturi).

Luând în considerare aspectele prezentate din analiza chestionarelor completate de pasagerii Aeroportului Internațional Cluj, s-a observat faptul că anumite aspecte reclamate în mod frecvent de aceștia, în urma îmbunătățirii serviciilor, au înregistrat punctaje mai mari de la un trimestru la altul.

Având în vedere necesitatea îmbunătățirii permanente a calității serviciilor oferite comunității pe care o deservește, Aeroportul Internațional *Avram Iancu* Cluj și-a propus continuarea demersurilor la nivelul anului 2023, în ceea ce privește monitorizarea calității serviciilor aeroportuare, a experienței pasagerilor în cadrul terminalelor aeroportului, considerat un argument solid care să susțină demersul de dezvoltare și îmbunătățire a serviciilor oferite în cadrul aeroportului.

PARTEA a 6-a: SCHIMBĂRI SEMNIFICATIVE ÎN SITUAȚIA AFACERILOR

- Având în vedere că încă din luna Septembrie a anului 2014 s-a realizat recepția la terminarea lucrărilor aferente obiectivului de investiții „*Pista de decolare-aterizare de 3.500 m Etapa I și suprafețe de mișcare aferente*”, s-a solicitat Consiliului Județean Cluj inițierea unui proiect de hotărâre privind reglementarea situației juridice a acestui obiectiv de investiții. Prin hotărârile 158/30.09.2021 și 238/21.12.2021, Consiliul Județean Cluj a stabilit regimul juridic al acestui obiectiv de investiții, ca fiind bun de domeniul public al județului Cluj. Hotărârea nr 158/30.09.2021 a fost atacată în contencios administrativ, pentru că a fost nelegal emisă.

Prin Decizia civilă nr 397 din 29.03.2022 pronunțată de Curtea de Apel Cluj în dosarul nr. 5398/117/2021 s-a dispus suspendarea executării HCJ 158/30.09.2021 până la pronunțarea instanței de fond cu privire la acțiunea în anularea HCJ 158/2021.

Prin sentința civilă nr 2946 din 09.12.2022 (*rămasă definitivă la 19.10.2023*) Tribunalul Cluj, în dosar nr. 2155/117/2022 a admis acțiunea Aeroportului în contradictoriu cu Consiliul Județean Cluj și UAT Județul Cluj și a dispus anularea Hotărârii CJC nr.158/30.09.2021 privind înscrierea în inventarul domeniului public al Județului Cluj a unor bunuri imobile și darea în administrarea Aeroportului Internațional *Avram Iancu* Cluj R.A.. Referitor la încălcarea art 296 alin 5 din Codul administrativ instanța a reținut: ”momentul la care Județul devine proprietarul bunului este 30 septembrie 2021, moment la care se modifică regimul juridic al bunului, în sensul că bunul trece din patrimoniul Regiei în domeniul public al județului, iar pentru această operațiune translativă de proprietate se impunea, potrivit articolului 296

alineatul 5 din Codul administrativ, obținerea acordului prealabil al Consiliului de Administrație al Aeroportului Internațional Avram Iancu Cluj RA.”

” Prin înregistrarea de către Consiliul Județean Cluj a întregii valori a pistei, atât valoarea alocațiilor, cât și a surselor proprii, aeroportul va fi obligat să înregistreze întreaga valoare a investiției în conturi în afara bilanțului, respectiv se va afla în imposibilitatea amortizării sumei de 55.185.576,55 lei, achitată de către Regie din surse proprii. În acord cu susținerile reclamantului, instanța apreciază că pârâtul Consiliul Județean Cluj va trebui să achite aeroportului contravaloarea integrală a bunurilor din anexa la hotărârea contestată, respectiv suma de 98.916.598,48 lei formată din suma de 55.185.576,55 lei reprezentând finanțare proprie a Regiei aferentă imobilizării corporale, suma de 13.128.562,37 lei reprezentând TVA aferentă acestor surse proprii și respectiv suma de 30.602.459,56 lei, reprezentând TVA aferentă contribuției Județului Cluj de 127.510.248,18 lei. În situația în care Consiliul Județean Cluj își va înregistra în conturi de active fixe doar valoarea de 127.510.248,18 lei, reprezentând contravaloarea achitată de către Consiliul Județean pentru această investiție și Aeroportul își va recupera pe calea amortizării valoarea surselor proprii utilizate pentru realizarea investiției, atunci Consiliul Județean Cluj va trebui să achite aeroportului TVA-ul aferent alocațiilor bugetare antementionate.”

- Pentru realizarea obiectivului de investiții ”Extindere pistă de decolare aterizare și suprafețe de mișcare aferente” este necesar a fi realizată devierea râului Someșul Mic și efectuarea exproprierilor. Cu toate că în acest moment, de pe Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj sunt operate, zboruri cu aeronave de tip A 321, aceste aeronave nu sunt utilizate la capacitate maximă. În cazul în care lucrările de extindere a pistei nu vor fi finalizate într-un timp cât mai redus, există riscul ca întreaga flotă de aeronave de tip A 321 care operează în acest moment de pe AIAIC, să fie relocată pentru operare spre alte aeroporturi care dețin infrastructura necesară. În acest context, extinderea pistei de decolare/aterizare reprezintă unul dintre principalele obiective de dezvoltare a infrastructurii aeroportuare, ținând cont și de intenția operatorului aerian Wizz Air (principalul transportator de pe AIAIC ca și număr de pasageri) de a înlocui actuala flotă de aeronave de tip A 320 cu aeronave de tip A 321, acestea din urmă fiind mult mai eficiente.

- În ceea ce privește parcare auto, prin HCJ nr 113 din 28.05.2020 a fost aprobată trecerea imobilului - teren, proprietate publică a Județului Cluj, situat în municipiul Cluj-Napoca str. T.Vuia nr. 149, identificat în Cartea Funciară nr. 339210 Cluj-Napoca, și respectiv a imobilelor - construcții, proprietate privată a Județului Cluj, situate în municipiul Cluj-Napoca str. T.Vuia nr. 149, identificate în Cartea Funciară nr. 339210 Cluj-Napoca, sub nr. 339210 – C2, nr. 339210 – C5, nr. 339210 – C6 și nr. 339210 – C7, din administrarea Consiliului Județean Cluj, în administrarea Regiei Autonome Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj cu destinația parcare.

Societatea GOTO PARKING S.R.L a solicitat în instanță anularea parțială a Hotărârii nr. 113 din 28.05.2020. Acțiunea a făcut obiectul dosarului nr 16712/3/2020* al Tribunalului București iar prin Sentința civilă nr. 3156/06.06.2022 a fost respinsă cererea de chemare în judecată formulată de Goto Parking SRL în contradictoriu cu Județul Cluj, Consiliul Județean Cluj și cu Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj RA, menținându-se până la acest moment HCJ nr. 113/2020 ca fiind legală și temeinică. Hotărârea a fost atacată cu recurs de către Goto Parking, care a fost respins de către Curtea de Apel București, hotărârea fiind astfel definitivă.

- În plus, la Tribunalul Specializat Cluj, GOTO PARKING S.R.L a solicitat în dosarul 768/1285/2020, constatarea existenței unui drept exclusiv cu privire la exploatarea serviciului parcare din incinta Aeroportului și implicit asupra tuturor parcelor cu destinația parcare din Aeroport. Prin sentința civilă nr 2453 din 14.12.2021 a fost respinsă cererea de constatare a existenței unui drept exclusiv.

Sentința civilă nr 2453 din 14.12.2021 a fost atacată cu apel, care a fost respins prin Decizia nr. 107/28.02.2023 a Curții de Apel Cluj.

Prin urmare, s-a stabilit că GOTO PARKING nu deține un drept exclusiv de exploatare a parcelelor cu destinația parcare din incinta Aeroportului.

- Având în vedere nerespectarea de către concesionarul parcarii, GOTO PARKING S.R.L. a limitei de 30 de metri față de terminalele aeroportului, privind restricționarea parcarii autovehiculelor în proximitatea Terminalelor Aeroportului Internațional Avram Iancu Cluj, este pusă în pericol securitatea aviației civile și sunt create premisele unor acte de intervenție ilicită îndreptate asupra aviației civile, fapte sancționate conform Codului Aerian al României. Prin sentința civilă nr 4158 din 12.09.2023 rămasă definitivă, Judecătoria Cluj Napoca, în dosar nr 18170/211/2023, a obligat pârâta GOTO PARKING SRL să înceteze exploatarea locurilor de parcare amplasate la mai puțin de 30 de metri de terminalele Aeroportului, până la soluționarea acțiunii de fond ce face obiectul dosarului 15360/211/2023 aflat pe rolul Judecătoriei Cluj-Napoca.

- Având în vedere faptul că unele companii aeriene au întârzieri la plata serviciilor prestate de aeroport mai mari de 30 de zile de la scadență, aeroportul aplică penalități de întârziere la plată și își rezervă dreptul de a nu mai presta servicii de operare și handling companiilor aeriene în cauză, ceea ce poate duce la schimbări semnificative în valoarea veniturilor totale ale aeroportului.

PARTEA a 7-a: INDICATORII DE PERFORMANȚĂ REALIZAȚI AI MEMBRILOR CONSILIULUI DE ADMINISTRAȚIE AL AEROPORTULUI INTERNAȚIONAL AVRAM IANCU CLUJ

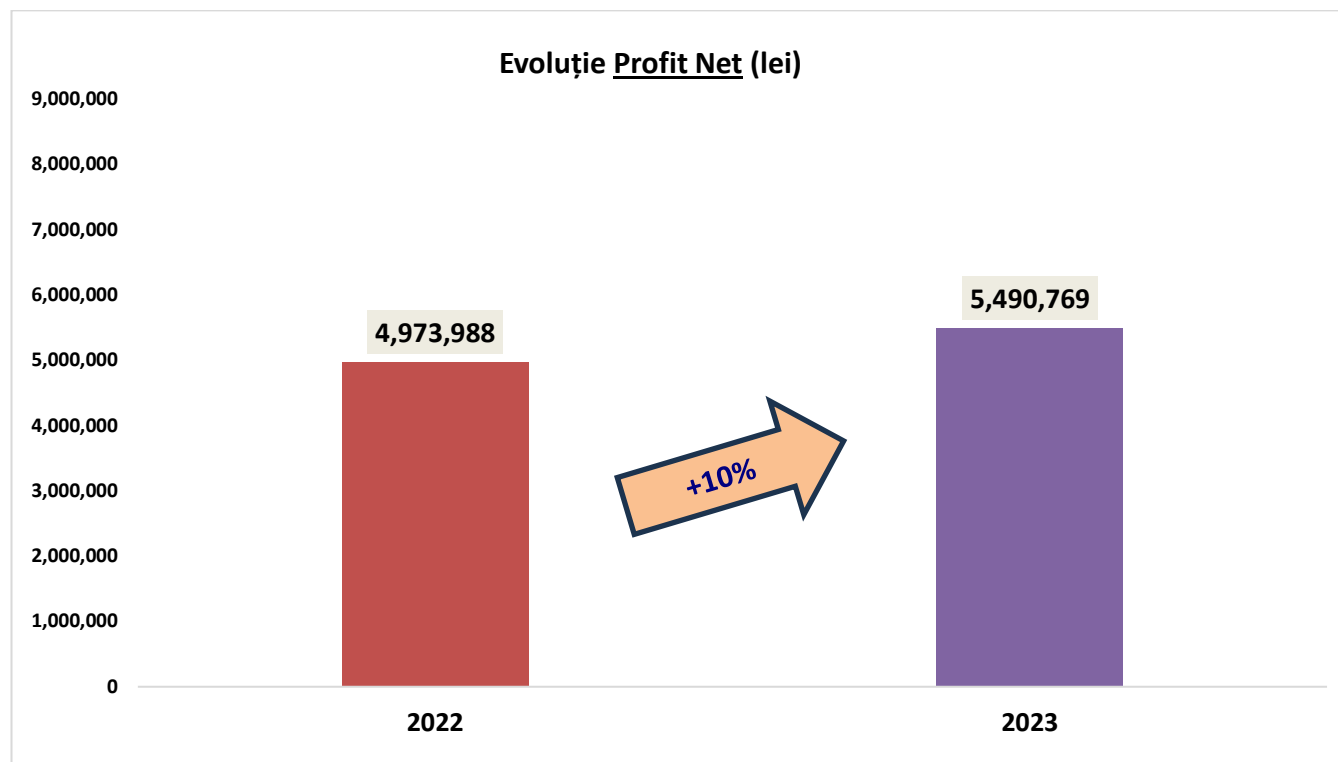
Indicatorii de performanță realizați ai membrilor Consiliului de Administrație al aeroportului, aferenți Anului 2023, se prezintă astfel:

Nr. crt	Indicator	Formula de calcul	UM	An 2023					
				Nivel indicator aprobat an 2023	Nivel propus An. 2023	Nivel indicator realizat An. 2023	Grad de îndeplinire	Pondere	Gradul de îndeplinire al obiectivelor
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I	Indicatori financiari 20%							20	176
1	Marja profitului net	profit net/CA neta*100	%	3,7	3,7	4,23	114	6	7
2	Perioada de recuperare a creanțelor	creante/CA*nr. de zile ale perioadei	zile	max 45	max 45	20	222	5	11
3	Lichiditate generală	active curente/datorii curente		1,1	1,1	2,14	195	4	8
4	Perioada de plată a datoriilor curente	datorii curente/CA * nr.zile	zile	max 30	max 30	1	3.000	5	150
II	Indicatori operaționali, servicii publice 30%							30	35
1	Productivitatea muncii	Creșterea eficienței cost/beneficiu resurse umane	mii lei/nr.mediu salariați	284,19	284,19	379,44	134	6	8
2	Număr de mișcări aeronave	Realizarea nr. de mișcări aeronave	miscari	23.700	23.700	27.464	116	5	6
3	Număr de pasageri	Realizarea numărului de pasageri	persoane	2.420.000	2.420.000	3.240.750	134	6	8

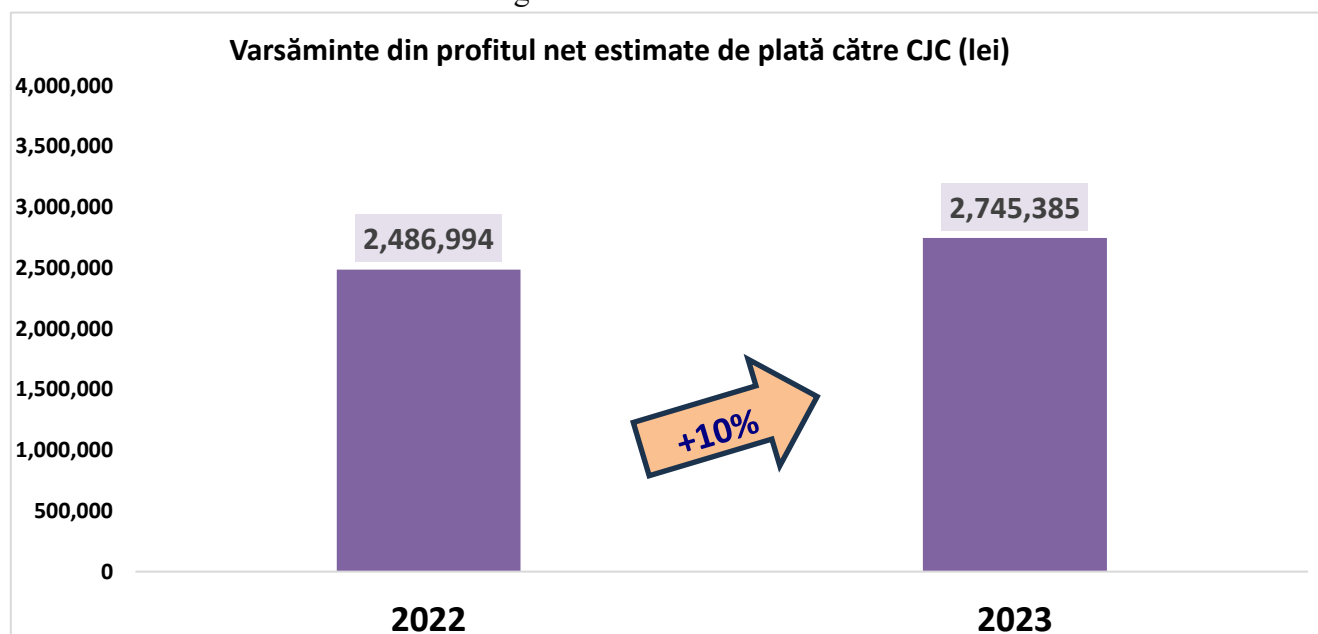
4	Realizarea cartării zgomotului	cf. Prevederilor Legii 121/2019 privind evaluarea și gestionarea zgomotului ambiant	%	100	100	100	100	5	5
Nr. crt	Indicator	Formula de calcul	UM	Nivel indicator aprobat an 2023	Nivel propus An. 2023	Nivel indicator realizat An. 2023	Grad de îndeplinire	Pondere	Gradul de îndeplinire al obiectivelor
5	Actualizarea bazei de date de teren prin studii de obstacole în zonele de servituți aeronautice	Actualizarea bazei de date de teren prin studii de obstacolare (teren) în zonele de servituți aeronautice în vederea operării în siguranță a zborurilor	%	100	100	100	100	5	5
6	Conformarea și menținerea bazei de certificare a aerodromului	Conformarea și menținerea bazei de certificare a aerodromului în conformitate cu regulamente europene	%	100	100	100	100	3	3
III	Indicatori guvernanță corporativă 50%						50		
1	Elaborarea și prezentarea la timp a rapoartelor trimestriale, semestriale și anuale privind execuția mandatului, indicatorilor de performanță precum și respectarea transparenței privind publicarea pe pagina de internet a obligațiilor de raportare	Respectarea termenelor conform O.U.G 109/2011	%	100	100	100	100	20	20
2	Dezvoltarea sistemului de control intern managerial	Nr. acțiunilor realizate conform Programului de dezvoltare a sistemului de control intern managerial	%	16	16	16	100	10	10
3	Evaluarea și raportarea performanțelor directorului general	Respectarea termenelor din O.U.G 109/2011	%	100	100	100	100	5	5
4	Implementarea planului de integritate	Prevederi din Hotărârea nr. 1269/2021 privind aprobarea Strategiei naționale	%	100	100	100	100	5	5
Nr. crt	Indicator	Formula de calcul	UM	Nivel indicator aprobat an 2023	Nivel propus An. 2023	Nivel indicator realizat An. 2023	Grad de îndeplinire	Pondere	Gradul de îndeplinire al obiectivelor
5	Implementarea sistemului informatic	Nr. acțiuni implementate	%	10	10	10	100	10	10
Gradul de realizare al indicatorilor CA									261

Alți indicatori economici care vorbesc despre performanța financiară sănătoasă și gestionarea eficientă a resurselor respectiv adaptarea la schimbările din piață pentru regie, sunt evidențiați în cele ce urmează:

- **Evoluția pozitivă a Profitului Net**

De asemenea, demnă de remarcat este și **evoluția vărsămintelor din profitul net estimate de plată către Consiliul Județean Cluj**, unde se poate observa o creștere cu 10% prin comparație cu anul 2022, fapt care indică un puternic angajament al Consiliului de Administrație privind rolul aeroportului în stimularea dezvoltării economice a regiunii.

PARTEA a 8-a: PROIECTE DEMARATE ȘI LUCRĂRI DE MENTENENĂȚĂ A INFRASTRUCTURII AEROPORTUARE ÎN ANUL 2023

8.1 Cale de rulare paralelă cu pista

Pentru realizarea acestui obiectiv de investiții a fost semnat Contractul de finanțare în valoare totală de 63.907.277,0 lei din care eligibilă 23.657.606,37 lei, prin Programul Operațional Infrastructura Mare POIM 2014 – 2020 – Obiectivul Specific 2.3. – Creșterea gradului de utilizare sustenabilă a aeroporturilor.

În anul 2022 a fost finalizată execuția lucrărilor Etapei I, respectiv calea de rulare India și parțial calea de rulare Hotel,

Pe parcursul anului 2023, odată cu finalizarea lucrărilor etapei II, a fost efectuată recepția la terminarea lucrărilor.

De asemenea au fost achiziționate serviciile de audit financiar.

8.2 Platformă de staționare aeronave

Pentru realizarea acestui obiectiv de investiții a fost semnat Contractul de finanțare în valoare totală eligibilă de 12.458.708,11 lei prin Programul Operațional Infrastructura Mare POIM 2014 – 2020 – Obiectivul Specific 2.3. – Creșterea gradului de utilizare sustenabilă a aeroporturilor, acțiunea dedicată pentru Proiecte noi de investiții în infrastructura aeroportuară. Finanțarea pentru acest tip de acțiune este de 50% din valoarea cheltuielilor eligibile.

Pe parcursul Trimestrului IV al anului 2023 au fost finalizate lucrările aferente acestui obiectiv și s-a efectuat recepția la terminarea lucrărilor.

Noua platformă are o suprafață de circa 16.358,50 mp, fiind suficientă pentru parcare a 4 aeronave cod ”C” sau două aeronave de tip ”D”.

8.3 Clădire remiză PSI, dotată și utilată

În prezent, la Aeroport se află în exploatare Clădirea Handling, în care își desfășoară activitatea și personalul responsabil cu asigurarea serviciilor PSI, amplasată în partea de vest a platformei Apron 1.

Având în vedere demersurile efectuate pentru extinderea pistei de decolare – aterizare, de la amplasamentul actual al Clădirii Handling și până la capătul estic al pistei extinse nu se va putea interveni în intervalul de timp de maxim 2 minute conform prevederilor capitolului 2.7 – Timp de răspuns, art.2.7.1 din Manualul serviciilor de aeroport ICAO Airport Services Manual Doc 9137.

Pentru îndeplinirea cerințelor internaționale în domeniul salvării și stingerii incendiilor în cazul unor incidente de aviație privind realizarea unui timp de răspuns optim și asigurarea unei mai bune supravegheri a mișcărilor aeronavelor s-a propus realizarea unei remize PSI.

În urma depunerii în Trimestrul III 2022 a cererii de finanțare pentru accesarea de fonduri europene prin Programul Operațional Infrastructura Mare 2014 – 2020, în trimestrul I 2023 a fost semnat contractul de finanțare. Finanțarea pentru acest tip de acțiune este de 98% din valoarea cheltuielilor eligibile.

În cursul anului 2023 a fost continuată derularea contractului de proiectare și execuție aferent acestui obiectiv.

8.4 Hangar pentru mentenanță aeronave și suprafețe de mișcare aferente

Având în vedere intenția de atragere a noi companii aeriene care să opereze pe aeroport și ținând cont de solicitarea companiilor aeriene care operează deja pe Aeroportul Internațional *Avram Iancu* Cluj RA, de asigurare a condițiilor necesare pentru efectuarea reparațiilor și pentru întreținerea aeronavelor, apare oportunitatea dezvoltării unui segment de mentenanță aeronave.

Pentru asigurarea condițiilor necesare realizării activității de mentenanță aeronave este necesară crearea unei infrastructuri corespunzătoare prin construirea unui hangar de mentenanță aeronave și a spațiilor conexe aferente lui (spațiu pentru adăpostire aeronave, spații de depozitare, parcare autovehicule, docuri de aprovizionare cu piese de schimb, platforma pentru aeronave, etc).

În anul 2023 a fost finalizată documentația tehnică în faza studiu de fezabilitate și au fost avizați indicatorii tehnico-economici în cadrul Comisiei CTE.

8.5 Extindere și reamenajare Aerogara Veche - Zona DHL

Creșterea continuă a traficului aerian de marfă și poștă a fost una din prioritățile Aeroportului Internațional *Avram Iancu* Cluj R.A., în condițiile în care dezvoltarea transportului cargo este o componentă esențială pentru realizarea viitoarelor conexiuni intermodale.

În prezent, Aeroportul nu deține o construcție care să aibă destinația/funcțiunea de terminal cargo. Procesarea mărfurilor și coletelor poștale se efectuează în clădirea Aerogara Veche, în zona închiriată de compania DHL, care are o suprafață insuficientă la volumul și la cerința de transport aerian a mărfurilor, ceea ce generează pierderea de venituri ca urmare a neasigurării spațiilor suficiente cu destinația de procesare mărfuri.

Compania DHL Internațional România S.R.L. a solicitat suportul în vederea identificării unor soluții concrete pentru extinderea suprafeței închiriate în prezent, în clădirea Aerogara Veche, zona utilizată pentru procesarea mărfurilor și coletelor poștale.

În anul 2023, au fost întocmite documentele necesare achiziționării lucrărilor de execuție.

Întrucât, în urma procedurii de licitație nu s-a prezentat niciun ofertant, a fost anulată procedura simplificată și au fost pregătite documentele pentru o nouă licitație.

8.6. Sistem integrat de detecție și alarmare incendiu

Realizarea acestui obiectiv de investiții are ca scop crearea unui dispecerat unic în cadrul aeroportului care să înglobeze într-o singură locație activitățile dispeceratului operațional pentru asigurarea cerințelor privind detecția și alarmarea în caz de incendiu care presupune: extinderea sistemului de detecție și alarmare existent la clădirile care în prezent nu dispun de detecție și alarmare la incendiu, eficientizarea monitorizării sistemului de detecție și alarmare la incendiu la toate clădirile aeroportuare în vederea reducerii timpului de intervenție în cazul situațiilor de urgență și a creșterii nivelului de siguranță și securitate la incendiu în desfășurarea activităților aeroportuare.

Pentru realizarea obiectivului de investiții a fost semnat Contractul de finanțare prin Programul Operațional Infrastructura Mare 2014 – 2020, în valoare totală eligibilă de 640.145,00 lei. Finanțarea pentru acest tip de acțiune este de 98% din valoarea cheltuielilor eligibile.

Pe parcursul anului 2023 au fost finalizate lucrările de execuție pentru acest proiect și a fost făcută recepția la terminarea lucrărilor. De asemenea au fost achiziționate serviciile de audit financiar.

8.7. Echipamente necesare desfășurării în condiții de siguranță a activității aeroportuare

Proiectul privind „Echipamente necesare desfășurării în condiții de siguranță a activității aeroportuare” face parte din proiectul „Creșterea siguranței și securității pasagerilor pe Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj – Asigurarea securității pasagerilor pe Internațional Avram Iancu Cluj” Cod SMIS 135234 pentru care a fost semnat contractul de finanțare în valoare totală de 35.992.492,22 lei din care valoare eligibilă de 30.249.134,34 lei prin Programul Operațional Infrastructură Mare 2014 – 2020, Axa prioritară 2 - Dezvoltarea unui sistem de transport multimodal, de calitate, durabil și eficient, Obiectivul specific 2.3 - Creșterea gradului de utilizare sustenabilă a aeroporturilor, unde finanțarea pentru acest tip de acțiune este de 98% din cheltuielile eligibile.

În cursul anului 2023 a fost recepționat Echipamentul pentru îndepărtarea urmelor de cauciuc și a marcajelor cu vopsea de pe suprafața de mișcare (rubber removal machine).

8.8 Amenajare parcare auto

Având în vedere impactul negativ provocat de pandemia generată de virusul SARS-CoV-2 (Covid-19) asupra traficului de pasageri și asupra situației economico-financiară a Aeroportului Internațional Avram Iancu Cluj, a fost necesară identificarea unor măsuri pentru creșterea veniturilor aeroportului.

➤ În această situație, o măsură identificată, constă în realizarea unei parări auto în apropierea terminalelor de pasageri, care să fie administrată de către aeroport, fapt care va genera creșterea veniturilor din activități non-aeronautice.

În cadrul parării 2 EST a fost implementat un sistem de management al controlului accesului compus din: 4 bariere (2 intrare și 2 ieșire), două case automate de plată, o stație de management, două stații de încărcare autovehicule electrice și un sistem de gestionare a locurilor de parcare.

Pe parcursul anului 2023 au fost finalizate și recepționate lucrărilor de întreținere teren zona parcare est.

➤ Amenajare parcare pe terenul adiacent depozitului de carburanți din incinta aeroportului

Obiectivul de investiții „Amenajare parcare pe terenul adiacent depozitului de carburanți din incinta aeroportului” este necesar, pentru asigurarea locurilor de parcare al autovehiculelor care aparțin pasagerilor și agenților economici care își desfășoară activitatea în perimetrul aeroportului. Realizarea acestui obiectiv va contribui la creșterea veniturilor aeroportului din surse non-aeronautice, respectiv din activități de parcare, la creșterea satisfacției clienților, colaboratorilor aeroportului precum și la menținerea locurilor de muncă, prin realizarea de noi activități de către angajații Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj R.A. și la utilizarea eficientă a terenurilor aflate în administrarea aeroportului.

Parcarea auto este utilizată pentru parcare autoturismelor și autoutilitarelor pasagerilor și ale agenților economici care își desfășoară activitatea în perimetrul aeroportului.

Pe parcursul anului 2023 a fost, după constatarea a numeroase nereguli în execuția și urmărirea lucrărilor, a fost reziliat atât contractul de proiectare și execuție lucrări cât și cel de dirigenție de șantier, și a fost reluată procedura de achiziție pentru aceste lucrări. În urma încheierii noului contract, se execută lucrări de amenajare parcare pe terenul adiacent depozitului de carburanți.

8.9 Reparații Capitale / Reabilitarea drumului de acces la depozitul de carburanți

Pentru asigurarea unor condiții normale de circulație și evitarea accentuării deteriorărilor din sistemul rutier existent, este necesară proiectarea și executarea lucrărilor de reparații capitale și reabilitare a drumului de acces la depozitul de carburanți, prin lucrări de reparații a unui drum existent, astfel încât acesta să îndeplinească condițiile impuse de circulația modernă auto actuală și de perspectivă.

Pe parcursul anului 2023, din cauza nerespectării termenelor și prevederilor contractuale, a fost reziliat contractul și au fost achiziționate serviciile de actualizare a documentației tehnico-economice pentru acest obiectiv de investiții.

8.10 Extindere Terminal Pasageri Plecări pe Latura de Nord

În anul 2019, înainte de pandemia Covid-19 traficul de pasageri pe Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj R.A., a fost de 2.920.862 pasageri care a generat aglomerarea zonelor de regrupare / așteptare din cadrul Terminalului Plecări, în special în perioada orelor de vârf, când erau programate mai multe zboruri concomitente. Având în vedere că după pandemia COVID-19, în anul 2023 se estimează un trafic 3,1 milioane de pasager, fiind depășit traficul de la nivelul anului 2019 este necesară extinderea Terminalului de Plecări pentru a putea asigura procesarea pasagerilor în condiții corespunzătoare în conformitate cu standardele existente.

Pe parcursul anului 2023 au fost finalizate serviciile de proiectare, au fost obținute atât autorizația de construire pentru organizarea de șantier cât și cea pentru realizarea execuției lucrărilor și au fost emise ordinele de începere.

În anul 2023 au fost semnate Contractele de finanțare și Contractul sectorial de servicii “ Servicii de consultanta aferente obiectivului Extindere terminal pasageri plecari pe latura de Nord.

8.11 Conformare sistem de balizaj și de iluminare cu specificatiile de certificare din Regulamentul UE nr. 139 / 2014

Realizarea acestei investiții va avea ca rezultat închiderea Documentelor de acceptare și de acțiune privind abaterile/deviațiile DAAD-LRCL-05, DAAD-LRCL-06 și DAAD-LRCL-10 aferente Certificatului de Aerodrom RO-07, respectiv realizarea balizajului axial de ghidare continua a aeronavelor la / de la pozițiile de parcare aferente Apron 1, suplimentarea sistemului luminos de apropiere de precizie a pistei 07 – 25 pe ambele direcții, precum și asigurarea gradului de iluminare corespunzător a pozițiilor de parcare 1 – 6 de pe Apron 1.

Pe parcursul anului 2023 a fost parcursă procedura de achiziție a serviciilor de proiectare și a execuției lucrărilor, în prezent fiind în fază de semnare a contractului sectorial de lucrări. De asemenea, pe parcursul acestui trimestru au fost întocmite documentele de achiziție pentru serviciile de consultanță pentru acest proiect.

Pe parcursul Semestrul II al anului 2023 a emisă autorizația de construire de către Consiliul Județean Cluj și a fost predat amplasamentul pentru execuția lucrărilor.

8.12 Alimentare stație încărcare echipamente electrice pentru handling

Alimentarea stației de încărcare echipamente electrice pentru handling are ca scop asigurarea infrastructurii electrice și crearea rezervei de putere electrică în zona platformei de handling de lângă platforma de staționare aeronave nr.2 pentru a putea instala în următorii ani echipamente (*stații de încărcare/redresoare/etc*) pentru încărcarea utilajelor/echipamentelor/ vehiculelor electrice, în funcție de

evoluția /creșterea numărului de utilaje/echipamente/vehicule electrice în cadrul aeroportului și al agenților de handling care operează în perimetrul aeroportului.

Pe parcursul anului 2023 au fost finalizată procedura de achiziție, a fost semnat contractul de proiectare și execuție lucrări și a fost emis ordinul de începere. De asemenea a fost emisă autorizația de construire de către Consiliul Județean Cluj și a fost predat amplasamentul pentru execuția lucrărilor.

8.13 Parc fotovoltaic

Utilizarea energiei verzi în vederea satisfacerii necesităților energetice ale aeroportului are scopul de a reduce costurile prin utilizarea de surse regenerabile de producere a energiei cu tehnologii care au eficiență ridicată și de a satisface cerințele stabilite prin protocolul de la Kyoto în ceea ce privește reducerea emisiilor de carbon.

Proiectul se concentrează asupra realizării în perimetrul aeroportului a unui parc fotovoltaic în vederea producerii energiei electrice din surse regenerabile.

Scopul realizării parcului fotovoltaic constă în:

- Producerea energiei verzi și atingerea unor standarde în domeniul protecției mediului prin reducerea gradului de poluare, reducerea emisiilor și combaterea efectelor negative asupra schimbărilor climatice;
- Economie de cost pentru consumatorul de energie;
- Reducerea dependenței de combustibilii importați;
- Creșterea independenței energetice a aeroportului;
- Transformarea într-o sursă de venit a aeroportului care poate vinde exesul de energie electrică către rețeaua de distribuție a energiei.

În acest sens, în anul 2023 au fost obținute o parte din avizele / acordurile menționate în Certificatul de urbanism și a fost elaborat studiul de inundabilitate pentru acest obiectiv de investiții.

8.14 Extindere Terminal Pasageri Sosiri

Având în vedere estimările crescătoare a traficului de pasageri precum și suprafața redusă atât a zonei de așteptare pentru controlul documentelor la intrarea în țară cât și a zonei de recuperare a bagajelor pentru zboruri interne și zboruri internaționale, este necesară extinderea în prezent a Terminalului de Sosiri pentru a putea asigura procesarea pasagerilor în condiții corespunzătoare.

De asemenea, prin acest proiect se urmărește: asigurarea unei suprafețe corespunzătoare în dreptul caruselurilor de recuperare a bagajelor, asigurarea condițiilor de confort create pasagerilor din zona de așteptare și din zona de recuperare a bagajelor, scăderea timpilor de așteptare pentru intrarea în țară a pasagerilor aferenți zborurilor internaționale.

În acest scop, în anul 2023, pentru analiza preliminară a unor scenarii tehnico-economice de extindere a Terminalului Pasageri Sosiri, au fost întocmite documentele necesare pentru achiziția serviciilor de elaborare a documentației tehnico-economice în faza Studiu de Prefezabilitate și a fost încheiat contractul.

8.15 Lucrări de mentenanță a infrastructurii aeroportuare și urmărirea comportării în timp a construcțiilor din cadrul Aeroportului Internațional Avram Iancu Cluj

În vederea menținerii aptitudinilor construcțiilor pentru exploatarea în condiții de siguranță, a respectării prevederilor Regulamentului UE 139 / 2014 de menținere a bazei de certificare și în scopul

menținerii siguranței în exploatare au fost realizate lucrări de mentenanță și întreținere a infrastructurii aeroportuare, atât a suprafeței de mișcare, cât și a construcțiilor – terminale de pasageri sosiri și plecări, aerogara veche, uzina electrică și centrala termică, clădire handling și PSI, posturi de transformare. Totodată s-au efectuat servicii de mentenanță și exploatare la instalațiile mecanice și electrice, precum și la echipamentele aferente acestora, existente pe aeroport.

Lucrările de mentenanță au scopul de a menține baza de certificare a aeroportului și de a asigura cerințele fundamentale de calitate ale construcțiilor și instalațiilor aferente, pe întreaga durată de existență. Aceste lucrări vizează întreținerea suprafeței de mișcare aeroportuare și funcționarea corespunzătoare a instalațiilor electrice și de balizaj, întreținerea clădirilor aeroportuare și a instalațiilor și dotărilor aferente, întreținerea instalațiilor și echipamentelor aferente controlului de securitate al pasagerilor și bagajelor de mână și de cală.

În anul 2023 s-au realizat lucrări curente de remediere a neconformităților identificate la suprafața de mișcare (*defecțiuni identificate la structura rutieră*), a lucrărilor de remediere a rosturilor de dilatație și lucrări pentru remedierea degradărilor șlițurilor cusăturilor cu ancore chimice.

Pe parcursul anului 2023 au fost executate / finalizate lucrările de reamenajare a grupurilor sanitare din cadrul terminalelor de pasageri sosiri și plecări și a fost efectuată recepția la terminarea lucrărilor.

Totodată, în conformitate cu prevederile legislației privind calitatea construcțiilor, pentru menținerea cerințelor fundamentale de calitate pe toată perioada de exploatare a construcțiilor în funcție de destinația acestora, este obligatorie efectuarea urmăririi comportării în timp a construcțiilor și instalațiilor aferente, atât cea curentă cât și cea specială, în scopul prevenirii incidentelor, accidentelor și avariilor, respectiv diminuării pagubelor materiale, de pierderi de vieți și de degradare a mediului.

În anul 2023 au fost achiziționate și efectuate serviciile de urmărire (curentă și specială) a comportării în timp a construcțiilor conform programelor întocmite de către prestatorii acestor servicii, însă din cauza neîndeplinirii obligațiilor contractuale asumate de prestator fost reziliat contractul pentru urmărirea comportării în timp a construcțiilor și instalațiilor aferente, atât cea curentă cât și cea specială. De asemenea au fost întocmite documentele necesare pentru achiziționarea acestor servicii.

8.16 Sisteme și lucrări pentru supravegherea perimetrală, controlul accesului precum și implementarea gardului inteligent cu fonduri europene nerambursabile

Obiectivul de investiții „Sisteme și lucrări pentru supravegherea perimetrală, controlul accesului precum și implementarea gardului inteligent,, s-a realizat după cum urmează:

- Sistemul de detecție perimetrală cu cablu de detecție – sistemul de detecție perimetrală asigură detecția senzitivă și transmisia la punctul de monitorizare a tentativelor de pătrundere în perimetrul obiectivului prin escaladarea sau forțarea împrejurimii existente. Rolul sistemului de detecție prin cablul senzorial montat este acela de a identifica, prelucra și semnaliza orice tentativă de pătrundere ilicită de către un posibil infractor pentru a penetra perimetrul aeroportului.

- Sistem de supraveghere video perimetrală – sistemul de supraveghere video perimetrală s-a realizat în două etape distincte, asigurându-se astfel monitorizarea continuă video a perimetrului.

- Iluminarea perimetrului – alimentarea cu energie electrică a sistemului de iluminare s-a realizat prin circuite electrice noi. Au fost instalate sisteme de panouri fotovoltaice în vederea acoperirii necesarului de consum.

Obiectivul de investiții „Sisteme și lucrări pentru supravegherea perimetrală, controlul accesului precum și implementarea gardului inteligent,, a fost finalizat și recepționat în cursul lunii decembrie 2023.

8.17 Sistem TVCI (Televiziune cu Circuit Închis) integrat cu sistem de control acces pentru protecția aviației civile

Având în vedere actualele sisteme de supraveghere video (TVCI) și control acces a fost necesară realizarea obiectivului de investiții „Sistem TVCI integrat cu sistem de control acces pentru protecția aviației civile” care urmărește creșterea nivelului de securitate al aeroportului, provenit din utilizarea capacităților echipamentelor implementate. În urma analizei efectuate prin realizarea Proiectului Tehnic și prin Execuția proiectului, capacitatea informativă va crește semnificativ, iar prin sistemele implementate, activitățile privind supravegherea și controlul accesului vor cunoaște o îmbunătățire semnificativă. Toate aceste realizări în sistemul video vor permite analizarea și rezolvarea unor situații operative într-un timp mai scurt și cu obținerea unor rezultate foarte precise.

Scopul principal al noului sistem VMS implementat este monitorizarea în timp real a riscurilor din zonele fizice de securitate / activitate în vederea eficientizării măsurilor de securitate privind intervenția în timp util. Sistemul permite identificarea rapidă și corectă a persoanelor și mijloacelor de transport din zonele fizice de securitate, supravegherea continuă a zonelor de securitate, înregistrarea continuă sau pe bază de reguli a evenimentelor (în modalitatea pre și post eveniment), starea echipamentelor din soluție, auditarea dispozitivelor și transmiterea mesajelor către persoane de decizie și acțiune funcție de eveniment.

Pentru a gestiona aceste sisteme cât mai eficient, integrarea acestora s-a realizat într-o singură locație cu o suprafață care să permită desfășurarea activităților. Această locație a fost identificată și alocată pentru realizarea dispeceratelor TVCI și Control Acces în subsolul Terminalului Plecări care are o suprafață de aproximativ 200 m².

Obiectivul de investiții „Sistem TVCI integrat cu sistem de control acces pentru protecția aviației civile” a fost finalizat și recepționat în la finalul anului 2023.

8.18 Echipamente și sisteme de control securitate pentru pasageri, bagaje și marfă

În conformitate cu cerințele Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2015/1998 al Comisiei din 5 noiembrie 2015 de stabilire a măsurilor detaliate de implementare a standardelor de bază comune în domeniul securității aviației prevăzute la art. 12.0.1. Autoritatea, operatorul sau entitatea care folosește echipamente pentru aplicarea măsurilor de care este responsabilă în conformitate cu programul național de securitate a aviației civile menționat la articolul 10 din Regulamentul (CE) nr. 300/2008 a luat măsuri corespunzătoare pentru a se asigura că respectivele echipamente corespund standardelor prevăzute în prezentul capitol. Având în vedere cerințele din Regulament UE privind asigurarea aeroportului echipamentelor control de securitate, în vederea asigurării procesării pasagerilor în condiții optime de securitate și asigurarea unui timp redus de procesare a pasagerilor, s-au achiziționat următoarele echipamente de control de securitate:

- porți detectoare de metal (3 bucăți);
- echipamente de detectare a metalelor în încălțăminte (4 bucăți);
- sistem de examinare a persoanelor standard 2 - scaner de persoane (2 bucăți);
- echipamente detecție urme explozibil (7 bucăți);

În cursul anului 2023 au fost recepționate toate echipamentele prevăzute în cadrul proiectului „Echipamente și sisteme de control securitate pentru pasageri, bagaje și marfă”.

8.19 Lucrări de securizare a Zonei de Operațiuni Aeriene din Terminalul Sosiri

În vederea respectării prevederilor Regulamentului (UE) 1998/2015, a Programului Național de Securitate Aeronautică (P.N.S.A.), și pentru a preveni posibilele acte de intervenție ilicită a fost necesară securizarea Zonei de Operațiuni Aeriene (Z.O.A.) din Terminalul Sosiri, prin instalarea unei uși suplimentare, prevăzută cu sistem de control acces, la intrarea în Sala Sosiri Interne, și prin instalarea a două uși suplimentare, prevăzute cu sistem de control acces, la intrarea în Sala Sosiri Externe. Ușile au fost amplasate pe structuri dimensionate corespunzător, închise cu pereți laterali, panouri, inclusiv în partea de sus (tavan).

În anul 2023 s-au realizat lucrările de securizare a Zonei de Operațiuni Aeriene din Terminalul Sosiri și s-a făcut recepția acestora, valoarea acestui proiect este de 352.000 lei (fără TVA).

8.20 Echipamente aeroportuare pentru dezăpezirea / degivrarea / antigivrarea suprafețelor de mișcare și determinarea gradului de frânare

Echipamentele sunt necesare pentru utilizarea și operarea în siguranță pe perioada sezonului de iarnă în perimetrul Aeroportului Internațional *Avram Iancu* Cluj R.A și pentru determinarea coeficientului de frânare pe suprafața de mișcare.

În cadrul acestui proiect au fost achiziționate următoarele echipamente:

1. Autospecială de îndepărtat zăpada cu plug, perie și suflantă necesară în vederea efectuării operațiunilor de dezăpezire a suprafeței de mișcare (pista, căi de rulare, platforme de parcare aeronave).
2. Autospeciala de degivrare / antigivrare suprafețe de mișcare cu material solid și lichid, se va utiliza pe durata sezonului de iarnă, în vederea asigurării îmbunătățirii condițiilor de operare în siguranță a zborurilor, prin reducerea timpului necesar efectuării operațiunilor de degivrare/antigivrare a suprafeței de mișcare (pistă decolare/aterizare, căi de rulare etc).
3. Utilajul multifuncțional dotat cu sisteme de îndepărtat zăpada (freză, plug etc.) necesar pentru efectuarea operațiunilor de dezăpezire rapidă a spațiilor dintre aeronave, a celor din apropierea aeronavelor, pe drumurile handling, pe drumul perimetral, în zonele de acces, pe alei, zone în care autospeciarele mari au dificultăți privind accesul pentru asigurarea activității de dezăpezire.
4. Echipamentul pentru determinarea gradului de frânare va fi utilizat pentru determinarea coeficientului de frânare pe suprafața de mișcare (pista decolare/aterizare). Acest coeficient de frânare este obligatoriu a fi raportat serviciilor de trafic aerian, în vederea informării echipajelor aeronavelor care urmează să aterizeze/decoleze de pe aeroport.

Pentru realizarea obiectului de investiții, a fost semnat contractul de finanțare, în valoare totală de 8.217.020,70 lei din care valoare totală eligibilă de 3.423.806,93 lei, prin Programul Operațional Infrastructură Mare 2014 – 2020, Axa prioritară 2 - Dezvoltarea unui sistem de transport multimodal, de calitate, durabil și eficient, Obiectivul specific 2.3 - Creșterea gradului de utilizare sustenabilă a aeroporturilor, cu finanțare nerambursabilă de 100% a cheltuielilor eligibile. Finanțarea nerambursabilă efectivă fiind în proporție de 98% din cheltuielile eligibile.

Toate echipamentele cuprinse în cadrul acestui proiect au fost livrate și recepționate de către beneficiar.

8.21 Asigurare condiții de operare CAT. III la pista de decolare aterizare 07-25

Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj, regie autonomă aflată în subordinea Consiliului Județean Cluj, în calitate de beneficiar al fondurilor nerambursabile prin Programul Operațional Infrastructură Mare 2014-2020 și Ministerul Transporturilor și Infrastructurii, în calitate de Organism Intermediar pentru Transport, au semnat Contractul de Finanțare Nr.232/24.05.2023 pentru realizarea proiectului „Asigurare condiții de operare CAT. III la pista de decolare aterizare 07-25”. Obiectivul proiectului constă în modernizarea sistemului actual de aterizare instrumentală (*ILS – Instrument Landing System*) de categoria a II-a, prin instalarea unor echipamente noi care îl vor include în categoria a III-a.

Odată cu creșterea performanței sistemului de aterizare instrumentală actual, de la CAT. II la CAT. III va crește nivelul de siguranță a operării zborurilor pe pista de decolare/aterizare, în cazul unei vizibilități reduse determinată de condiții meteorologice nefavorabile. Modernizarea sistemului de aterizare instrumentală va asigura eficientizarea activităților operaționale și reducerea timpilor de așteptare a pasagerilor în cazul unor eventuale întârzieri sau rerutări ale zborurilor cauzate de condițiile meteorologice nefavorabile (în special condiții de ceață densă).

Până la acest moment, a fost efectuat și recepționat proiectul tehnic aferent acestui obiectiv de investiții. De asemenea au fost depuse documentele necesare obținerii autorizației de construcție.

Partea a 9-a: PROTECȚIA MEDIULUI

Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj derulează periodic operațiuni de cartare a zgomotului aeroportuar, conform Legii 121/2019 privind evaluarea și gestionarea zgomotului ambiant, care în prezent înlocuiește Hotărârea 321/2005, operațiuni de cartare a zgomotului aeroportuar. Periodicitatea de cartare a zgomotului și a întocmirii Planului de acțiune este o dată la 5 ani, iar decalarea dintre cartarea zgomotului și planul de acțiune este de 1 an, respectiv planul de acțiune se realizează în anul următor validării hărților strategice de zgomot de către Agenția pentru Protecția Mediului Cluj.

În anul 2023 documentația aferentă hărților strategice de zgomot a fost validată de către Agenția pentru Protecția Mediului Cluj și totodată a fost transmisă Consiliului Județean Cluj în scopul aprobării acesteia prin Hotărâre de Consiliu Județean.

Între Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare Turbomotoare (COMOTI) și Aeroport a fost încheiat un protocol de colaborare privind monitorizarea zgomotului aeroportuar. Serviciile de monitorizare oferite de către COMOTI sunt acreditate la nivelul UE.

În anul 2023 Aeroportul a continuat întâlnirile cu factorii direct implicați în monitorizarea zgomotului de mediu ambiant pe timp de noapte. Valorile rezultate s-au încadrat în valorile impuse de legislația în domeniu.

Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj participă într-un consorțiu alături de Aeroportul Charles de Gaulle din Paris, Aeroportul Milano și Aeroportul din Zagreb în proiectul OLGA (hOListic & Green Airports), proiect cu finanțare din partea Comisiei Europene nerambursabilă prin programul Green Deal – Green Airport – Horizon 2020. Durata de implementare a proiectului este de 60 luni. În cadrul proiectului se dorește rezolvarea unor probleme complexe prin cooperare la nivel internațional, probleme precum crearea unui aeroport neutru din punct de vedere al emisiilor de carbon, logistică sustenabilă, utilizarea eficientă a energiei, intermodalitate și confort sporit pentru pasageri, găsirea și aplicarea demonstrativă a unor soluții circulare la finalul utilizării. De asemenea, a avut loc, la Zagreb – Croația, întâlnirea anuală pe proiect.

Având în vedere că aeroportul s-a angajat într-un plan de acțiune la nivel global, pe termen lung de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră, de atingere până în anul 2050 a nivelului de 0 EMISII DE CARBON, AIAIC a obținut la finalul anului 2021 acreditarea ACA - Nivel 1 - Cartografierea, continuându-se în cursul anului 2022 cu aplicarea la următorul Nivel în cadrul programului Airport Carbon Accreditation, și anume Nivel 2 – Reduction (Reducere).

Tinând cont de faptul că, la acest nivel este elaborat un Plan de Management al Carbonului, Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj monitorizează și actualizează Planul de Management al Carbonului în vederea reducerii emisiilor de carbon pentru atingerea dezideratului de zero emisii până în anul 2050.

PARTEA a 10-a: EVENIMENTE ÎN ANUL 2023

În anul 2023, Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj a organizat sau a participat la o serie de evenimente în scopul promovării serviciilor și facilităților aeroportuare, dar și la acțiuni de creștere a nivelului de certificare, calificare sau specializare impus de reglementările și standardele în domeniul aviației civile:

10.1 Debutul operării zborurilor spre Tel Aviv de către compania aeriană HiSky

Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj și compania aeriană HiSky a anunțat la începutul anului 2023 demararea zborurilor directe spre Tel Aviv (Israel), cea de-a doua rută internațională operată de HiSky de la Cluj, după Dublin (Irlanda).

Zborurile directe spre Tel Aviv sunt operate cu două frecvențe pe săptămână, începând din 12 ianuarie 2023.

10.2 Creșterea siguranței și securității pasagerilor pe Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj

În data de 19.01.2023 a fost organizată la aeroport o conferință de presă dedicată anunțării semnării unui nou proiect din fonduri europene privind *Creșterea siguranței și securității pasagerilor pe Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj*, cu o finanțare neramburabilă în procent de 98%. Proiectul presupune achiziționarea unor echipamente de siguranță, realizarea unui gard inteligent și instalarea unor

echipamente de supraveghere perimetrală și a unui sistem de ultimă generație de televiziune cu circuit închis și control acces.

Prin implementarea acestui proiect, Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj va beneficia de noi facilități care vor crește gradul de securitate și siguranță al operațiunilor specifice aviației civile. Echipamentele și sistemele de securitate vor diminua riscul privind intervențiile ilicite, vor determina creșterea capacității informative, iar activitățile de supraveghere și de control acces vor fi optimizate.

10.3 Participarea Directorului General al Aeroportului Internațional Cluj, la cea de-a 134-a ședință a Boardului ACI Europe, la data de 26 ianuarie 2023

În calitate de membru al consiliului de conducere al ACI Europe, Directorul General al Aeroportului Internațional Cluj, domnul David Ciceo a participat la cea de-a **134-a ședință de Board ACI Europe**, care a avut loc în Bruxelles (Belgia), în data de 26 ianuarie 2023.

Ședința organizată la începutul anului 2023, s-a concentrat asupra provocărilor din anul 2023 pentru aeroporturile membre ACI, dar și pentru restul ecosistemului de aviație civilă și anume: adaptarea activităților aviatice la actualul context sanitar post-pandemic, desfășurarea activităților de aviație civilă în contextul instabilității geopolitice est europene și a unei prefigurate crize economice, dublată de o criză a resurselor, continuarea eforturilor pentru îndeplinirea cerințelor privind politicile de mediu, implementarea de măsuri pentru creșterea rezilienței operaționale a aeroporturilor, companiilor aeriene, furnizorilor de handling precum și tratarea problematicei Schengen și a sistemului Entry Exit System (EES).

Reuniunea reprezentanților europeni în Board-ul ACI Europe, din data de 26 ianuarie 2023, a oferit prilejul unor întâlniri informale cu parlamentarii europeni cu atribuții în Comisia de transport a Parlamentului European, printre care amintim doar două nume importante – europarlamentarul român Marian-Jean Marinescu și europarlamentarul spaniol Jose Ramon Bauza Diaz – care se regăsesc și pe lista speakerilor confirmați pentru conferința internațională de aviație Aviation-Event 2023 CLJ programată de aeroportul clujean, la data de 24 martie 2023.

10.4 Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj, anunță semnarea contractului de proiectare și execuție pentru obiectivul de investiții “Extindere terminal pasageri plecări pe latura de Nord”

Cel mai important proiect din fonduri nerambursabile a cărui obiectiv de investiții este extinderea terminalului de plecări este realizat de Asociera BOG’ART S.R.L., UTI CONSTRUCTION AND FACILITY MANAGEMENT S.A. și ACI CLUJ S.A. împreună cu: ELECTROPROIECT S.A. – terț și subcontractant, GEO ARC S.R.L. terț și subcontractant, KONE ASCENSORUL S.A. subcontractant, POPP & ASOCIATII S.R.L. subcontractant.

Proiectul constă în extinderea terminalului plecări cu aproximativ 7.200 de metri pătrați și a platformei de staționare aeronave cu aproape 9.000 de metri pătrați. Noile spații vor fi dotate cu aparate de securitate de ultimă generație de tip standard C3, urmând a fi realizate două porți de îmbarcare pentru zborurile externe și o poartă de îmbarcare pentru zborurile interne.

În urma extinderii terminalului, Aeroportul Internațional Cluj va avea o suprafață mai mare dedicată procesării pasagerilor, ceea ce va duce la creșterea gradului de confort pentru pasageri și pentru angajații care își desfășoară activitatea în perimetrul aeroportuar.

Odată cu finalizarea lucrărilor, va fi optimizată gestionarea fluxului de pasageri în intervalele de timp aglomerate, în special la orele de vârf, cu desfășurarea în condiții corespunzătoare a activității aeroportuare. În noua configurație, terminalul plecări și platforma extinsă de parcare pentru aeronave răspund nevoilor traficului de pasageri aflat în creștere, dar și numărului mai mare de zboruri preconizat pentru următoarea perioadă.

10.5 Compania aeriană Ryanair a lansat 3 noi rute pentru programul de operare aferent sezonului de vară 2023 de pe Aeroportul Internațional Cluj

La data de 23 februarie 2023, compania aeriană Ryanair a anunțat programul de operare pentru sezonul de vară 2023, aferent celor 3 rute noi operate de pe Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj: *Paris Beauvais, Bruxelles Charleroi și Milano Bergamo*, alături de cele 2 destinații deja operate de pe aeroport, respectiv: *Londra Stansted și Dublin*.

10.6 Finanțarea din fonduri europene nerambursabile a noului proiect al aeroportului: “Clădire remiză PSI, dotată și utilată”

La data de 2 martie 2023, Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj, regie autonomă aflată în subordinea Consiliului Județean Cluj, în calitate de beneficiar al fondurilor europene prin Programul Operațional Infrastructură Mare 2014-2020 și Ministerul Transporturilor și Infrastructurii, în calitate de Autoritate de Management au semnat Contractul de Finanțare nr.213/02.03.2023, pentru realizarea obiectivului de investiții „Clădire remiză PSI, dotată și utilată”.

Obiectivul proiectului constă în construcția unei remize PSI dotate și utilizate cu echipamente care să asigure gararea și mentenanța autospecialelor, precum și dotarea cu utilități pentru personalul Serviciului Privat pentru Situații de Urgență al aeroportului.

Realizarea obiectivului de investiții remiză PSI va asigura creșterea capacității de intervenție a pompierilor în oricare zonă de risc a aeroportului în cazul producerii unui accident / incident și totodată, va reduce timpii de reacție și intervenție a personalului din cadrul serviciului privat pentru situații de urgență în cazul unei situații de urgență

La finalizarea proiectului, remiza PSI va asigura un cadru optim de desfășurare a activităților personalului de intervenție, iar operațiunile aeriene și cele de deservire a aeronavelor la sol pe Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj se vor desfășura în condiții de siguranță și securitate, în conformitate cu reglementările europene și naționale din domeniul aviației civile.

10.7 Directorul General al Aeroportului Internațional Avram Iancu Cluj a participat la cea de-a 67-a ședință de Board ACI World

Directorul General al Aeroportului Internațional Avram Iancu Cluj, domnul David Ciceo, a participat în calitate de *Regional Advisor* al Boardului Consiliului Internațional Global al Aeroporturilor (ACI World), la cea de-a 67-a ședință de Board al acestui for, care a avut loc în data de 4 martie 2023, în Manama (Bahrain).

Ședința ACI World Governing Board de la nivelul primului trimestru al anului 2023 s-a concentrat pe următoarele paliere de acțiuni în sprijinul aeroporturilor membre, dar și al întregului ecosistem aviatic: identificarea celor mai eficiente căi de sprijinire și asistare a aeroporturilor mici, emergente și regionale, implicarea managerilor de aeroporturi din întreaga lume în dezbaterile privind revizuirea politicilor ICAO pe tema tarifelor de aeroport luând în considerare inclusiv aspectele ce țin de competitivitatea post-pandemică precum și prezentarea noilor inițiative de sustenabilitate și protecția mediului cu aplicabilitate în această perioadă.

Dintre inițiativele de mediu notabile aduse în prim plan în cadrul acestei ședințe, proiectul **Airports of Tomorrow** (trad. Ro – *Aeroporturile de mâine*), posibil datorită colaborării dintre ACI World și World Economic Forum (WEF, trad. Ro – *Forumul Economic Mondial*), va facilita premisele îndeplinirii ȋntelor vizionare ale aeroporturilor care și-au propus reducerea la zero a emisiilor lor de carbon până în anul 2050 (printre care regăsim inclusiv Aeroportul Internațional Cluj) și le va sprijini acestora tranziția către aeroporturile sustenabile și reziliente ale viitorului.

10.8 Aeroportul Internațional Cluj a fost gazda celei de-a 2-a ediții a conferinței internaționale de aviație Aviation-Event CLJ, în data de 24 martie 2023

Având în vedere succesul înregistrat la prima ediție a conferinței internaționale de aviație, care a avut ecou atât în plan național cât și internațional, Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj a organizat în data de 24 martie 2023, cea de-a doua ediție a prestigioasei conferințe, respectând formatul ediției precedente, în vederea continuării poveștii de succes a conferinței *Aviation-Event CLJ*.

Evenimentul dedicat întâlnirilor dintre reprezentanții aeroporturilor, companiilor aeriene, autorităților de turism, furnizorilor specializați din industria aviatică și specialiștilor din diverse domenii conexe aviației, a fost o oportunitate extraordinară de promovare a aeroportului și implicit de expansiune a rețelei sale de rute.

Faptul că Aeroportul Internațional Cluj a organizat pentru a doua oară cu succes un astfel de eveniment, a reconfirmat faptul că aeroportul clujean se află pe harta aeroporturilor regionale orientate strategic și deschise spre dezvoltarea de noi operațiuni aeriene, evoluția acestuia din ultimii 25 de ani fiind excepțională, cu perspective solide de continuare a dezvoltării și în anii care urmează, datorită proiectelor de dezvoltare infrastructură de peste 120 de milioane de euro gestionate în perioada următoare.

Aviation-Event 2023 CLJ a fost un prilej de abordare a subiectelor actuale, de găsire a soluțiilor cu privire la problemele cu care se confruntă industria aviației, de identificare a modului în care aeroporturile regionale pot profita de avantajele ariei de acoperire și de creșterea preconizată a capacității acordate de către companiile aeriene pe parcursul sezonului de vară 2023. Organizarea unei astfel de conferințe internaționale, a constituit o ocazie deosebită de a conecta serviciile oferite de către aeroport cu principalii actori ai aviației la nivel european, pentru creșterea atractivității aeroportului la nivel european și internațional.

În cadrul conferinței au participat reprezentanți ai Consiliului Internațional al Aeroporturilor (ACI Europe), reprezentanți de top ai celor mai reprezentative companii aeriene, aeroporturi și agenți aeronautici din Europa Centrală și de Est, care au trasat discuții pentru sprijinirea dezvoltării aviației civile în contextul geopolitic actual.

Evenimentul a fost de asemenea, o oportunitate extraordinară de a discuta cu liderii aviației civile teme cheie precum redresarea și reziliența traficului aerian, importanța sprijinului și a cooperării cu guvernele și autoritățile specifice pentru a crea un cadru pentru o dezvoltare durabilă precum și alte teme de interes major din industria aviației. Totodată, această conferință internațională a fost un bun prilej de întâlnire cu top managerii companiilor aeriene pentru negocieri/lobby privind deschiderea de noi rute cu plecare de pe aeroportul clujean și implicit pentru creșterea traficului aerian al Aeroportului Internațional Cluj, care contribuie decisiv la ascensiunea orașului Cluj-Napoca ca pol de dezvoltare economică, socială, academică, medicală, sportivă și cultural-artistică a României.

Aeroportul Internațional Cluj a fost pentru a doua oară capitala aviației europene pentru o zi, organizând acest eveniment emblematic, de tradiție, care a reunit la Cluj peste 150 de participanți, lideri mondiali ai industriei aviației civile, experți, părți interesate și mass-media din aproximativ 20 de țări, 20 de aeroporturi și peste 10 companii aeriene.

Printre speakerii prezenți la Aviation-Event 2023 s-au numărat: **József Váradi**, CEO-Wizz Air, **Olivier Jankovec**, Director General - ACI Europe, **Jost Lammers**, CEO și Președinte al Consiliului de Administrație, Aeroportul Internațional Munchen, **Michael Kerkloh**, Membru al Consiliului de Supraveghere-Lufthansa, **Nazareno Ventola**, CEO-Aeroportul Internațional Bologna, **Bettina Ganghofer**, CEO-Aeroportul Internațional Salzburg, **Jesus Caballero Pinto**, CEO-Aeroportul Internațional Sofia, **Riivo Tuvike**, Președintele Consiliului de Administrație (CEO) – Aeroportul Internațional Tallin, **Pawel Galiak**, Director de Aviație și Servicii Comerciale-Aeroportul Internațional Cracovia, **Klaus-Peter Willsch**, PRO Flughafen și Președinte al Grupului Aerospațial al Parlamentului Federal German, **Sergio Alegre**, Director General-Airport Regions Council, **Samil Karakas**, Vicepreședinte Vânzări Anadolujet (Turkish Airlines Group), **Costin Iordache**, Director General Tarom, **Ioana Papadopoulou**, Director Comunicare și Marketing–Aeroportul Internațional Atena, **Andrew O'Brian**, Membru și Consilier-ACI World Governing Board, **Marian-Jean Marinescu**—embru al Parlamentului European, **Alexander Schroll**, Director de Dezvoltare a Afacerilor-Aeroportul Internațional Lübeck și alți oaspeți de seamă.

În cadrul conferinței au fost dezbătute și evidențiate elementele specifice ale procesului legislativ în domeniul aviației civile, provocările acestui domeniu în continuă schimbare și nevoia de cooperare între organizațiile și instituțiile de specialitate pentru susținerea recuperării traficului aerian, cât și subiecte legate de nevoia structurării costurilor pentru aeroporturi în contextul nevoilor diferite ale companiilor aeriene cu privire la facilitățile și infrastructura existentă.

Totodată, s-a evidențiat importanța strategiei pe termen lung pentru aeroporturi în ceea ce privește reducerea emisiilor de carbon, accentuându-se nevoia de investiții majore pentru susținerea acestor politici care vor deveni obligatorii în timp, cât și nevoia de inovare și digitalizare a aeroporturilor, susținută printr-un forum specializat format la nivelul ACI Europe, cu scopul de a seta priorități și tipare de succes pentru aeroporturile membre.

Aviation-Event 2023 CLJ a consolidat parteneriatul existent cu companiile aeriene și a pus bazele unor noi perspective de dezvoltare a traficului aerian și a rețelei de rute disponibile de pe aeroport, promovând potențialul ariei de acoperire cu scopul atragerii de noi operațiuni la Aeroportul Internațional Cluj, al cunoașterii de noi modele de afaceri și al stabilirii de noi conexiuni cu factorii cheie din aviație.

10.9 Debutul zborurilor operate în premieră de compania aeriană Air Connect de pe Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj

Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj a organizat în data de 28 martie 2023, o conferință de presă cu ocazia inaugurării noii rute Cluj-Napoca – Budapesta, operată de noua companie aeriană românească, Air Connect.

Compania aeriană a debutat operațiunile de zbor la Cluj-Napoca prin operarea de zboruri regulate spre Budapesta, o alternativă de călătorie rapidă și confortabilă către capitala Ungariei, Budapesta, și a anunțat zboruri sezoniere spre litoralul românesc, respectiv Constanța, începând cu data de 22 iunie 2023.

10.10 Compañia aeriană HiSky a sărbătorit pasagerul său cu numărul 1 milion la Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj

Compañia aeriană HiSky a sărbătorit marți, 11 aprilie 2023, la aterizarea pe Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj, din Cluj-Napoca, pasagerul său cu numărul 1.000.000 de la începerea activității operaționale. Pasagerul norocos a călătorit cu HiSky pe ruta internă București – Cluj-Napoca, unde a fost întâmpinat de reprezentanții companiei aeriene, ai autorităților locale, ai presei și ai aeroportului. Pentru marcarea acestei realizări importante, reprezentanții HiSky au oferit și un premiu constând în zboruri gratuite timp de un an, pe toate rutele operate de companie.

10.11 Aniversarea a 15 ani de la deschiderea bazei din Cluj-Napoca de către operatorul aerian Wizz Air

Compañia aeriană cu cea mai rapidă creștere din Europa și cea mai sustenabilă din punct de vedere ecologic pe plan global a sărbătorit în data de 15 mai 2023, cea de a 15-a aniversare a bazei sale din Cluj-Napoca, care a fost deschisă în data de 15 mai 2008.

Compania aeriană s-a dezvoltat semnificativ din 2007, extinzându-și rețeaua de rute și crescând numărul de zboruri, către 40 de destinații și 16 țări. Astfel, baza din Cluj-Napoca a devenit a doua cea mai mare bază WIZZ din România. La nivelul Trimestrului II 2023, Wizz Air conecta orașul Cluj-Napoca cu destinații, precum: *Viena, Bruxelles, Larnaca, Lyon, Nisa, Paris, Berlin, Dortmund, Frankfurt, Memmingen, Nuremberg, Chania, Corfu, Zakynthos, Tel-Aviv, Bari, Bologna, Catania, Milano, Napoli, Perugia, Roma, Veneția, Malta, precum și Alicante, Barcelona, Madrid, Malaga, Palma de Mallorca, Valencia și Zaragoza*. În afară de aceste rute, compania aeriană a efectuat zboruri și către Abu Dhabi, Malmö, Basel, Birmingham, Leeds, Liverpool și Londra.

Compania aeriană a mărit numărul membrilor echipajului de la baza sa din Cluj-Napoca la peste 200 însoțitori de zbor și 100 de piloți, găzduind 7 aeronave, contribuind la dezvoltarea comunității și economiei locale, precum și la stimularea pieței locale de muncă în aviație și în sectorul turismului.

10.12 Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj a sărbătorit pasagerul cu numărul 1 milion pentru a 12-a oară în istoria sa

Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj a sărbătorit în data de 17 mai 2023, pentru a 12-a oară în istoria sa, pasagerul cu numărul 1.000.000 înregistrat în anul 2023, cu o lună mai devreme comparativ cu anul 2022 și cu o săptămână mai repede decât în anul 2019. Atingerea primului milion de pasageri înregistrat, în prima jumătate a anului 2023, reprezintă un reper deosebit de important pentru aeroport, dar și pentru regiunea pe care o deservește.

Prima dată când Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj a reușit depășirea pragului de 1.000.000 de pasageri înregistrați într-un an calendaristic a fost în luna decembrie a anului 2010, iar de atunci cu excepția anilor 2012 și 2020, în fiecare an a existat această posibilitate de a marca reușita și excelența operațiunilor aeroportuare printr-un moment aniversar celebrat împreună cu pasagerii și partenerii Aeroportului Internațional Avram Iancu Cluj.

Pasagerul cu numărul 1.000.000 înregistrat în anul 2023, a fost transportat în acest an de către operatorul aerian *Lufthansa*, pe zborul de la Munchen, la Cluj-Napoca. Norocosul pasager a fost selectat și premiat în cadrul unui moment festiv organizat odată cu sosirea aeronavei, în prezența reprezentanților aeroportului și ai companiei aeriene, reprezentanților autorităților locale și mass-media.

Evenimentul marcat a adus în prim plan zborurile *Lufthansa* spre Munchen și Frankfurt-Main, consolidând astfel, legătura aeriană între Transilvania și Germania, și mai departe către numeroase destinații europene și internaționale.

Compania aeriană *Lufthansa* reprezintă una dintre cele mai mari companii aeriene din lume și este de asemenea membru co-fondator al Star Alliance, cea mai veche și cea mai mare alianță internațională din lume, înființată în 1997. În prezent, *Lufthansa* operează zboruri din/către 218 aeroporturi din 73 țări.

Primele zboruri *Lufthansa* spre Munchen au debutat în anul 2008 de pe Aeroportul Internațional Cluj, iar de atunci se bucură de un real succes. De asemenea, din anul 2017 au fost introduse pe aeroportul clujean și zborurile spre Frankfurt-Main, cel mai mare hub aerian al companiei *Lufthansa*. România a fost întotdeauna o piață importantă pentru *Lufthansa* Group, motiv pentru care operatorul aerian deservește această piață de peste 55 de ani.

10.13 Eveniment comemorativ la 10 ani de când Aeroportul Internațional Cluj poartă numele marelui erou național Avram Iancu

În data de 23 mai 2023 alături de Consiliul Județean Cluj, Primăria Municipiului Cluj-Napoca și Instituția Prefectului-Județul Cluj, în parteneriat cu U.A.T. BLAJ-Consiliul Local, Asociația Concordia Transilvania și Asociația Identitate Culturală Contemporană, au marcat un eveniment comemorativ, dedicat personalității istorice, a celui ce a fost *Avram Iancu*. Momentul aniversar, „**Dezvelirea bustului lui Avram Iancu la Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj**” a avut o deosebită însemnătate pentru imaginea și renumele aeroportului, dar și pentru întreaga comunitate clujeană. Avram Iancu este considerat cel mai mare erou național al românilor din Transilvania, iar memoria lui fiind cinstită în mod deosebit prin toate colțurile României. Evenimentul comemorativ a fost organizat cu prilejul *aniversării a 10 de ani de când Aeroportul Internațional Cluj poartă numele marelui erou național Avram Iancu* și a fost marcat într-o manieră festivă, unică, la care au participat reprezentanții aeroportului, Consuli Onorifici prezenți la Cluj-Napoca, oficiali locali și județeni, reprezentanți și colaboratori perimetru și invitați speciali care au luat cuvântul.

10.14 Schimb de experiență a delegației Aeroportului Internațional Chișinău la Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj

În perioada 21-23 mai 2023, echipa Aeroportului Internațional Chișinău a efectuat o vizită de lucru la Aeroportul Avram Iancu din Cluj-Napoca pentru un schimb de experiență.

Aeroportul Internațional Chișinău și Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj au stabilit o colaborare strânsă pentru a-și îmbunătăți serviciile și pentru a împărtăși cele mai bune practici. În acest sens, o delegație de reprezentanți ai Aeroportului Internațional Chișinău a efectuat o vizită la Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj la nivelul lunii mai 2023.

Scopul delegației a fost de a vizita facilitățile aeroportului și de a împărtăși experiențele și bunele practici utilizate de Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj în ceea ce privește gestionarea operațiunilor aeroportuare, siguranța și securitatea pasagerilor și aeronavelor, precum și întreținerea infrastructurii aeroportuare.

Vizita a inclus o serie de întâlniri și discuții cu reprezentanții Aeroportului *Internațional Avram Iancu Cluj* și a permis delegației de la Aeroportul Internațional Chișinău să cunoască mai bine modul în care Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj își gestionează operațiunile și să ia notă de bunele practici pe care le-au observat.

De asemenea, delegația din Chișinău a putut să viziteze terminalul de pasageri, pista de decolare și aterizare, precum și alte facilități și echipamente de la Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj.

Această vizită face parte dintr-un efort continuu de colaborare între cele două aeroporturi și va ajuta la îmbunătățirea serviciilor pentru pasageri și la creșterea siguranței și securității în cadrul aeroportului.

Chisinau International Airport
 28 mai

10.15 Premierea pompierilor Aeroportului Internațional Avram Iancu Cluj

La data de 8 iunie 2023, pompierii Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj au fost desemnați campioni și la nivelul acestui an la concursul profesional al serviciilor private pentru situații de urgență, etapa județeană. Echipa s-a clasat pe locul I, după ce a câștigat cele 3 probe de concurs.

10.16 Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj a fost premiat la Gala The Voices of Business Awards 2023 organizată de Transilvania Business

La data de 8 iunie 2023, Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj a fost premiat pentru performanță, de către Transilvania Business, în cadrul celei de-a doua ediție a Galei The Voices of Business Awards 2023 Cluj. În cadrul acestei decernări de premii, aeroportul a fost desemnat printre cele mai de succes companii din județul Cluj, care au performat atât din punct de vedere al indicatorilor economici, dar care scriu istorie și în ceea ce privește competitivitatea, reziliența, inovarea, sustenabilitatea, în Uniunea Europeană care pune din ce în ce mai mult accentul pe dezvoltarea durabilă.

10.17 Organizarea Conferinței și Adunării Generale a A.A.R., Ediția 2023

În perioada 15-16 iunie 2023, Asociația Aeroporturilor din România, în parteneriat cu Aeroportul Internațional Transilvania Târgu Mureș, a organizat Conferința și Adunarea Generală a A.A.R., Ediția 2023, eveniment desfășurat în localitatea Sovata, județul Mureș.

Evenimentul, aniversat la cea de-a 31-a ediție, are o importanță semnificativă pentru industria aviației și va reuni reprezentanți ai Ministerului Transporturilor, ai Ministerului Afacerilor Interne, ai Ministerului Dezvoltării, precum și reprezentanți ai Autorității Aeronautice Civile Române și ROMATSA, președinți ai Consiliilor Județene, directori generali ai aeroporturilor din România, companii aeriene și specialiști din industria aeronautică, atât din țară, cât și din străinătate.

10.18 Demararea lucrărilor de execuție la extinderea Terminalului de Pasageri Plecări al aeroportului, pe latura de Nord

Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj a organizat în data de 20 iunie 2023, o conferință de presă, în cadrul căreia s-a anunțat demararea lucrărilor de execuție la extinderea Terminalului de Pasageri Plecări pe latura de Nord.

Proiectul este cofinanțat din Fondul European pentru Dezvoltare Regională prin Programul Operațional Infrastructură Mare 2014 – 2020 și are ca obiectiv extinderea Terminalului Plecări cu aproximativ 7.200 de metri pătrați și a platformei de staționare aeronave cu aproape 9.000 de metri pătrați.

În noua configurație, Terminalul de Plecări Pasageri și platforma extinsă de parcare pentru aeronave răspund nevoilor traficului de pasageri aflat în creștere, dar și numărului mai mare de zboruri preconizat pentru următoarea perioadă.

EXTINDERE TERMINAL PASAGERI PLECARI | AEROPORTUL INTERNATIONAL AVRAM IANCU - CLUJ

EXTINDERE TERMINAL PASAGERI PLECARI | AEROPORTUL INTERNATIONAL AVRAM IANCU - CLUJ

10.19 Ședința Consiliului de conducere al Airport Council International Europe de la Barcelona din 26 iunie 2023

În data de 26 iunie 2023, Directorul General al Aeroportului Internațional Avram Iancu a participat la ședința Consiliului de Conducere al Airport Council International Europe, care s-a desfășurat la Barcelona.

Cu această ocazie au fost analizate principalele probleme care preocupă aeroporturile europene, respectiv:

- ✓ recuperarea traficului aerian de dinainte de pandemie în contextul în care Organizația Mondială a Sănătății a stabilit că nu mai există o urgență globală legată de sănătatea publică;

- ✓ influența contextului politic actual marcat de războiul din Ucraina, perspectivele extinderii Uniunii Europene spre Balcanii de Vest, Ucraina, Moldova și Georgia; apropiatele alegeri europene care vor da startul unui nou ciclu politic la nivelul Uniunii Europene;
- ✓ măsurile care vor trebui luate de aeroporturi pentru punerea în aplicare a Pachetului **Fit for 55** lansat de Comisia Europeană în iulie 2021 cu scopul de a reduce emisiile de carbon în Uniunea Europeană cu 55% până în 2030 și amendamentele propuse de aeroporturi dintre care cele mai importante sunt legate de obligațiile care vor reveni aeroporturilor mici, crearea infrastructurii pentru alimentarea aeronavelor cu combustibili ecologici, crearea unui fond de inovare pentru decarbonizarea aviației, impunerea de taxe pe kerosen;
- ✓ rolul aeroporturilor pentru susținerea inițiativelor legate de combustibilii sustenabili (SAF): sprijin logistic; sensibilizarea pasagerilor și companiilor; acordarea de facilități financiare; angajarea unui dialog cu autoritățile publice locale și partenerii economici și sociali;
- ✓ amendarea legislației europene cu privire la tarife, slot-uri, ajutoare de stat și drepturile pasagerilor.

Aeroporturile europene fac eforturi deosebite pentru a susține creșterea traficului aerian de pasageri. Este de așteptat faptul că, începând de anul acesta, o parte dintre aeroporturi să poată reveni la nivelul de trafic pe care l-au avut în anul 2019. Totuși, cele mai multe aeroporturi vor reuși să recupereze nivelul de trafic de dinaintea pandemiei, doar la nivelul anului 2024. ACI Europe intenționează să se implice activ în dialogul cu toate instituțiile responsabile în domeniul aviației, pentru a susține aeroporturile europene în gestionarea unui trafic în continuă creștere.

10.20 Wizz Air aniversează 17 milioane de pasageri la Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj

În data de 5 iulie 2024 compania aeriană Wizz Air a aniversat **pasagerul cu numărul 17 milioane** care a călătorit în și dinspre Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj. Operând **de la Cluj un total de 38 de destinații din 15 țări**, Wizz Air continuă să își îndeplinească promisiunea de a oferi ocazii interesante de călătorie și de a contribui la dezvoltarea sectorului turistic din România, creând aproximativ 13.000 de locuri de muncă în industriile asociate.

10.21 Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj a sărbătorit pasagerul 2 milioane în anul 2023 pentru a 5 a oară în istoria sa

În data de 17 august 2023, Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj, Consiliul Județean Cluj și compania aeriană Ryanair au sărbătorit **pasagerul cu numărul 2.000.000 înregistrat în anul 2023**. Evenimentul a reprezentat un reper deosebit de important pentru aeroport dar și pentru regiunea pe care o deservește.

Anul 2023 Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj a atins pentru a cincea oară în istoria sa pragul de 2 milioane de pasageri înregistrați într-un an calendaristic, această celebrare devenind astfel un eveniment simbol.

Prima dată când Aeroportul Internațional Cluj a reușit depășirea pragului de 2.000.000 de pasageri înregistrați într-un an calendaristic a fost în anul 2017, iar de atunci cu excepția anilor pandemici 2020 și 2021, în fiecare an a existat această posibilitate de a marca reușita și excelența operațiunilor aeroportuare printr-un moment aniversar celebrat împreună cu pasagerii și partenerii noștri.

Pasagerul cu numărul 2.000.000 înregistrat în anul 2023, a fost sărbătorit cu 2 luni mai devreme decât în anul anterior și a fost transportat de către operatorul aerian Ryanair, pe zborul său cu numărul FR 9547, de la Bruxelles-Charleroi la Cluj-Napoca.

Norocosul pasager a fost selectat și premiat la debarcare, în prezența reprezentanților autorităților locale, a instituțiilor și organizațiilor partenere, a reprezentanților aeroportului și companiei aeriene, respectiv a reprezentanților mass media.

10.22 O companie aeriană nouă va opera în premieră zboruri spre Zurich de pe Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj

În data de 12 septembrie 2023, Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj a anunțat în premieră absolută noua oportunitate de călătorie a unei noi companii aeriene, *Swiss International Air Lines*, care va opera zboruri spre destinația regulată, **Zurich**, începând din sezonul de vară al anului 2024.

Începând din 28 martie 2024, compania aeriană *Swiss International Air Lines* va conecta orașul Cluj-Napoca cu orașul Zurich, capitala turistică a Elveției. Zborurile vor fi operate cu 3 frecvențe săptămânale, în zilele de luni, joi și duminică.

10.23 Compania aeriană Wizz Air a transportat 80 milioane de pasageri în România

În data de 14 septembrie 2023, compania aeriană Wizz Air a anunțat un punct de reper semnificativ, respectiv atingerea pragului de 80 de milioane de pasageri în România. Această realizare a evidențiat angajamentul ferm al companiei aeriene de a oferi experiențe de călătorie plăcute și subliniază încrederea celor 80 de milioane de pasageri care au ales Wizz Air pentru călătoriile lor.

De la primul său zbor din România în 2006, Wizz Air a devenit principala companie aeriană din țară, operând 35 de aeronave la bazele sale din Cluj-Napoca, Craiova, București, Sibiu, Iași și Timișoara. În ultimii 17 ani, prezența companiei aeriene a contribuit la crearea a peste 60.000 de locuri de muncă în industriile asociate, cu o rețea extinsă care cuprinde 75 de destinații din 24 de țări.

10.24 O nouă ediție Regional Air Transport Conference a fost organizată la Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj, în perioada 17-18 septembrie 2023

Conferința *Regional Air Transport Conference 2023*, desfășurată la Aeroportul Internațional Cluj, în perioada 17-18 septembrie 2023, a reunit pentru a 2-a oară consecutiv, la Cluj-Napoca, profesioniști de top din aviația civilă de la nivel internațional, reprezentanți ai autorităților naționale și internaționale relevante și directori de companii aeriene și aeroporturi din Europa și din România.

Tema ediției din acest an a conferinței a fost *Boosting regional economy through sustainable development*, o temă actuală și de interes pentru întreg ecosistemul aviatic în contextul provocărilor aduse de măsurile impuse pentru reducerea impactului asupra mediului.

În cadrul conferinței regionale, a fost susținută o prezentare privind evoluția traficului aerian în România și modul în care Aeroportul Internațional Cluj s-a adaptat la schimbările din industria aviației. Au fost prezentate, de asemenea, planurile de dezvoltare durabilă ale aeroportului și abordarea holistică de armonizare a expansiunii economice cu un management responsabil de mediu, toate acestea cu scopul de a diminua impactul ecologic, optimizând în același timp avantajele economice pentru Aeroportul Internațional Cluj.

De asemenea, a avut loc o ceremonie de premiere, respectiv **2023 Regional Air Transport Awards Ceremony**, în care au fost recunoscute contribuțiile remarcabile din industria aviației următoarelor persoane sau organizații:

- **Premiul Individual Feminin** – acordat doamnei **Ioanna Papadopoulou**, *Director de Comunicare și Marketing la Aeroportul Internațional Atena*;
- **Premiul Corporate** a fost acordat Wizz Air, iar domnul **Robert Carey**, *Președintele companiei aeriene, Wizz Air*, a acceptat premiul în numele companiei, printr-un mesaj video;
- **Două premii pentru organizații cu impact semnificativ în industria aviației civile** – Autoritatea Aeronautică Civilă Română (AACR) și Asociația Companiilor Aeriene din Regiunile Europene (en. ERA).

10.25 Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj a fost primul aeroport care a achiziționat autobuze electrice pentru transportul pasagerilor la aeronave

În data de 27.09.2023 s-a semnat cu firma *New Kopel Car Import* contractul privind achiziția primului autobuz electric în valoare de aproximativ 4.400.000 lei. Prin această achiziție, aeroportul dorește să optimizeze confortul pasagerilor transportați la aeronave, iar această achiziție va contribui în mod cert la sporirea eficienței energetice precum și la reducerea poluării datorită emisiilor scăzute de vibrații și de zgomot.

10.26 Aeroportul Internațional Cluj a fost gazda celei de-a doua ediții a conferinței Regional Air Transport Conference, organizată în data de 18 septembrie 2023

În perioada 7-18 septembrie 2023, Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj a fost **gazda celei de-a doua ediții a conferinței Regional Air Transport Conference**, organizată împreună cu platforma de specialitate Air Transport News.

Conferința regională de aviație a fost precedată de organizarea unui concert de muzică clasică grecească, în seara de 17 septembrie 2023, în Terminalul de Pasageri Sosiri al aeroportului, prestație artistică susținută de artista Evgenia Votanopoulou la pian și Nina Patrikidou, la vioară.

Conferința regională de aviație propriu-zisă desfășurată la data de 18 septembrie 2023, a reunit profesioniști de top din aviația civilă de la nivel internațional, reprezentanți ai autorităților naționale și internaționale relevante, și directori de companii aeriene și aeroporturi din Europa și din România. Tema ediției din 2023 a conferinței a fost “*Boosting regional economy through sustainable development*”, o temă actuală și de interes pentru întreg ecosistemul aviatic în contextul provocărilor aduse de măsurile impuse pentru reducerea impactului asupra mediului.

Printre **speakerii** participanți la acest eveniment se numără: **Luc Tytgat**, Director Executiv - Agenția pentru Siguranța Aviației Uniunii Europene (en. EASA) printr-un mesaj video, **Glyn Hughes**, Director General - Asociația Internațională a Transportatorilor Cargo (en. TIACA), **Montserrat Barriga**, Director General - Asociația Companiilor aeriene din Regiunile Europene (en. ERAA), **Nicolae Stoica**, Director General - Autoritatea Aeronautică Civilă Română, **Cristian Paris**, Vicepreședinte al regiunii Balcani Menzies Aviation, precum și alți reprezentanți de aeroporturi din România.

10.27 Realegerea Directorului General al Aeroportului Internațional Cluj, domnul David Ciceo, ca Președinte Asociației Aeroporturilor din România (AAR)

În cadrul ședinței Directorilor Generali ai aeroporturilor membre ale Asociației Aeroporturilor din România (A.A.R.), care s-a desfășurat la Timișoara, în perioada 12-13 octombrie 2023, domnul **David Ciceo, Directorul General al Aeroportului Internațional Avram Iancu Cluj**, a fost reales **Președinte al Asociației Aeroporturilor din România (AAR)**, pentru **un nou mandat de 4 ani**.

Realegerea domnului David Ciceo ca Președinte AAR reprezintă o recunoaștere a eforturilor și implicării sale în dezvoltarea Aviației Civile din România. În această calitate, domnul David Ciceo va reprezenta interesele aeroporturilor din România în raport cu instituțiile naționale cât și internaționale din domeniul aviației civile și, împreună cu ceilalți membri ai A.A.R., își propune pentru perioada următoare

implementarea a cât mai multor proiecte finanțate din fonduri europene pentru dezvoltarea aeroporturilor și perfecționarea personalului aeroportuar.

10.28 Participarea la ședința Comitetului de Conducere al Consiliului Internațional al Aeroporturilor – regiunea Europa (ACI Europe)

La data de 19 octombrie 2023, domnul David Ciceo, Directorul General al Aeroportului Internațional Avram Iancu Cluj a participat în calitate de membru, la Ședința Comitetului de Conducere al Consiliului Internațional al Aeroporturilor – regiunea Europa (ACI Europe) care a avut loc la Bruxelles (Belgia). **Principalele teme de discuție** au punctat aspecte legate de:

- ✓ Evoluția traficului de pasageri, influențat de actualul context geopolitic, blocajele de pe piața muncii, lipsa personalului specializat în domeniul aeroportuar și prețul combustibilului;
- ✓ Decizia Comisiei Europene de a prelungi termenul pentru acordarea ajutoarelor de stat pentru unele aeroporturi regionale și companii aeriene până în anul 2027;
- ✓ Necesitatea înființării, la nivelul ACI-Europe, a unui grup de lucru pentru adoptarea și implementarea unei strategii comune care să reducă riscurile legate de amenințările din zona Cyber Security. Inițiativa vine în contextul în care riscurile asociate amenințărilor de tipul Cyber Security, pe aeroporturi, au cunoscut în ultimii ani un trend ascendent;
- ✓ Măsurile care vor trebui implementate de aeroporturi pentru punerea în aplicare a Pachetului Fit for 55, lansat de Comisia Europeană în iulie 2021, cu scopul de a reduce emisiile de carbon în Uniunea Europeană cu 55% până în 2030, printre care folosirea combustibililor alternativi în transportul aerian și obligativitatea de a crea infrastructura necesară pentru alimentarea aeronavelor cu combustibili ecologici;
- ✓ Realizarea unei rețele de transport care să asigure o conectivitate de durată și eficientă la nivelul Uniunii Europene și care să promoveze mobilitatea ecologică.

10.29 Participarea la Conferința “North America / Central Europe Airport Issues”

În perioada 23-25 octombrie 2023, domnul David Ciceo, Directorul General al Aeroportului Internațional Avram Iancu Cluj, a participat în calitate de speaker, la Conferința anuală „North America / Central Europe Airport Issues”, organizată de Asociația Internațională a Directorilor de Aeroporturi (*International Association of Airport Executives – IAAE*).

Cea de-a 27-a ediție a conferinței s-a desfășurat la Dubrovnik (Croatia) și a reunit directori de aeroporturi și reprezentanți ai instituțiilor cu atribuții în domeniul aeroportuar din America de Nord și Europa Centrală.

Conferința a creat premisele pentru un schimb de experiență între specialiștii de top din industria aeroportuară în vederea implementării unor modele de bune practici la nivel managerial, operațional, financiar, de securitate și siguranță în domeniu.

10.30 Organizarea Conferinței de presă „Cale de rulare paralela cu pista“. Proiect cofinanțat prin Fondul European de Dezvoltare Regională prin Programul Operațional Infrastructură Mare 2014—2020

La data de 27 octombrie 2023, la Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj, a organizat o conferință de presă, prin care s-a anunțat **finalizarea proiectului “Cale de rulare paralelă cu pista”**, proiect cofinanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin Programul Operațional Infrastructură Mare 2014 – 2020.

Ca urmare a implementării proiectului, noua cale de rulare va asigura infrastructura necesară operării unui număr mai mare de aeronave, în condiții de siguranță și securitate crescute, atât pentru pasageri, cât și pentru aeronavele care operează pe Aeroportul Cluj. Totodată, noua cale de rulare paralelă cu pista va determina fluidizarea operațiunilor specifice desfășurate la sol.

10.31 Exercițiu de antrenament la Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj R.A.

În data de 31 octombrie 2023, Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj a organizat un exercițiu de antrenament cu scopul de a verifica aplicabilitatea **Planului de Acțiune pentru Situații de Urgență**, în cazul producerii unui accident de aviație pe aeroport.

Exercițiul de antrenament, coordonat de domnul David Ciceo, Directorul General al Aeroportului Internațional Cluj, s-a desfășurat după următorul scenariu: „O aeronavă de tip A 320 aparținând companiei X-AERO a ieșit de pe pistă, după aterizare, iar din cauza deteriorării trenului de aterizare, fuselajul și planurile aeronavei au suferit avarii, determinând secționarea acesteia în două bucăți. În zona accidentului s-au zărit coloane de fum și au fost indicii de izbucnire a unui incendiu. La bordul aeronavei nu s-au aflat materiale periculoase, iar cantitatea de combustibil la momentul aterizării a fost de 3 tone. Din cei 100 de pasageri și 6 membri ai echipajului, s-a estimat că 25 de persoane au decedat, 15 au fost grav rănite, 26 au suferit răni ușoare și 40 de persoane nu au avut nevoie de îngrijire medicală imediată.”

Exercițiul de antrenament s-a desfășurat conform legislației aplicabile în domeniu, care presupune organizarea unui astfel de exercițiu, pentru verificarea aplicabilității planului acțiune, o dată la doi ani.

Principalele obiective ale exercițiului au fost:

- antrenarea personalului de intervenție în cazul producerii unui accident de aviație civilă pe aeroport;
- coordonarea acțiunilor de intervenție între instituțiile, companiile, serviciile și persoanele implicate în rezolvarea situațiilor de urgență;
- familiarizarea personalului din perimetrul aeroportuar și din cadrul instituțiilor cu atribuții în gestionarea serviciilor de urgență privind rolul lor în planul de acțiune, precum și corectarea eventualelor deficiențe;

Acțiunile de alarmare și intervenție din cadrul exercițiului s-au realizat în timp real, fiind implicați aproximativ 800 de reprezentanți ai instituțiilor și societăților cu atribuții în rezolvarea și gestionarea situațiilor de urgență, iar în calitate de observatori au participat reprezentanți ai autorităților centrale, județene și locale, reprezentanți ai instituțiilor cu activitate în perimetrul aeroportuar, ai companiilor aeriene și directori ai aeroporturilor din România.

În vederea perfecționării capacităților de răspuns și a monitorizării aplicabilității procedurilor în cazul producerii unui incident/accident de aviație civilă, pompierii din cadrul Serviciului Privat pentru Situații de Urgență al Aeroportului Internațional Cluj desfășoară periodic exerciții de antrenament.

10.32 Organizarea unor tururi de vizitare la aeroport pentru copii și studenți

În data de 23 noiembrie 2023, la Aeroportul Internațional Cluj, s-au organizat tururi de vizitare a mai multor grupuri de copii, în cadrul programului „Săptămâna Altfel”.

Peste 200 de copii au făcut cunoștință cu lumea fascinantă a aviației, urmărind de aproape aterizările și decolările avioanelor. Cu toții au trăit emoția întâlnirii cu piloți și echipaje de bord și pentru câteva momente, visul de a deveni comandant de aeronavă a devenit realitate.

Printre vizitatori s-au numărat și studenții Facultății de Geografie a Universității „Babeș-Bolyai”, care au primit informații referitoare la proiectele de modernizare și extindere ale aeroportului, aflate în derulare.

10.33 Aeroportul Internațional Cluj a sărbătorit în premieră absolută pasagerul cu numărul 3.000.000 în anul 2023 și a devenit primul aeroport regional din România care a depășit acest prag semnificativ de pasageri

Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj alături de Consiliul Județean Cluj și compania aeriană Tarom au sărbătorit în data de 24 noiembrie 2023, **în premieră absolută, pasagerul cu numărul 3.000.000 înregistrat pe aeroportul clujean, în anul 2023**. Evenimentul istoric a reprezentat un reper deosebit de important pentru aeroport dar și pentru regiunea pe care o deservește.

Atingerea acestui record din punct de vedere al traficului de pasageri a avut o **dublă semnificație**: recuperarea traficului de pasageri înregistrat înainte de pandemie și depășirea celui mai bun an de până acum, 2019, precum și faptul că, a fost pentru prima dată când un aeroport regional din România a depășit acest prag semnificativ de pasageri înregistrați într-un an calendaristic.

Pasagerul cu numărul 3.000.000 înregistrat de la începutul anului 2023, în premieră absolută pe aeroportul clujean, a fost transportat de către operatorul aerian Tarom, pe zborul său cu numărul RO 643, de la București Otopeni la Cluj-Napoca. Norocosul pasager a fost selectat și premiat la debarcare în cadrul evenimentului aniversar, în prezența reprezentanților autorităților locale, a instituțiilor și organizațiilor partenere, a reprezentanților aeroportului și companiei aeriene, respectiv a reprezentanților mass media.

10.34 Moș Crăciun la Aeroportul Internațional Cluj și concertul de colinde în anul 2023

În preajma sărbătorilor de iarnă la Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj au fost organizate o serie de evenimente dedicate pasagerilor și angajaților aeroportului, precum și ai instituțiilor și firmelor care își desfășoară activitatea în perimetrul aeroportuar.

În data de 16 decembrie 2023 a fost organizat evenimentul Moș Crăciun la aeroport la care au participat peste 100 de copii, eveniment organizat de Aeroportul Internațional Cluj în colaborare cu Sindicatul Aeroportului.

În avansul sărbătorilor de iarnă, grupuri de colindători au interpretat colinde și cântece de Crăciun, dedicate tuturor pasagerilor care au tranzitat aeroportul în această perioadă și angajaților care își desfășoară activitatea în perimetrul aeroportuar.

PARTEA a 11- a: Concluzii

1. **Indicatorii de performanță ai membrilor Consiliului de Administrație** al aeroportului la nivelul Anului 2023, **au fost realizați în proporție de 261%.**
2. În raport de toate proiectele de modernizare și dezvoltare a infrastructurii aeroportuare, finanțate prin POIM la nivelul anului 2023, Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj a gestionat cu succes proiecte în valoare de peste 485 milioane lei (echivalentul a aproximativ 97 milioane euro). În raport de încasările de fonduri europene sau de la bugetul de stat, pentru proiectele finanțate prin POIM, gestionate la nivelul anului 2023, acestea sunt în sumă de peste 196 de milioane lei (echivalentul a mai mult de 39 de milioane de euro).
3. Alți indicatori relevanți care au înregistrat o evoluție pozitivă la nivelul anului 2023, față de anul anterior, o reprezintă: **evoluția profitului brut (+2%), evoluția profitului net (+31%) și evoluția vărsămintelor din profitul net estimate de plată către Consiliul Județean Cluj (+106%).**
4. În anul 2023 al anului Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj a înregistrat **un trafic total de 3.240.750 pasageri, în creștere cu aproximativ 23% față de anul 2022**, când a fost înregistrat un total de 2.644.968 pasageri, situație datorată relaxării măsurilor de călătorie atât pe plan intern, cât și pe plan internațional, precum și campaniilor de informare a pasagerilor cu privire la rețeaua de rute disponibilă;
5. În anul 2023 la Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj au fost operate un număr de **27.464 zboruri**, din care 26.869 *zboruri comerciale* și 595 *zboruri necomerciale*, **în creștere cu aproximativ 15%** față de anul 2022, când au fost operate un număr de 23.788 *zboruri* din care 23.214 *zboruri comerciale* și 573 *zboruri necomerciale*.

6. În anul 2023, pe Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj a fost procesat un **trafic total de marfă și poștă de 7.418 tone, în creștere cu aproximativ 7%** față de anul 2022, când au fost procesate un număr de 6.935 *tone marfă și poștă*.
7. Pe parcursul anului 2023 reprezentanții Aeroportului Internațional Avram Iancu Cluj au participat la evenimente și conferințe prin care și-a asigurat vizibilitatea și promovarea serviciilor și facilităților sale la nivel național/internațional și au menținut o colaborare activă cu organizațiile internaționale de profil.

**Consiliul de Administrație
al Aeroportului Internațional Avram Iancu Cluj R.A.**

Federiga Viorel – Președinte CA

Avram Mircea Constantin – Membru CA

Popa Irimie Emil – Membru CA

Lupaș Mirela – Membru CA

Ciotlăuș Paul – Membru CA

Pop Leopold Ovidiu – Membru CA

Tat Ioan Cristian – Membru CA

Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj

 Str. Traian Vuia, Nr. 149-151,
Cluj-Napoca, România

 office@airportcluj.ro

 www.airportcluj.ro

